

๑๖๒๘๒

สมรรถนะการปฏิบัติงานของนายช่างโยธาองค์การบริหารส่วนตำบล
ในเขตจังหวัดนครพนม

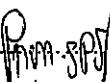
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาตรีประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ สาขาวิชาธุรกิจการค้า
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

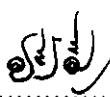
พ.ศ. ๒๕๕๙

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นายแสงทอง แป้นประโคน แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีประจำมหาวิทยาลัย
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

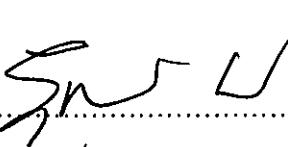
.....
 .....
(รองศาสตราจารย์ ดร.พรปวิท ศรีประเสริฐ) .....
ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(ผู้แทนบล็อกวิชาลัย)

.....
 .....
(อาจารย์ ดร.น้ำดีชัย อุดมกิติมงคล)
กรรมการ
(ผู้แทนทรงคุณวุฒิ)

.....
 .....
(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โภศตกิตติอัมพร)
กรรมการ
(อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก)

.....
 .....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นภกีดี พoceชิงห์)
กรรมการ
(อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาตรีประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

.....
 .....
(รองศาสตราจารย์ ดร.อุภาพร ยุภาศ)
.....
 .....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนิท ตีเมืองชัย)
คณะกรรมการ
วันที่ ..... เดือน 13 พ.ค. 2559
.....
คณบดีบล็อกวิชาลัย

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ชื่อเรื่อง : สมรรถนะการปฏิบัติงานของนายช่างโยธาองค์กรบริหารส่วนตำบล
ในเขตจังหวัดนครพนม

ผู้วิจัย : แสงทอง เป็นประโคน ปริญญา : รป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์)
อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ.ดร.เสาวลักษณ์ โภคสกุลติอัมพร อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
พศ.ดร.ภักดี พิธีสิงห์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2559

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้แก่ 1) เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะ
ในการปฏิบัติงานของ นายช่าง โยธา องค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม
2) เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่าง โยธา องค์กรบริหารส่วนตำบล
ในเขตจังหวัดนครพนม 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางในการเพิ่มสมรรถนะในการ
ปฏิบัติงาน นายช่าง โยธา องค์กรบริหารส่วนตำบลในเขต จังหวัดนครพนม กลุ่มตัวอย่าง
ได้แก่ นายช่าง โยธาที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดนครพนม
จำนวน 120 คน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ
รวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ซึ่ง มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากัน .97 สอดคล้องกับ
วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบ t -test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F – test
และวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของ L.S.D.

ผลการวิจัยพบว่า

1. สมรรถนะในการปฏิบัติงานของ นายช่าง โยธา องค์กรบริหารส่วนตำบล
ในเขตจังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับ
มาก จำนวน 4 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก
ไปน้อย ดังนี้ ด้านการบริการที่ดี ด้านการยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรมและจริยธรรม
ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ และด้านการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ
ตามลำดับ

2. นายช่าง โยธา ที่มีประเภทบุคลากรต่างกันมีสมรรถนะในการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนายช่าง โยธาที่มีองค์การบริหารส่วน ตำบลต่างกัน มีสมรรถนะในการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ .05

3. ข้อเสนอแนะแนวทางในการเพิ่มสมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่าง โยธา องค์การบริหารส่วนตำบลในเขต จังหวัดนครพนม 1) ควรจะสนับสนุนเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน 2) ควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการประชาชน 3) นายช่าง โยธา ควรได้รับการฝึกอบรมเพื่อสมรรถนะในการปฏิบัติงาน 4) ใน การปฏิบัติงาน ควรปฏิบัติเหมือน เพื่อนร่วมงาน และต้องให้ทุกคนมีสิทธิ์แสดงความคิดเห็นในการทำงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

TITLE : Competency Performance of Civil Works Technician. Sub-district
Administrative organization of Nakhon Phnom Province.

AUTHOR : Sangthong Panpracon   **DEGREE :** M.P.A. (Public Administration)

ADVISORS : Assoc.Prof.Dr. Saowalak Kosolkittiamponr   Major Advisor
Asst.Prof.Dr. Pakdee Phosing   Co - advisor

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY, 2016

ABSTRACT

This research aimed to study The purpose of the research include to study the level of competency Performance of Civil Works Technician. sub-district administrative organization of Nakhon Phnom province. and compare the competency Performance of Civil Works Technician. sub-district administrative organization. Of Nakhon Phnom province. by staff categories. and institutional affiliation. To study the suggestions regarding the competency Performance of Civil Works Technician . sub-district administrative organization. Of Nakhon Phnom province. The sample was 120 of Civil Works Technician. sub-district administrative organization. Of Nakhon Phnom province. ; they were sized by Yamane Method and selected by simple random sampling. The instrument was the five rating scale questionnaire with 0.97 of reliability. The statistics were frequency, percentage, mean, standard deviation, *t*-test (independent sample) and

F-test (One Way ANOVA)

The research results were found as follows ;

1. the level competency Performance of Civil Works Technician.
sub-district administrative organization of Nakhon Phnom province. as overall much level, considering each aspect was much for four. aspects, at moderate level for one. sorting arithmetic meant from highest to lowest; The service mind , The adherence to the morality and ethics. The Working as a team . The Achievement. The accumulate specialization. respectively.

2. The Civil Works Technician . sub-district administrative organization.

Classified. staff categories were different by statistical significant at 0.05 and institutional affiliation were not different by statistical significant at 0.05

3. The suggestions regarding the competency Performance of Civil Works Technician. sub-district administrative organization of Nakhon Phanom province. were found that; Should support the instruments used in the operation. Increase the number of officers serving the public. Engineer. should be trained to competency in the job. In practice Should a colleague And to ensure that everyone has the right to comment on the work.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ ด้วยได้รับความอนุเคราะห์และกรุณาจากหลาย ๆ ท่านที่ช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่งจาก ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สาวลักษณ์ โภคลกิตติอัมพร ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เป็นอย่างยิ่งที่กรุณาให้คำแนะนำ ชี้แนะ และแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ดังแต่เริ่มต้นของการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนเสร็จสมบูรณ์ ขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภักดี พิพิธสิงห์ ที่ปรึกษาร่วม ที่เคยให้คำแนะนำงาน วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสำเร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.พรปวิ์ ศรีประเสริฐ ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล ผู้ทรงคุณวุฒิสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะ และคำปรึกษา รวมทั้งตรวจแก้ไขข้อบกพร่องของภาระวิจัย ในครั้งนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ นายสุวรรณวัฒน์ วัลลีย์ หัวหน้าสำนักงานปลัดองค์การบริหาร ส่วนตำบลโคงสว่าง อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม นางไพรัตน์ สิริ ครู ศศ. 3 โรงเรียน ปลาปากวิทยา อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม และนายณรงค์ชัย คงยศ ครู ศศ. 2 โรงเรียน ปลาปากวิทยา อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ แก้ไข และปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อให้มีความถูกต้อง และครอบคลุมทางด้านเนื้อหา ภาษา และการวัดประเด็นผล

ขอขอบพระคุณ นายพรศักดิ์ นามราช นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคงสว่าง ที่เห็นใจเข้าใจ และกรุณาช่วยเหลือในทุกๆ เรื่อง และเปิดโอกาสให้ผู้วิจัยได้ศึกษาอย่างเต็มที่ ทึ้งบัณฑุณัตให้เก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามในพื้นที่ได้ ขอขอบคุณหัวหน้าห้องถินอำเภอ ทุกอำเภอ ในพื้นที่ จังหวัดนครพนม ที่ได้กรุณาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการวิจัย ขอขอบคุณเพื่อน ๆ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต รุ่นที่ 12 – 13 ที่เคยช่วยเหลือ แนะนำ ร่วมทุกข์ ร่วมสุข และเป็นกำลังใจให้กันและกันตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อคืน คุณแม่พร แป้นปะโคน บุพการีของผู้วิจัย ที่เป็นผู้สนับสนุนหลักอย่างเป็นทางการ ในทุกๆ เรื่อง พร้อมทั้งให้กำลังใจและสนับสนุนประเสริฐตลอดมา ขอขอบคุณ น้องอรุณี และ น้องสุวรรณี น้องสาวที่น่ารักของผู้วิจัย ที่เคยเป็นผู้ช่วยและดูแล ผู้สนับสนุนหลักอย่างเป็นทางการของผู้วิจัยในทุก ๆ เรื่องมาโดยตลอด เช่นกัน ขอบคุณ ทุกแรงใจและแรงเชียร์ ที่ไม่ได้อ่านมา ขอขอบพระคุณด้วยใจจริง

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	๑
ABSTRACT	๑
กิตติกรรมประกาศ	๙
สารบัญ	๙
สารบัญตาราง	๗
สารบัญแผนภาพ	๗
บทที่ ๑ บทนำ	๑
ภูมิหลัง	๑
วัตถุประสงค์การวิจัย	๔
สมมติฐานในการวิจัย	๔
ขอบเขตของการวิจัย	๕
นิยามศัพท์เฉพาะ	๗
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๘
บทที่ ๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๙
แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ	๙
แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อสมรรถนะ	๒๗
แนวคิดเกี่ยวกับการปกป้องท้องถิ่น	๓๕
องค์กรบริหารส่วนตำบล	๔๒
บริบทขององค์กรบริหารส่วนตำบลโคงสว่าง	๕๓
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๕๗
กรอบแนวคิดของการวิจัย	๖๒
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๖๓
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๖๓
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๖๕
การเก็บรวบรวมข้อมูล	๖๗
การวิเคราะห์ข้อมูล	๖๘

หัวเรื่อง	หน้า
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	68
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	70
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	70
ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	71
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	71
บทที่ 5 สรุปผล อกบรายผล ข้อเสนอแนะ	89
วัดคุณประสิทธิภาพวิจัย	89
สมมติฐานการวิจัย	89
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	90
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	90
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	90
สรุปผลการวิจัย	91
อกบรายผล	93
ข้อเสนอแนะ	97
บรรณานุกรม	100
ภาคผนวก	106
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	106
ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์ค่า IOC ของเครื่องมือ	113
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของเครื่องมือ	116
ภาคผนวก ง หนังสือแต่งตั้งผู้ชี้ขาดภายใน	119
ประวัติผู้วิจัย	125

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1 จำนวน ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ตาม ประเภทบุคลากร และองค์การบริหารส่วน ตำบลที่สังกัด	6
2 มูลประชากรตำบลโภกสว่าง อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม (ข้อมูลของเดือน ธันวาคม 2556)	54
3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างนายช่าง โยธาที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์การบริหาร ส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม	64
4 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ประเภท นายช่าง โยธา และองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด	72
5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี้ยงเบนมาตรฐาน ระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่าง โยธา องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม โดยรวม.....	73
6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี้ยงเบนมาตรฐาน ระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่าง โยชา องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์	74
7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี้ยงเบนมาตรฐาน ระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่าง โยชา องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม ด้านการบริการทีดี	75
8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี้ยงเบนมาตรฐาน ระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่าง โยชา องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม ด้านการสั่งสม ความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ	76
9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี้ยงเบนมาตรฐาน ระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่าง โยชา องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม ด้านการยึดมั่นในความ ถูกต้องชอบธรรมและจริยธรรม	77
10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี้ยงเบนมาตรฐาน ระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่าง โยชา องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม ด้านการทำงานเป็นทีม.....	78
11 แสดงผลการเปรียบเทียบสมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่าง โยชา องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม จำแนกตาม ประเภทนายช่าง โยชา โดยรวมและรายด้าน	79

12 แสดงผลการเปรียบเทียบสมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่างโยธา องค์กรบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดนครพนม จำแนกตามองค์กรบริหาร ส่วนตำบลที่สังกัด โดยรวมและรายด้าน	81
13 แสดงค่าเฉลี่ย ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่างโยธา องค์กรบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดนครพนม จำแนกตามองค์กรบริหาร ส่วนตำบลที่สังกัด โดยรวมและรายด้าน	83
14 จำนวนความถี่ของข้อเสนอแนะแนวทางในการเพิ่มสมรรถนะในการปฏิบัติงาน นายช่างโยธา องค์กรบริหารส่วนตำบลในเขต จังหวัดนครพนม	86

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
------------------	-------------

1 ความสัมพันธ์ระหว่างความแตกต่างของบุคคลกับสมรรถนะและผลงาน	12
2 โมเดลภูเขาน้ำแข็ง (Iceberg Model)	16
3 กรอบแนวคิดในการคัดเลือก	23
4 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล	45
5 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลโคงสว่าง	56
6 กรอบแนวคิดในการวิจัย	62

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การบริหารงานขององค์การ ประกอบด้วย คน เงิน วัตถุดิบ การจัดการ ตลาด เวลาและทรัพยากรอื่น ๆ นั้น เป็นที่ยอมรับกันอย่างเป็นสากลว่า “คน” เป็นทรัพยากรที่ทรงคุณค่าที่สุดในการบริหารงานขององค์การ ทั้งนี้ เพราะคนจะทำหน้าที่ “บริหาร” ทรัพยากรอื่น ๆ จนกลายเป็นผลผลิตซึ่งอาจจะอยู่ในรูปของสินค้าหรือบริการขึ้นอยู่กับประเภทและวัตถุประสงค์ขององค์การดังที่ เมกคิน塞น ได้กล่าวว่า มนุษย์เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการบริหารถึงแม้ว่าคุณค่าของมนุษย์จะเป็นสิ่งที่ขับดันไม่ได้ไม่สามารถใช้หลักเกณฑ์กำหนดคุณค่า เช่นเดียวกับวัตถุ หรือสินค้าทางเศรษฐกิจอื่น ๆ ได้ หากองค์กรใดที่ขาดซึ่งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและประสิทธิภาพในการทำงานหรือไม่สามารถที่จะบริหารบุคลากรภายใต้ในองค์การของตนให้ปฏิบัติตามได้แล้ว ก็ไม่สามารถที่จะบรรลุข้อเป้าหมายที่วางไว้ได้ องค์กรใดที่สามารถสร้าง พัฒนาและร่วมไว้ซึ่งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและคุณสมบัติที่เหมาะสมพร้อม ๆ กับการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถให้แก่บุคลากรขององค์การตลอดเวลา แล้ว องค์การนี้ย่อมมีศักยภาพที่จะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลดังนั้น ไม่ว่าโลกจะเปลี่ยนแปลงจากยุคข้อมูลข่าวสาร ไปสู่สังคมแห่งการแข่งขันองค์ความรู้มากเพียงใด ทรัพยากรที่องค์การจะเกิดขึ้นไม่ได้ถ้าปราศจากทรัพยากรบุคคล (รัชฎา ณ น่าน. 2550 : 1)

แนวคิดเรื่องสมรรถนะนี้มีพื้นฐานจากการมุ่งเสริมสร้างความสามารถให้ทรัพยากรบุคคล โดยมีความเชื่อว่าเมื่อพัฒนาคนให้มีความสามารถแล้ว คนจะใช้ความสามารถที่มีไปผลักดันให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย ดังนั้นการนำเรื่องสมรรถนะมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด จึงควรมุ่งพัฒนาทรัพยากรบุคคลขององค์กรเป็นสำคัญ ต้องมีการพิจารณาว่าบุคคลในองค์การ มีความสามารถอย่างไร จึงจะทำให้องค์การชนะคู่แข่งและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

สำหรับประเทศไทยแนวคิดเรื่องสมรรถนะ (Competency) เป็นเรื่องที่กำลังได้รับความสนใจจากคนหลายระดับในองค์การ เพราะเป็นแนวคิดใหม่ที่เข้ามายืนหนาท่อการบริหาร ทรัพยากรบุคคล สมรรถนะเป็นแนวคิดทางจิตวิทยาที่เห็นว่า องค์ประกอบสำคัญ

ที่ทำให้บุคคลประสบความสำเร็จในการทำงาน ไม่ได้ขึ้นอยู่กับ ระดับศศิปัญญาของบุคคล เท่านั้น แต่จะเกี่ยวข้องกับคุณลักษณะอื่นๆของบุคคล เช่น แรงจูงใจ อุปนิสัย ทัศนคติ หรือวุฒิ ภาวะทางอารมณ์ แนวคิดเรื่องสมรรถนะซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งในกิจกรรมของการบริหารงาน บุคคล นับตั้งแต่การคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน (Recruitment) การฝึกอบรมและพัฒนา (Training and development) การโยกย้ายตำแหน่งหน้าที่ (Rotation) การประเมินผลการปฏิบัติงาน (Performance Appraisal) และการบริหารผลตอบแทน (Compensation) โดยสำนักงาน ก.พ. ได้นำแนวคิดเรื่องสมรรถนะเข้ามาใช้ในการบริหารทรัพยากรบุคคลในระบบจำแนกตำแหน่ง และค่าตอบแทนใหม่ ซึ่งผลการศึกษาสนับสนุนว่าเมื่อนำโมเดลสมรรถนะ (Competency Model) มาใช้ในองค์กรแล้วจะช่วยให้การบริหารทรัพยากรบุคคลมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สำนักงาน ก.พ. จึงได้ทำการศึกษาเพื่อนำแนวคิดสมรรถนะมาปรับใช้กับราชการพลเรือนใน เรื่องของระบบสรรหาและคัดเลือก ระบบนักบริหารระดับกลาง ระบบนักบริหารระดับสูง และ ระบบพนักงานราชการ ในปัจจุบันองค์กรของเอกชนชั้นนำได้นำแนวคิดสมรรถนะไปใช้เป็น เครื่องมือในการบริหารงานมากขึ้น (ทิพย์พร บุญมีพิพิธ. 2554 : 1)

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์การที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นหน่วยบริหาร ราชการส่วนท้องถิ่นที่จัดขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2552 มาตรา 60 ได้บัญญัติให้นายกองค์การ บริหารส่วนตำบลเป็นผู้บังคับบัญชาของพนักงานส่วนตำบลและพนักงานข้างขององค์การ บริหารส่วนตำบล ประกอบกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 15 และมาตรา 25 ยังกำหนดให้การออกคำสั่งเกี่ยวกับการบรรจุ และแต่งตั้ง การย้าย การโอน การรับโอน การเลื่อนระดับ การเลื่อนขั้นเงินเดือน การสอบสวน การลงโทษทางวินัยหรือการอื่นที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลให้เป็นอำนาจของนายกองค์การ บริหารส่วนตำบล จึงต้องอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับ การบริหารงานบุคคล เพื่อให้การดำเนินงานด้านการบริหารงานบุคคลขององค์การบริหาร ส่วนตำบลเกิดประสิทธิภาพ โดยมีพนักงานส่วนตำบล ตำแหน่ง บุคลากรปฏิบัติงานเกี่ยวกับ งานบริหารงานบุคคล โดยปฏิบัติหน้าที่อย่างดีอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง เช่นการกำหนด ตำแหน่งและอัตรากำไรเดือนการรับรองคุณวุฒิ การจัดระบบงาน การสรรหา การสอบ การบรรจุแต่งตั้ง โอนย้าย การเลื่อนเงินเดือน การเลื่อนตำแหน่งการส่งเสริม และพัฒนา สมรรถนะบุคลากร การพิจารณาดำเนินการทางวินัย การแก้ไขระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับงานบุคคล ของหน่วยงานที่สังกัด เป็นต้น ฝึกอบรมให้คำปรึกษาแนะนำในการปฏิบัติงานแก่เจ้าหน้าที่

ระดับรองลงมา ตอบปัญหาและชี้แจงเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับงานในหน้าที่ และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง จากการสังเกตและเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลได้พิจารณาสาเหตุของการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลล่าช้า ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายขององค์กร สาเหตุประการหนึ่งก็มาจากตัวบุคคล คือ พนักงานส่วนตำบลขาดสมรรถนะในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ได้แก่ ความรู้ ทักษะ ความสามารถและคุณลักษณะอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานนั้นเอง

จังหวัดนครพนม แบ่งการปกครองออกเป็น 12 อำเภอ 185 ตำบล ประกอบด้วยอำเภอเมืองนครพนม, อำเภอบ้านแพง, อำเภอท่าอ้อเทน, อำเภอนาหว้า, อำเภอศรีสิงห์, อำเภอโนนสวารรค์, อำเภอนาทม, อำเภอปลาปาก, อำเภอราษฎร์พนม, อำเภอนาแก, อำเภอวังยาง, อำเภอเรณูนคร ประกอบด้วยองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 185 ตำบล แต่ละแห่งกำหนดครอบอัตรากำลังพนักงานส่วนตำบลไว้ในจำนวนที่ไม่เท่ากัน แล้วแต่ความจำเป็นและการกิจซึ่งกثุนามาได้กำหนดครอบอัตรากำลังสูงสุด ไว้ องค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละขนาดจะสามารถกำหนดตำแหน่ง หรือขึ้นเงินพนักงานได้โดยการจ่ายเงินเดือน ประจำโภชنةตอบแทนอื่นและเงินค่าจ้างที่นำมาจากเงินรายได้ที่ไม่รวมเงินอุดหนุนและเงินกู้ หรือเงินอื่นได้โดยองค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งจะกำหนดสูงกว่าร้อยละ 40 ของเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ไม่ได้ตามมาตรฐาน 35 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม ไม่สามารถกำหนดตำแหน่งต่าง ๆ เพิ่มขึ้นได้ตามความต้องการ หลายแห่งมีการกำหนดตำแหน่งอัตรากำลังที่ไม่เหมาะสมกับงาน และมีความจำเป็นต้องใช้คนที่มีความรู้ความสามารถในด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากตำแหน่งที่ได้กำหนดไว้ และบางแห่งก็มีการกำหนดตำแหน่งมากเกินความจำเป็นเกินความพร้อมและสมรรถนะที่จะบริหารงานองได้ (สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดนครพนม. 2554 : 3)

องค์การบริหารส่วนตำบลมีการประเมินสมรรถนะของบุคลากร ซึ่งทำให้การบริหารทรัพยากรบุคคลมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นในเรื่อง การคัดเลือก การพัฒนา และการบริหารผลงาน กล่าวว่าคือ ในการคัดเลือกที่เดินเน้นเพียงการวัดความถนัด และความรู้เฉพาะในงานซึ่งแม้จะเป็นสิ่งที่สำคัญในการทำงาน แต่ว่ายังไม่เพียงพอ ยังต้องเน้นส่วนที่คุณลักษณะส่วนบุคคลซึ่ง ได้แก่ ค่านิยม ทัศนคติ บุคลิกภาพ เพื่อเข้าด้วย เพาะสิ่งเหล่านี้ส่งผลให้พัฒนารูปแบบในการทำงานของบุคคลเป็นไปในลักษณะที่องค์การต้องการหรือไม่ ในด้านการพัฒนาซึ่งแต่เดิมอาจจะเน้นเพียงเรื่องความรู้ และทักษะ ก็ต้องหันมาให้ความสำคัญกับ

พฤษติกรรมในการทำงานอย่างที่องค์การต้องการ ส่วนการบริหารงานผลงานนี้จึงเกี่ยวข้องโดยตรงกับการประเมินผลการปฏิบัติงาน และมีปัญหาการจ่ายค่าตอบแทนซึ่งเดิมอาจเน้นเพียงผลงานที่บุคคลสามารถผลิตได้ การให้ความสำคัญกับพฤษติกรรมการทำงาน โดยมีการประเมินพฤษติกรรมในการทำงานและจ่ายค่าตอบแทนให้สัมพันธ์กันกับพฤษติกรรมในการทำงานแทนที่จะเน้นที่ผลงานเพียงอย่างเดียวจะทำให้บุคคลมีพฤษติกรรมที่พึงประสงค์เพิ่มขึ้นอีกประการหนึ่งในหน่วยงานที่ผลผลิตสุดท้ายเห็นได้ไม่ชัดเจน การเพิ่มการวัดพฤษติกรรมในการทำงานจะทำให้สามารถวัดผลงานได้อย่างครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

จากปัญหาและความล้าค้างดังกล่าวผู้วิจัยในฐานะบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลโคงสว่าง อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม จึงมีความสนใจศึกษาสมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่าง โยธาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายปรับปรุงและพัฒนาสมรรถนะการบริหารงานบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความสามารถในการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครพนมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่าง โยธาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม
- เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่าง โยธาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนมจำแนกตามประเภทนายช่าง โยธาและองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด
- เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางในการเพิ่มสมรรถนะในการปฏิบัติงาน นายช่าง โยธาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม

สมมติฐานการวิจัย

- สมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่าง โยธาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม อยู่ในระดับปานกลาง
- นายช่าง โยชาที่มีประเภทบุคลากร และสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะในการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตด้านเนื้อหา สมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานประกอบด้วย 5 สมรรถนะ คือ (สำนักงาน ก.พ. 2553 : 2)

1.1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์

1.2 การบริการที่ดี

1.3 การสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ

1.4 การยึดมั่นในความถูกต้องของธรรมะและจริยธรรม

1.5 การทำงานเป็นทีม

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร (Population) ได้แก่ นายช่าง โยธาที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม จำนวน 170 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ได้แก่นายช่าง โยธาที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม จำนวน 120 คน โดยหاخนาดของกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ (Taro Yamane. 1973 : 727)

3. ขอบเขตด้านพื้นที่ ศึกษาในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม

3.1 ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ เป็นนายช่าง โยธาในเขตจังหวัดนครพนม จำนวน 170 คน แบ่งออกเป็น ดังนี้ (สถิติบุคลากรสำนักงานท้องถิ่นจังหวัดนครพนม. 2557)

**ตารางที่ 1 จำนวน ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ตาม ประเภทบุคลากร และองค์การบริหาร
ส่วนตำบลที่สังกัด**

อำเภอ	จำนวนประชากร (คน)
1. อำเภอเมือง	26
2. อำเภอป่าปาກ	8
3. อำเภอท่าอุเทน	16
4. อำเภอบ้านแพง	12
5. อำเภอชาตุพนน	18
6. อำเภอเรณูนคร	16
7. อำเภอนาแก	14
8. อำเภอศรีสัชธรรม	17
9. อำเภอนาหว้า	11
10. อำเภอโพนสารรค์	12
11. อำเภอนาหม	11
12. อำเภอวังยาง	9
รวม	170

4. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

4.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่

4.1.1 ประเภทนายช่างโยธา

4.1.2 องค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด

4.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ สมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานประกอบด้วย 5 สมรรถนะ ดังนี้

4.2.1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์

4.2.2 การบริการที่ดี

4.2.3 การสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ

4.2.4 การยึดมั่นในความถูกต้องของชื่อบารมีและจริยธรรม

4.2.5 การทำงานเป็นทีม

5. ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะการปฏิบัติงานของนายช่างโยธาองค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม โดยการศึกษาครั้งนี้เก็บข้อมูลระหว่างเดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2557

นิยามศัพท์เฉพาะ

องค์กรบริหารส่วนตำบลหมายถึง หน่วยการปกครองท้องถิ่นประเภทหนึ่งที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชนูญติดสภาพตำบลและองค์กรบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 6 พ.ศ. 2552 ใน การวิจัยครั้งนี้หมายถึง องค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม จำนวน 170 แห่ง

นายช่างองค์กรบริหารส่วนตำบล หมายถึง นายช่างที่ปฏิบัติงานประจำในองค์กรบริหารส่วนตำบลในที่นี้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ข้าราชการและพนักงานข้าง

บุคลากรที่ปฏิบัติงานประจำในองค์กรบริหารส่วนตำบลหมายถึง เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในองค์กรบริหารส่วนตำบล โดยโครงสร้างขององค์กรบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยข้าราชการและพนักงานข้าง จำนวน 170 คน

สมรรถนะ (Competency) หมายถึง ครอบความรู้ ทักษะ ทัศนคติ และค่านิยม ที่จะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมในการปฏิบัติงาน ตลอดจนวิธีคิดของบุคลากร ลักษณะภารกิจ มีกระบวนการสมรรถนะหลักที่เหมาะสมແຕ່ จะทำให้บุคลากรมีพฤติกรรมและวิธีคิดในการปฏิบัติงาน ที่สนับสนุนผลสำเร็จของงาน ซึ่งจะเป็นบุคลิกลักษณะของคนที่สามารถให้เห็นถึงความรู้ ทักษะ ทัศนคติ ความเชื่อ และอุปนิสัยของคนในองค์การ โดยรวมที่จะช่วยสนับสนุนให้องค์การบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ได้ โดยสมรรถนะหลักของข้าราชการ ประกอบด้วยสมรรถนะ 5 สมรรถนะ ดังนี้

1. การมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Achievement Motivation) คือ มีความพยายามในการทำหน้าที่ให้ดีและถูกต้องมีความมานะ อดทน ขยันหมั่นเพียร ในการทำงาน ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบในงาน งานเสร็จตามกำหนดเวลา มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงประโยชน์ขององค์กร เป็นหลัก

2. การบริการที่ดี (Service Mind) คือความมุ่งมั่น ความตั้งใจ และความพยายามที่จะให้บริการแก่ผู้ขอรับบริการจากงานในหน้าที่ราชการของตนหรืองานอื่นที่เกี่ยวข้องที่ตนของ

สามารถที่จะให้บริหารได้ โดยไม่เลือกกลุ่มเป้าหมายไม่ว่าจะเป็นประชาชนผู้มีคิดต่อ
ชีวาราชการทั้งในสังกัดเดียวกันหรือต่างสังกัด หรือหน่วยงานที่ติดต่อขอรับบริการ

3. การสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ (Expertise) คือความกระตือรือร้น¹
ความสนใจฝึกในการศึกษาหาความรู้ รวมทั้งมีการทดลองวิธีการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนา²
ประสิทธิภาพและความรู้ความสามารถให้ดีขึ้น ทำการนำเทคโนโลยีหรือองค์ความรู้ใหม่ ๆ
มาใช้ในการปฏิบัติงาน

4. การยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรมและจริยธรรม (Integrity) คือการดำรง³
ตนและการประพฤติปฏิบัติตนในวิถีแห่งวิชาชีพ โดยมุ่งประโภชชั้นของหน่วยงานมากกว่า
ประโภชชั้นส่วนตน ครอบคลุมลึงการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสซื่อสัตย์ สุจริตถูกต้อง⁴
ทั้งหลักกฎหมาย จริยธรรม และระเบียบวินัย

5. การทำงานเป็นทีม (Teamwork) คือ ความตั้งใจและความพร้อม⁵
ที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่น หรือเป็นส่วนหนึ่งของทีม

การปฏิบัติงาน หมายถึง การทำงานในหน้าที่ในงานราชการ ที่ได้รับ⁶
มอบหมายจากองค์กรบริหารส่วนตำบล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

สามารถนำข้อมูลจากการวิจัย มาพัฒนาการปฏิบัติงานในตำแหน่งนายช่างโยธา⁷
และเพื่อนำไปปรับปรุงแนวทางในการส่งเสริมสมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่างโยธา⁸
ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง สมรรถนะการปฏิบัติงานของนายช่างโยธาองค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม ผู้ว่าจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. แนวความคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ
2. แนวคิดเกี่ยวกับการปักครองท้องถิ่น
3. องค์กรบริหารส่วนตำบล
4. องค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ

ในปัจจุบันแนวโน้มการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันและการเติบโตอย่างยั่งยืนขององค์กรนั้น ปัจจัยที่สำคัญที่สุดไม่ใช่เงิน อุปกรณ์ หรือเทคโนโลยี แต่คือทรัพยากรบุคคล เพราะถือว่าเป็น ฐานะในการผลิตนวัตกรรมขององค์กร การพัฒนาสมรรถนะของทรัพยากรบุคคลไม่ได้จำกัดเฉพาะภาคธุรกิจเท่านั้น แต่รวมถึงหน่วยงานราชการด้วย สมรรถนะเป็นปัจจัยในการทำงานที่เพิ่มขีดความสามารถในการบริหารทรัพยากรัฐมนตรี เพราะสมรรถนะเป็นปัจจัยช่วยให้พัฒนาศักยภาพของบุคลากรเพื่อให้ส่งผลไปสู่การพัฒนาองค์กร ดังนั้น องค์กรต่าง ๆ จึงพยายามนำสมรรถนะมาใช้เป็นปัจจัยในการบริหารองค์กร ในด้านต่าง ๆ เช่น การบริหารทรัพยากรัฐมนตรี การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนางานบริการ หรือการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหาร เป็นต้น

1. ความเป็นมาของสมรรถนะ (Competency)

เดวิด ซี. เมคเคลลันด์ (David C. McClelland) แห่งมหาวิทยาลัย Harvard ได้เขียนบทความซึ่งได้กล่าวถึง ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่ดีของบุคลากรในองค์กร (Excellent performer) กับระดับทักษะ (Skill) ความรู้ (Knowledge) และคุณลักษณะหรือพฤติกรรมที่แสดงออก (Attributes/Behavior) โดย McClelland ได้แสดงแนวคิดของเขามาในเรื่อง

นี้ว่า IQ (ประกอบด้วยความถนัดหรือความเชี่ยวชาญทางวิชาการ ความรู้ และความมุ่งมั่นสู่ความสำเร็จ) ไม่ใช่ตัวชี้วัดที่ดีของผลงานและความสำเร็จโดยรวมแต่สมรรถนะกลับเป็นสิ่งที่สามารถคาดหมายความสำเร็จในงานที่ดีกว่า ซึ่งสะท้อนให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่า ผู้ที่ทำงานเก่ง มีได้หมายถึง ผู้ที่เรียนเก่ง แต่ผู้ที่ประสบผลสำเร็จในการทำงานต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการประยุกต์ใช้หลักเกณฑ์หรือวิชาการที่มีอยู่ในตัวเองเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ในงานที่ตนทำจึงจะกล่าวได้ว่าบุคคลนั้นมีสมรรถนะ (แสงระวี แซ่ตัน. 2553 : 6)

จุดเริ่มต้นของแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ เกิดขึ้นในปี ค.ศ.1970 โดย บริษัท McBar ได้รับการร่วมเข้าจาก The US State Department ให้คัดเลือกเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของประเทศไทยในประเทศไทยให้แต่ละประเทศรับรู้ ซึ่งในขณะนั้นเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เป็นคนพิเศษเกือบทั้งหมด โดยก่อนหน้านี้ The US State Department ได้คัดเลือกเจ้าหน้าที่ด้วยการใช้แบบทดสอบที่เรียกว่า Foreign Service Officer Exam ซึ่งเป็นแบบทดสอบที่มุ่งทดสอบด้านทักษะที่เจ้าหน้าที่ระดับสูงของหน่วยงานนี้คิดว่าจำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่งดังกล่าวแต่ก็พบว่าแบบทดสอบชุดนี้มีจุดอ่อนคือ (สุกัญญา รัศมีธรรม โชติ. 2549 : 112)

1. ส่วนใหญ่จะเป็นการวัดผลเรื่องวัฒนธรรมของชนชั้นกลางและสูงใช้เกณฑ์ที่สูงในการตัดสินทำใช้ชนกลุ่มน้อยในประเทศไทยหรือคนพิเศษไม่มีโอกาสที่จะสอบผ่าน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการคัดเลือกพนักงานมีลักษณะของการเลือกปฏิบัติ

2. คะแนนสอบไม่สัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงาน กล่าวคือผู้ที่ทำคะแนนสอบได้ดีกลับไม่ได้มีผลการปฏิบัติงานที่ดีตามที่องค์กรคาดหวังเสมอไป

จากจุดอ่อนดังกล่าวจึงทำให้บริษัท McBar ภายใต้การนำของ David C.

McClelland แก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยการหาเครื่องมีชนิดใหม่ที่ดีกว่าและสามารถทำนายผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้มีความถูกต้อง เมื่อนำมาแทนแบบทดสอบเก่า โดยใช้วิธีเปรียบเทียบเจ้าหน้าที่ที่มีผลการปฏิบัติงานดีกับเจ้าหน้าที่ที่มีผลการปฏิบัติงานตามเกณฑ์เฉลี่ย โดยใช้เทคนิคการประเมินแบบใหม่ที่เกริกว่า Behavioral Event Interview (BEI) และการวิเคราะห์คะแนนสอบที่ได้จากการทำแบบทดสอบ BEI ของเจ้าหน้าที่ที่มีผลการปฏิบัติงานดีและผู้ที่มีผลการปฏิบัติงานตามเกณฑ์เฉลี่ยเพื่อค้นหาลักษณะของพฤติกรรมที่แตกต่างกันของคน 2 กลุ่มนี้ ซึ่งเรียกกลักษณะของพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดผลการปฏิบัติงานที่ดีนี้ว่า Competency หลังจากนั้น David C. McClelland ได้แสดงแนวคิดเรื่อง Competency ไว้ในบทความที่ชื่อว่า

Testing for Competence Rather than for Intelligence ว่า IQ ประกอบด้วยความถนัดหรือความเชี่ยวชาญทางวิชาการ ความรู้ และความนุ่มนิ่นสู่ความสำเร็จ ไม่ใช่ตัวชี้วัดที่ดีของผลงานและความสำเร็จในงาน ได้คิดว่า ซึ่งสะท้อนให้เห็น ได้ว่า ผู้ทำงานเก่งมิได้หมายถึงผู้ที่เรียนเก่ง และผู้ที่ประสบผลสำเร็จในการทำงานต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการประยุกต์ใช้หลักการหรือองค์ความรู้ที่มีอยู่ในตัวเองเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ในงานที่ตนทำซึ่งบุคคลดังกล่าวเรียกว่า เป็นผู้มี Competency

จากจุดกำเนิน Competency ดังกล่าวข้างต้นทำให้นักการศึกษาและนักวิชาการหลายสำนักได้นำวิธีการของ McClelland มาเป็นแนวทางในการศึกษาร่อง Competency มา ก่อน โดยปี ค.ศ. 1982 Richard Boyatzis ได้เขียนหนังสือชื่อ The Competencies Manager : A Model of Effective Performance และนิยามคำว่า Competency ว่า เป็นความสามารถในงาน หรือเป็นคุณลักษณะที่อยู่ภายในบุคคลที่นำไปสู่การปฏิบัติงาน ให้เกิดประสิทธิภาพต่อมาปี ค.ศ. 1994 Gary Hamel , C.K prahalad ได้เขียนหนังสือ Competing for The Future โดยมีแนวคิดสำคัญเรื่อง Core Competencies ว่า เป็นความสามารถหลักของธุรกิจ โดยได้อธิบายว่า ในการประกอบธุรกิจนั้นจะต้องมีเนื้อหาสาระหลักของ ไรบ้าง เช่น พื้นฐานความรู้ ทักษะ และความสามารถในการทำงานของ ไร ได้บ้าง และอยู่ในระดับใดจึงทำงานได้มีประสิทธิภาพสูงสุด ตรงตามความต้องการขององค์กร

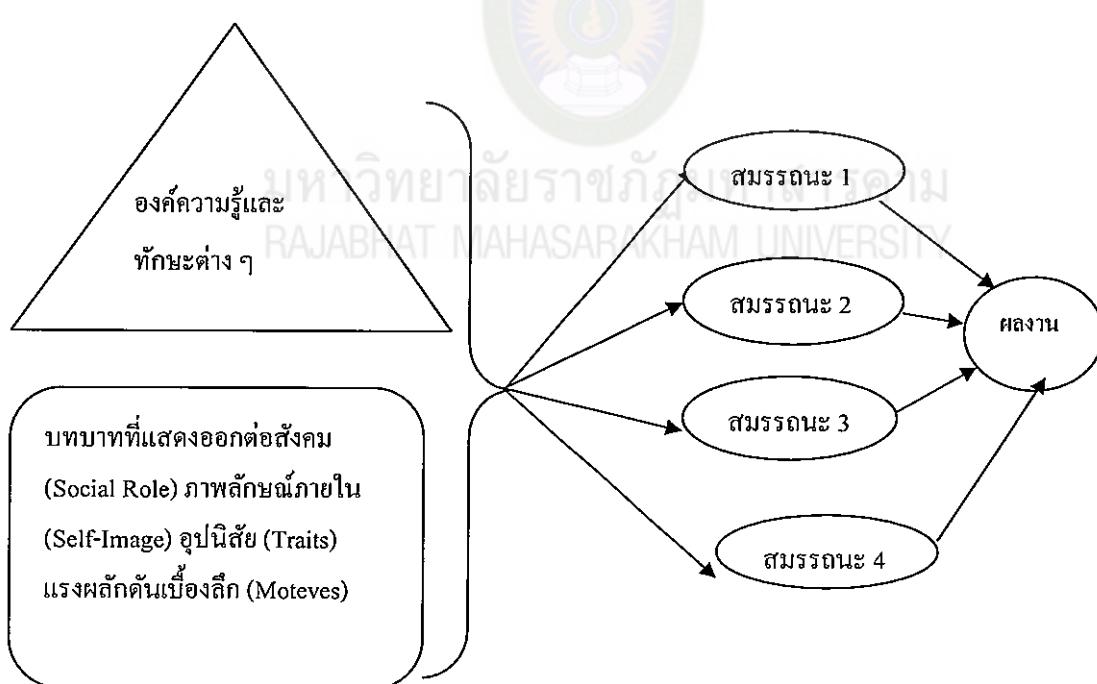
2. ความหมายของ สมรรถนะ

ความหมายของคำว่า สมรรถนะหรือขีดความสามารถสามารถ สามารถแบ่งได้ตาม วัตถุประสงค์ของการนำไปใช้งาน ได้ 2 กลุ่ม ได้แก่ สมรรถนะตามแนว British Approach ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประกาศนียบัตรรับรองวิทยฐานะของพนักงานหรือนักค้ากร โดยจะกำหนดจากมาตรฐานผลการปฏิบัติงานที่สามารถยอมรับได้ของงานและวิชาชีพนั้น สมรรถนะ ในแนวคิด จึงเป็นการกำหนดเฉพาะงานและเป็นไปตามวิชาชีพ ส่วนสมรรถนะตามแนว American Approach จะมีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาบุคคลกร กำหนดจากพฤติกรรมของผู้ที่มีผลการปฏิบัติงานดี ซึ่งการพัฒนาบุคคลกรนี้จะต้องเป็นไปตามแนวทางท่องค์กรต้องการ จะเป็นสมรรถนะตามแนวคิดนี้จึงไม่สามารถลอกเลียนกันได้ เพราะแต่ละองค์กรย่อมมีความต้องการบุคคลกรที่มีลักษณะแตกต่างกัน (พิสมัย พวงคำ. 2551 : 26) มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้คำนิยามไว้ ดังนี้

เกริกเกียรติ ศรีเสริมโภค (2546 : 21) ได้ให้ความหมายว่า ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และความสามารถ (Abilities) ของมนุษย์แสดงผ่านพฤติกรรม (Attributes) โดยเฉพาะความสามารถซึ่งอ่อนเร็น

งานนนท์ ศักดิ์วิชญ์ (2547 : 61) ได้สรุปคำนิยามว่า สมรรถนะ คือ คุณลักษณะของบุคคล ซึ่งได้แก่ ความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณสมบัติต่าง ๆ อันได้แก่ ค่านิยม จริยธรรมบุคลิกภาพ คุณลักษณะทางกายภาพ และอื่น ๆ ซึ่งจำเป็นและสอดคล้องกับความเหมาะสมกับองค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องสามารถจำแนกได้ว่าผู้ที่จะประสบความสำเร็จในการทำงานได้ต้องมีคุณลักษณะเด่น ๆ อะไรหรือลักษณะสำคัญ ๆ อะไรบ้างหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือสาเหตุที่ทำงานแล้วไม่ประสบความสำเร็จ เพราะขาดคุณลักษณะบางประการคืออะไร

รัชนี วรรณวิชญ์อนอม (2548 : 13-14) ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างความแตกต่างของบุคคลที่แสดงรูปแบบนี้แข็งกับสมรรถนะและผลงาน ดังภาพที่ 1 แสดงให้เห็นว่าความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะอื่น ๆ ของบุคคล ทำให้บุคคลมีสมรรถนะ (พฤติกรรมในการทำงาน) ในรูปแบบต่าง ๆ และสมรรถนะต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กับผลงานของบุคคล

แผนภาพที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างความแตกต่างของบุคคลกับสมรรถนะและผลงาน

ที่มา : รัชนีวรรณ วนิชย์อนอม. 2548 : 14

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2549 : 89) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะเชิงพุทธิกรรมที่เป็นผลมาจากการความรู้ ทักษะ/ความสามารถ และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่ทำให้บุคคลสามารถสร้างผลงานได้โดยเด่นกว่าเพื่อนร่วมงานอื่น ๆ ในองค์กรการที่บุคคลจะแสดงสมรรถนะได้สมรรถนะหนึ่งได้มักจะต้องมีองค์ประกอบของความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะอื่น ๆ กล่าวอีกนัยหนึ่ง สมรรถนะ คือ คุณลักษณะเชิงพุทธิกรรมเป็นกลุ่ม พุทธิกรรมที่องค์การต้องการจากข้าราชการ เพราะเชื่อว่าหากข้าราชการมีพุทธิกรรมการทำงาน ในแบบที่องค์กรกำหนดแล้วจะส่งผลให้ข้าราชการผู้นี้นั้นมีผลการปฏิบัติงานดีและส่งผลให้องค์กรบรรลุเป้าประสงค์ที่ต้องการไว้ เช่น การกำหนดสมรรถนะการบริการที่ดี เราหน้าที่หลักของข้าราชการ คือ การให้บริการแก่ประชาชน ทำให้หน่วยงานของรัฐบรรลุวัตถุประสงค์ คือการทำให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน

ณรงค์วิทย์ แสนทอง (2550 : 10) สรุปความหมายของ สมรรถนะ ออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มที่ 1 หมายถึง บุคลิกลักษณะคนที่สะท้อนให้เป็นถึงความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) ทัศนคติ (Attitude) ความเชื่อ (Belief) และอุปนิสัย (Trait) ต่อไปกลุ่มที่ 2 หมายถึง กลุ่ม ของความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และคุณลักษณะของบุคคล (Attributes) หรือที่เรียกกัน ว่า KSAs ซึ่งสะท้อนให้เห็นจากพุทธิกรรมในการทำงานที่แสดงออกมาของแต่ละบุคคลที่ สามารถวัดและสังเกตเห็นได้

รัชฎา ณ น่าน (2550 : 10) สรุปได้ว่า สมรรถนะ หมายถึง พุทธิกรรมที่บุคคล แสดงออกโดยเกี่ยวข้องกับความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะอื่นๆ ในการทำงาน ให้ประสบความสำเร็จและบรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร ให้มีผลงานได้ตามเกณฑ์หรือ โอดีตเด่นกว่ามาตรฐานที่กำหนดและเป็นการจำแนกความแตกต่างระหว่างบุคคลที่มีผลการ ปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพสูงออกจากบุคคลอื่นอย่างสมเหตุสมผล

แสงระวี แซ่ตัน (2553 : 12) สรุปว่า สมรรถนะ หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ทักษะ ทัศนคติ พุทธิกรรม และคุณลักษณะต่าง ๆ ที่บุคคลต้องมีเพื่อนำมาใช้ในการ ปฏิบัติงานและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง อันจะส่งผลให้เกิดความสำเร็จตามมาตรฐานหรือ สูงกว่ามาตรฐานที่องค์กรได้กำหนดเอาไว้

Scott B. Parry (1987) นิยามคำว่า สมรรถนะ ว่า คือ กลุ่มของความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และคุณลักษณะ (Attributes) ที่เกี่ยวข้องกัน ซึ่งมีผลกระทบต่องานหลักของ ตำแหน่งงานหนึ่ง ๆ โดยกลุ่มความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ ต้องกล่าว สัมพันธ์กับผลงานของ

ตำแหน่งงานนั้น ๆ และสามารถวัดผลเทียบกับมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับและเป็นสิ่งที่สามารถเสริมสร้างขึ้นได้ โดยผ่านการฝึกอบรมและการพัฒนา (สุกัญญา รัศมีธรรม โชติ. 2004 : 48)

Spencer & Spencer (1993 : 9-11) ได้กล่าวว่า สมรรถนะ คือคุณลักษณะของบุคคล ที่มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลต่อความมีประสิทธิภาพของเกณฑ์ที่ใช้และการทำงานที่ดีขึ้น กว่าเดิม สเปนเซอร์ และ สเปนเซอร์ ได้ขยายความหมายของสมรรถนะ ไว้จากการศึกษาพบว่า สมรรถนะเป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล (Underlying Characteristic) ที่มีความสัมพันธ์ เชิงเหตุผล (Causal Relationship) จากความมีประสิทธิผลของเกณฑ์ที่ใช้ (Criterion – Reference) และ/หรือ การปฏิบัติงานที่ได้ผลสูงสุด (Superior Performance)

Goof (1973 : 121) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะ ว่าหมายถึง ทักษะ (Skills) ความคิดรวบยอด (Concept) และเจตคติ (Attitude) ที่ต้องมีในการปฏิบัติงานทุกประเภทเป็น ความสามารถอย่างหนึ่งในการนำเอาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี รวมทั้งเทคนิคในสาขาวิชาต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้กับสถานการณ์จริงเพื่อทำงานและแก้ไขปัญหา ไว้ได้ผลอย่างสูงสุด

มะติ พงษ์ป่า (2555 : 15) ได้ให้ความหมายไว้ว่า สมรรถนะ หมายถึง ครอบความรู้ ทักษะ ทัศนคติและค่านิยมที่จะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมในการปฏิบัติงาน ตลอดจนวิธีคิดของ บุคลากร ถ้าบุคลากรมีครอบสมรรถนะหลักที่เหมาะสมแล้ว จะทำให้บุคลากรมีพฤติกรรมและ วิธีคิดในการปฏิบัติงานสนับสนุนผลสำเร็จของงาน ซึ่งจะเป็นบุคลิกลักษณะของคนที่สะท้อน ให้เห็นถึงความรู้ ทักษะ ทัศนคติ ความเชื่อ และอุปนิสัยของคนในองค์การ โดยรวมที่จะช่วย สนับสนุนให่องค์การบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ได้

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า สมรรถนะ หมายถึง การที่นำเอา ความรู้ ทักษะ เจตคติ, ทัศนคติ มาเพื่อเป็นองค์ประกอบในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานที่มี ประสิทธิภาพตรงตามความต้องการในการปฏิบัติงานและส่งผลโดยรวมในการสนับสนุนให้ องค์การบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในการปฏิบัติงานให้ดีที่สุด

3. องค์ประกอบของสมรรถนะ

ตามแนวคิดของเมคเดลแลนด์ จากโมเดลภูเขาน้ำแข็ง (Iceberg Model)

องค์ประกอบของสมรรถนะมี 5 ส่วน คือ

1. ความรู้ (Knowledge) คือความรู้เฉพาะในเรื่องที่ต้องรู้เป็นความรู้ที่เป็น สาระสำคัญ เช่น ความรู้ด้านเครื่องยนต์ เป็นต้น

2. ทักษะ (Skills) คือ สิ่งที่ต้องการให้ทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ทักษะทางคอมพิวเตอร์ ทักษะทางการถ่ายทอดความรู้ เป็นต้น ทักษะที่เกิดได้เนื่องมาจากการพัฒนาทางความรู้และสามารถปฏิบัติได้อย่างว่องไว

3. ความคิดเกี่ยวกับตนเอง (Self - concept) คือ เจตคติ ค่านิยม และความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตน หรือสิ่งที่บุคคลเชื่อว่าตนของเป็น เช่น ความมั่นใจในตนเอง เป็นต้น

4. บุคลิกภาพและประจำตัวของบุคคล (Traits) เป็นสิ่งที่อธิบายถึงบุคคลนั้น เช่น คนที่น่าเชื่อถือและไว้วางใจได้ หรือมีลักษณะเป็นผู้นำ เป็นต้น

5. แรงจูงใจ/เจตคติ (Motives/Attitude) เป็นแรงจูงใจ หรือแรงขับภายในซึ่งทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่มุ่งไปสู่เป้าหมายหรือมุ่งสู่ความสำเร็จ เป็นต้น

องค์ประกอบของสมรรถนะตามที่แมคเคลแลนด์ได้เสนอไว้ครั้งแรกนั้น ต่อมา มีผู้นำไปจัดกลุ่มใหม่เพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยอย่างเช่น ไบรอันและพูลสตี (Bryant and Poustie) จัดแบ่งองค์ประกอบของสมรรถนะออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ (Bryant and Poustie. 2001 : 53)

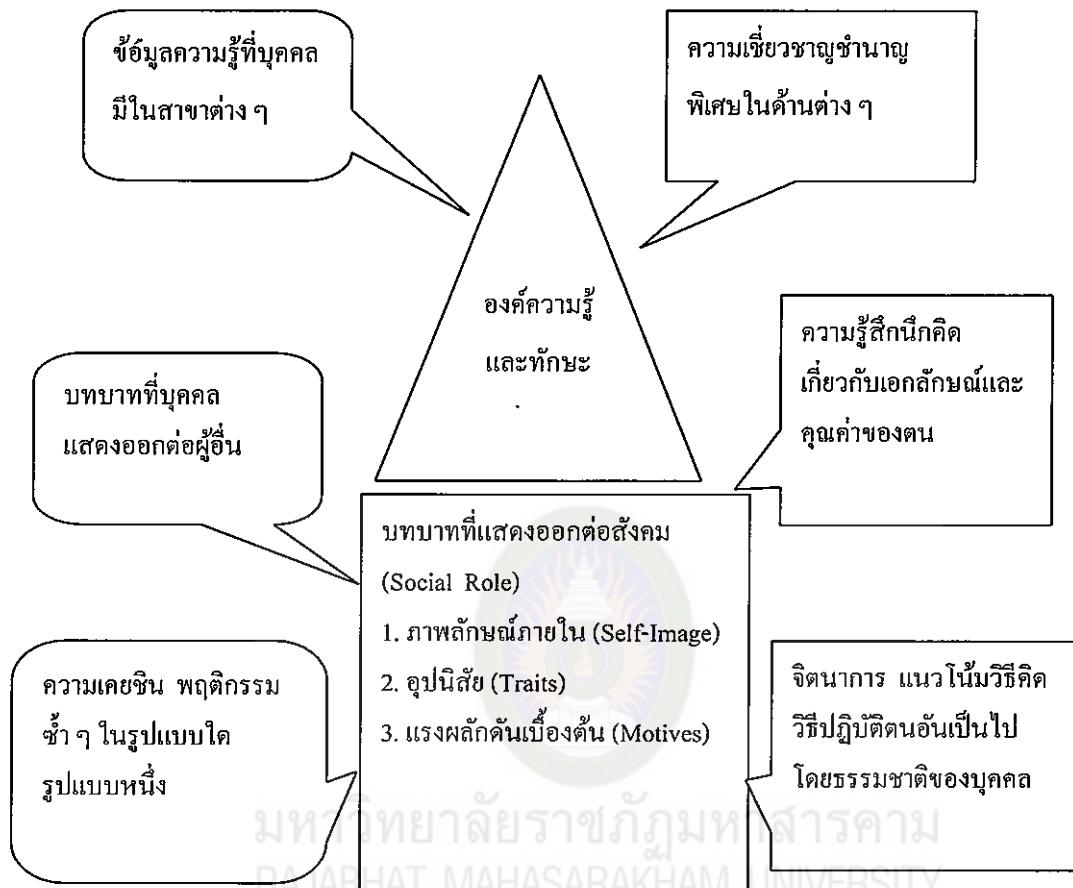
1. ความรู้ (Knowledge) หมายถึง สิ่งที่บุคคลรู้และเข้าใจ เป็นความรู้ด้านวิชาการ เช่นผู้บริหารจะต้องมีความรู้ด้านการบริหาร แพทย์ต้องมีความรู้ด้านการรักษาคนไข้ เป็นต้น

2. ทักษะ (Skills) หมายถึง สิ่งที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งช่วยทำให้บุคคลนำความรู้นั้นไปใช้ได้ เช่น ผู้บริหารต้องมีทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านมนุษย์ และทักษะด้านเทคนิคิวิช ครุต้องมีทักษะด้านการสอน เป็นต้น

3. เจตคติและค่านิยมที่เหมาะสม (Appropriate Attitude and Value) หมายถึง สิ่งที่บุคคลแสดงออกมา เป็นคุณลักษณะด้านพฤติกรรมซึ่งมีผลกระทบต่อการใช้ความรู้และทักษะของบุคคลนั้น เป็นองค์ประกอบที่ทำให้คนมีความอดทนหรือเกิดความท้อถอยต่อการปฏิบัติงาน

แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะมีการอธิบายเชิงวิชากรในรูปแบบของ ภูเขาน้ำแข็ง (Iceberg Model) ซึ่งอธิบายถึงความแตกต่าง ระหว่างบุคคลเปรียบเทียบ ได้กับภูเขาน้ำแข็ง โดยส่วนที่เห็นได้ชัดและพัฒนาได้ง่าย ได้แก่ ส่วนที่ถูกมองเห็นอย่างเดียว ไม่ได้ส่วนที่เป็นองค์ความรู้และทักษะของบุคคลที่มีอยู่และส่วนที่มองเห็นได้ยากอยู่ได้พิวน้ำ ได้แก่ แรงจูงใจ อุปนิสัย ภาพลักษณ์ ภัยในและบทบาทที่แสดงออกต่อสังคม ซึ่งส่วนที่อยู่ใต้น้ำมีผลต่อพฤติกรรมในการ

ทำงานของบุคคลภายนอก อย่างแล้วเป็นส่วนที่พัฒนาได้ยาก (สำนักคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. 2549 : 16)

แผนภาพที่ 2 โมเดลภูเขาน้ำแข็ง (Iceberg Model)

ที่มา : สำนักคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. 2549 : 16

จากภาพที่ 2 สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ได้อธิบายถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเบริยนเทียบได้กับภูเขาน้ำแข็ง การที่บุคคลจะมีพฤติกรรมในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งขึ้นอยู่กับคุณลักษณะที่บุคคลมีอยู่ในตัวเองซึ่งอธิบายในรูปปัตตัวแบบภูเขาน้ำแข็งได้ว่าส่วนเล็ก ๆ ของภูเขาน้ำแข็งที่露出在外 หนึ่งหันนั้นจะสังเกตเห็นได้ และสามารถที่จะวัดได้นำมาพัฒนาได้กับเบริยนเสมอ กับส่วนที่อยู่ใต้น้ำที่เป็นส่วนใหญ่ เป็นได้ยาก สังเกตได้ยาก และวัดได้ยากกว่าแต่เป็นส่วนที่มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพของบุคคลและชื่อเรื่องอยู่ลึก ๆ ภายในตัวบุคคล ซึ่งได้แก่ บทบาท

ที่แสดงออกต่อสังคม ภาพลักษณ์ภายในแรงจูงใจ ลักษณะนิสัยแรงผลักดันเบื้องลึกสมรรถนะ เหล่านี้จะยกต่อการวัดและพัฒนาบางครั้งสมรรถนะที่อยู่ใต้น้ำสามารถเปลี่ยนแปลงหรือ พัฒนาได้ด้วยการฝึกอบรมการนำบัดיחהจิตวิทยาและหรือพัฒนาโดยการให้ประสบการณ์ ทางบวกแก่บุคคลเด็กเป็นสิ่งที่พัฒนาค่อนข้างยากแต่ต้องใช้เวลานาน และเนื่องจากมีการ กล่าวว่าส่วนของภูเขาน้ำแข็งที่อยู่ใต้น้ำหรืออาจหมายถึงส่วนลึก ๆ ของจิตใจ ของบุคคล มี ความสำคัญกว่าส่วนของความรู้ ทักษะ ความสามารถ ทำให้บางครั้งไม่เดลสมรรถนะไปเน้นใน ส่วนนี้มากจนละเลยส่วนของความรู้ ทักษะ ความสามารถ แต่ในความเป็นจริงแล้วการที่บุคคล จะมีผลการปฏิบัติงานที่ดีได้สิ่งแรกที่จำเป็นต้องมีและขาดเสียไม่ได้เลยนั่นคือ ความรู้ ทักษะ ความสามารถที่จะทำงาน หรือเป็นปัจจัยที่เรียกว่า “Can do” หรือบุคคลนั้น แต่เดิมเคยเรียกว่า เป็นปัจจัย “will do” คือเมื่อมีความรู้ความสามารถแล้วแต่จะตั้งใจทำงานหรือไม่เป็นอีกปัจจัย หนึ่งซึ่งแยกออกจากตัวหาก ถ้าบุคคลมีทั้งความสามารถและมีคุณลักษณะที่เหมาะสมกับงานก็ จะทำให้ทำงานได้ดี

จากข้อความข้างต้นกล่าวได้ว่า องค์ประกอบของสมรรถนะที่จำเป็นในการ ปฏิบัติงานประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่จำเป็นในการ ปฏิบัติงานซึ่งเป็นการจำแนกความแตกต่างระหว่างบุคคลที่มีผลการปฏิบัติงานสูงกว่าบุคคล ที่มีผลการปฏิบัติงานตามปกติ

4. ประเภทของสมรรถนะ

ปัจจุบันองค์กรจำนวนมากได้นำแนวคิดสมรรถนะมาใช้ในการพัฒนาศักยภาพ ของพนักงานและองค์กร เนื่องจากสามารถนำสมรรถนะมาใช้ในการสรรหา คัดเลือก พัฒนา และประเมินผลงาน ได้ตรงกับวัตถุประสงค์ขององค์กรให้มากที่สุด ซึ่งแต่ละองค์กรนั้น จะต้องเข้าใจความหมายประเภทของสมรรถนะเพื่อนำมาพัฒนาองค์กร ได้อย่างถูกต้องต่อไป

ประเภทของสมรรถนะสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ใหญ่ ๆ (กองการ เจ้าหน้าที่ กองการปักธงชัย 2549 : 3) ได้แก่

1. สมรรถนะพื้นฐาน หรือสมรรถนะหลัก (Threshold/Core Competency) ได้แก่ ความรู้ หรือ ทักษะพื้นฐานที่ผู้ปฏิบัติงานทุกคนจำเป็นต้องมีเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ แต่ไม่ได้สามารถแยกผู้ที่ปฏิบัติงานดีออกจากผู้ที่ปฏิบัติงานปานกลาง หรืออาจกล่าวอีกอย่าง หนึ่งได้ว่า Core Competency นี้ต้องเป็นคุณสมบัติร่วมของทุกคนในองค์กรที่จะต้องมีหรือ วัฒนธรรมขององค์กร

2. สมรรถนะอื่นที่ไม่ใช่สมรรถนะพื้นฐานหรือสมรรถนะหลักเป็นสมรรถนะที่แยกความแตกต่าง (Differentiating Competency) ได้แก่ ปัจจัยต่าง ๆ ที่ผู้ปฏิบัติงานที่ดีมีแต่ปฏิบัติงานดี และผู้ที่มีผลการปฏิบัติงานปานกลาง หรือกล่าวอีกอย่างว่าเป็นคุณสมบัติหรือคุณลักษณะที่องค์กรต้องการสำหรับตำแหน่งงานที่แตกต่างกันไป

บอร์ดวิทช์ แสนทอง (2550 : 259) ได้แบ่งประเภทของสมรรถนะ Competencies ตามแหล่งที่มาออกเป็น 3 ประเภทคือ

1. สมรรถนะด้านตัวบุคคล (Personal Competencies) เป็นความสามารถที่มีเฉพาะตัวของบุคคล หรือกลุ่มนบุคคลนั้น เช่น ความสามารถในด้านการคาดคะพของศักดิ์สิทธิ์ การแสดงถึงความรู้ความสามารถของนักกีฬาบางคน นักประดิษฐ์ คิดค้นสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ คือ เป็นความสามารถเฉพาะตัวที่ยากต่อการเรียนรู้หรือลอกเลียนแบบได้

2. สมรรถนะด้านงาน (Job Competencies') เป็นความสามารถเฉพาะบุคคล ที่ต้องมีทักษะและทักษะทางอาชีวศึกษา เช่น การเพื่อทำให้งานบรรลุความสำเร็จตามที่กำหนดไว้ เช่น ความสามารถในการเป็นผู้นำทีมงานของผู้บริหารตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มงาน ความสามารถในการวิเคราะห์วิจัยในตำแหน่งงานทางด้านวิชาการ เป็นความสามารถฝึกฝนและพัฒนาได้

3. สมรรถนะด้านองค์กร (Organization Competencies) เป็นความสามารถที่เป็นลักษณะขององค์กรที่มีส่วนทำให้องค์กรนั้นไปสู่ความสำเร็จและเป็นผู้นำในด้านนั้น ๆ ได้ เช่น บริษัท โนนี เป็นองค์กรที่มีความสามารถในการผลิตสินค้าประเภทอุปกรณ์ เครื่องใช้ไฟฟ้าที่มีขนาดเล็กบริษัท โนเกีย เป็นองค์กรที่มีความสามารถในการผลิตเครื่องโทรศัพท์มือถือชั้นนำของโลก

กิตติ บคย়েংঞ্জ (2550 : 10) ได้แบ่งประเภทของสมรรถนะ โดยพิจารณาจากที่มา และพัฒนาการของสมรรถนะพบว่าองค์กรหนึ่ง ๆ จะประกอบไปด้วยสมรรถนะ 2 ประเภท ใหญ่ ๆ คือ

1. สมรรถนะขององค์กร (Organization Competency) คือ สิ่งที่แสดงให้เห็นว่าองค์กรมีความสามารถหลักในการดำเนินธุรกิจ หรือกิจกรรมขององค์กรอย่างไร และจำทำอย่างไร เช่น การกำหนดวิสัยทัศน์ และแผนกลยุทธ์ขององค์กร เป็นต้น

2. สมรรถนะของทรัพยากรมนุษย์ (Human Competency) คือ พฤติกรรม การแสดงออก (Individual Behavior) การใช่องค์ความรู้ ทักษะในการปฏิบัติงาน (A Body of Knowledge) และการเรียนรู้บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน (Social Role)

ของบุคลากรในองค์กร เพื่อสนับสนุนสมรรถนะขององค์กรให้การดำเนินธุรกิจหรือกิจกรรมขององค์กรประสบความสำเร็จ

ราชฎา ณ น่าน (2550 : 23-24) ได้จำแนกประเภทของสมรรถนะออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. สมรรถนะองค์กร (Organizational Competency) เป็นสมรรถนะที่จะบ่งบอกให้บุคลากรในองค์กรได้ทราบว่า องค์กรจะมีทิศทางการดำเนินงาน หรือยุทธศาสตร์ไปในทางทิศใดซึ่งการกำหนดสมรรถนะขององค์กรจะต้องมีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กับวิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยม วัฒนธรรมองค์กร และยุทธศาสตร์ขององค์กรประสบความสำเร็จ

2. สมรรถนะหลัก (Core Competency) หรือ สมรรถนะทั่วไป (General Competency) หมายถึง คุณลักษณะ (ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม) ที่ทุกคนในองค์กร จำเป็นต้องมีเหมือนกันเพื่อที่จะทำให้องค์กรสามารถดำเนินงานได้สำเร็จลุล่วงตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ ที่ต้องถือปฏิบัติร่วมกัน

3. สมรรถนะตามสาขาวิชาชีพ (Functional Competency) หมายถึง คุณลักษณะความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมที่บุคคลในแต่ละสาขาวิชาชีพจำเป็นต้องมีเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ประสบความสำเร็จซึ่งจะมีสมรรถนะที่แตกต่างกันไปตามหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

3.1 สมรรถนะร่วมของทุกตำแหน่งในกลุ่มงาน (Common Functional Competency) หมายถึง คุณลักษณะ (ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม) ที่บุคคลในทุกตำแหน่งงานสายงานสาขาวิชาชีพเดียวกันหรือกลุ่มงานเดียวกันจำเป็นต้องมีเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ประสบความสำเร็จ

3.2 สมรรถนะเฉพาะตำแหน่งในกลุ่มงาน (Specific Functional Competency) หมายถึง คุณลักษณะเฉพาะ (ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม) ของแต่ละตำแหน่งในกลุ่มงานหรือสาขาวิชาชีพเดียวกัน จำเป็นต้องมีเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ประสบความสำเร็จ

4. สมรรถนะด้านการบริหารจัดการ (Managerial Competency) หมายถึง คุณลักษณะ (ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม) ซึ่งเป็นสมรรถนะที่พนักงานในแต่ระดับหรือตำแหน่งงานจะต้องมี และจะแตกต่างกันไปตามระดับของความรับผิดชอบหรือตามสายการบริหาร โดยสมรรถนะนี้จะสะท้อนถึงความคาดหวัง ความก้าวหน้า และความลึกของความสามารถที่พนักงานจะต้องมีก่อนที่จะได้รับการเพิ่มความรับผิดชอบ

Bryant and Poustie (2001 : 74) ได้แบ่งประเภทสมรรถนะเพื่อใช้ในการศึกษาสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับกลุ่มนบุคคลที่ปฏิบัติงานห้องสมุด ออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) หมายถึง สมรรถนะที่สะท้อนให้เห็นถึงลักษณะที่องค์กรทำได้ดีสุด และเป็นพื้นฐานในการกำหนดค่านิยมขององค์กร จึงเป็นสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับผู้ทำงานทุกคน ไม่ว่าจะอยู่ในตำแหน่งใด

2. สมรรถนะด้านพฤติกรรม (Behavioral Competency) อาจเรียกได้ว่า อย่างหนึ่งว่า สมรรถนะด้านบุคคล (Personal Competency) หมายถึงคุณลักษณะด้านการปฏิบัติงานของบุคคลที่มีอิทธิพลและเป็นแรงผลักดันให้เกิดการปฏิบัติโดยปกติจะเกี่ยวข้องกับงานหลาย ๆ ด้านระหว่างองค์กร

3. สมรรถนะด้านเทคนิค (Technical Competency) บางครั้งอาจเรียกว่า สมรรถนะด้านวิชาชีพ (Professional Competency) เป็นสมรรถนะที่เกี่ยวข้องกับความรู้หรือทักษะเชิงเทคนิค จึงเป็นสมรรถนะที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานเฉพาะด้าน

Spencer et al (1993 : 43-44) ได้แบ่งประเภทสมรรถนะออกเป็น 3 กลุ่ม เพื่อใช้ในการทำวิจัย ได้แก่

1. สมรรถนะหลัก (Essential Competency) หมายถึงพื้นฐานของความรู้ และทักษะที่ทุกคนในองค์กรจำเป็นต้องมีซึ่งสามารถพัฒนาขึ้นมาได้โดยการฝึกอบรม

2. สมรรถนะขั้นแยกแยะ ได้ (Differentiating Competency) หมายถึง สมรรถนะที่สามารถแยกผู้ปฏิบัติงานที่มีความสามารถโดดเด่นออกจากผู้ปฏิบัติงานที่มีความสามารถระดับปานกลาง (Average Performance) ได้แม้ว่าสมรรถนะด้านนี้จะยากต่อการพัฒนา แต่ก็เป็นตัวกำหนดความสำเร็จในการทำงานของบุคคลในระยะยาว

3. สมรรถนะขั้นกลยุทธ์ (Strategic Competency) หมายถึงสมรรถนะหลักขององค์กรแต่ไม่ไปที่สมรรถภาพขององค์กร (Organizational Capability) รวมไปถึงสมรรถนะที่จะสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน ซึ่ง ได้แก่ ความสามารถด้านนวัตกรรม การให้บริการ ความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน และเทคโนโลยี

5. ประโยชน์ของการนำระบบสมรรถนะไปใช้ในองค์กร

การนำระบบสมรรถนะไปใช้ในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรมีประโยชน์ต่อบุคลากร ผู้บริหารหน่วยงาน ผู้บริหารระดับสูง และผู้บริหารทั้พยากรมนุษย์ ดังนี้ (จากรุบล ทนศรี. 2550 : 38-39)

5.1 ประโยชน์ต่อบุคลากร

5.1.1 ช่วยให้บุคลากรทราบถึงระดับสมรรถนะของตนเอง (ความรู้ ทักษะ และความสามารถในการประยุกต์ใช้) ว่าอยู่ระดับใด มีจุดอ่อนจุดแข็งในเรื่องใดบ้าง และต้องพัฒนาสมรรถนะในเรื่องใดบ้าง

5.1.2 ช่วยให้บุคลากรทราบกรอบพฤติกรรมมาตรฐาน หรือพฤติกรรมที่องค์กรคาดหวังให้ตนแสดงพฤติกรรมในตำแหน่งนั้นอย่างไร และสามารถใช้เกณฑ์ในการวัดความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะพฤติกรรมในการปฏิบัติงานได้อย่างชัดเจน และเป็นระบบ มาตรฐานเดียวกันทั้งองค์กร

5.1.3 ช่วยให้พนักงานทราบถึงเส้นทางความเจริญเติบโต ก้าวหน้าในสายอาชีพ (Career Development) ของตน และแนวทางการพัฒนาศักยภาพของตนเองให้บรรลุ เป้าหมายอย่างชัดเจน

5.2 ประโยชน์ผู้บริหารระดับหน่วยงาน

5.2.1 ช่วยให้ผู้บริหารระดับหน่วยงานทราบถึงสมรรถนะ (ความรู้ ทักษะ และความสามารถในการประยุกต์ใช้) ที่บุคลากรในหน่วยงานของตนเองจำเป็นต้องมี เพื่อให้การปฏิบัติงานในตำแหน่งนั้นประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมาย

5.2.2 เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนการพัฒนาบุคลากรในหน่วยงาน ของตนเป็นรายบุคคล

5.2.3 เป็นเครื่องมือในการพิจารณาสรรหา และคัดเลือกบุคลากรของหน่วยงานให้ตรงกับคุณสมบัติของตำแหน่งงานนั้น ๆ

5.3 ประโยชน์ต่อผู้บริหารระดับสูง

5.3.1 สามารถเชื่อมโยงหรือแปลงวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัฒนธรรมองค์กร หรือยุทธศาสตร์ขององค์กรมาสู่กระบวนการบริหารทรัพยากรมนุษย์ได้อย่างชัดเจน

5.3.2 ใช้สมรรถนะเป็นตัวผลักดัน (Drive) ให้วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัฒนธรรมองค์กรหรือยุทธศาสตร์ขององค์กรบรรลุเป้าหมายในการดำเนินงาน

5.3.3 ช่วยให่องค์กรสามารถประยุกต์ใช้ในกระบวนการบริหารทรัพยากรมนุษย์ได้อย่างชัดเจน ในองค์กรและสามารถนำไปใช้ในการกำหนดแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา กำลังคน ที่มีในระยะสั้นและระยะยาว

5.3.4 สามารถนำไปใช้ด้วยผลการดำเนินงานขององค์กร ได้อย่างเป็นระบบ และชัดเจน

5.4 ประโยชน์ต่อฝ่ายบริหารทรัพยากรบุคคล

5.4.1 เห็นภาพรวมของสมรรถนะองค์กร สมรรถนะหลักที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรและสมรรถนะตามกลุ่มงาน

5.4.2 สามารถวิเคราะห์ความจำเป็นในการพัฒนา และการฝึกอบรมบุคลากรได้โดยตรงตามความต้องการของบุคลากร และหน่วยงาน

5.4.3 นำไปใช้เป็นพื้นฐานในการบริหารทรัพยากรบุคคลในองค์กร อาทิเช่น การสรรหาและการคัดเลือก การพัฒนาบุคลากร การประเมินผลการปฏิบัติงาน การวางแผนสืบทอดตำแหน่งงานพัฒนาความก้าวหน้าในสายอาชีพ การดูแลรักษาบุคลากร และการจ่ายผลตอบแทนเป็นต้น

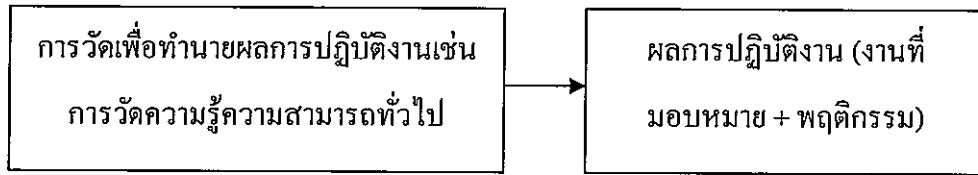
สรุปว่าประโยชน์ของการนำระบบสมรรถนะไปใช้ในองค์กรช่วยให้บุคลากรทราบถึงระดับสมรรถนะของตนองเด่นทางความเจริญเติบโตก้าวหน้าสายอาชีพ (Career Development) ของตน และแนวทางการพัฒนาศักยภาพของตนเองให้บรรลุเป้าหมายอย่างชัดเจนสามารถวิเคราะห์ความจำเป็นในการพัฒนา และการฝึกอบรมบุคลากรได้โดยตรงตามความต้องการของบุคลากรและหน่วยงาน

5.5 การนำสมรรถนะไปใช้ในระบบการบริหารทรัพยากรบุคคล

การนำแนวคิดเรื่องสมรรถนะไปใช้ในการบริหารทรัพยากรบุคคลเชื่อว่า จะทำให้การบริหารทรัพยากรบุคคลมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นซึ่งส่งผลให่องค์กรสามารถบรรลุถึงวิสัยทัศน์ ภารกิจ และกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ได้เร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการคัดเลือก การพัฒนา การประเมิน และการบริหารผลงาน (ชูชัย สมิทธิ์ไกร. 2550 : 26-35) ดังนี้

5.5.1 การสรรหาและการคัดเลือกในกระบวนการสรรหาและเลือกบุคคลเข้ามาทำงานในสายงานหรือตำแหน่งต่าง ๆ นั้น สมรรถนะ (Competency) ถือเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยพิจารณาได้ว่าบุคคลที่จะเข้ามาทำงานในตำแหน่งต่าง ๆ ควรจะมีความรู้ ทักษะ ความสามารถคุณลักษณะอย่างไร ระดับไหนถึงจะเหมาะสมกับตำแหน่งนั้น ๆ ทั้งนี้ อาจกล่าวได้ว่าระบบการคัดเลือกเน้นที่ความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะอื่น ๆ เช่น ประสบการณ์ สำหรับสมรรถนะ หรือคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมเป็นส่วนเสริมเข้ามาเพื่อช่วยให้คัดเลือกเข้าบุคคลที่มีความเหมาะสมกับตำแหน่งมากยิ่งขึ้น ดังนั้น สมรรถนะจึงเป็นสิ่งที่ใช้ทำนายผลการปฏิบัติงานหรือเป็นส่วนหนึ่งของผลการ ปฏิบัติงาน เมื่อมองจากแนวคิดของโมเดลการ

คัดเลือกบุคลากร สมรรถนะสามารถใช้เป็นสิ่งที่วัดเพื่อทำนายผลการปฏิบัติงาน หรือเป็นส่วนหนึ่งของผลการปฏิบัติก็ได้ โดยผลการคัดเลือกบุคลากรอย่างจ่ายแสดงดังต่อไปนี้

แผนภาพที่ 3 ครอบแนวคิดในการคัดเลือก

ที่มา : Binning & Varrett (1989 ; ข้างถึงใน กองการเข้าหน้าที่ กรมการปกครอง. 2549 : 12)

จากภาพที่ 3 จะเห็นได้ว่าการวัดความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะ อันๆที่สำคัญต่อการทำงานนั้นเป็นส่วนที่เน้นในกระบวนการคัดเลือกและกระบวนการคัดเลือกอีกด้วย ด้วยการใช้หลักว่าพฤษติกรรมในอดีตใช้ทำนายพฤษติกรรมในอนาคต ได้ดีที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์ที่คล้ายกัน และในเวลาที่ไม่ห่างกันจนเกินไปนัก ประโยชน์ที่นำมาใช้ เช่นการสัมภาษณ์เพื่อค้นหาว่าผู้สมัครมีพฤษติกรรมในอดีตคล้ายกับพฤษติกรรมที่ตำแหน่งงานต้องการหรือไม่ กล่าวโดยละเอียดคือถ้าต้องการค้นหาว่าผู้สมัครเป็นผู้ที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ในการทำงานหรือไม่ก็สัมภาษณ์ประวัติเพื่อคุ้ว่าผู้สมัครมีลักษณะของความขยันขันแข็ง รับผิดชอบ เอาใจใส่ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นพฤษติกรรมของการมุ่งผลสัมฤทธิ์มาในอดีต หรือไม่ เป็นต้น

โดยสรุป สมรรถนะ สามารถใช้เป็นสิ่งที่ทำนายผลการปฏิบัติงาน หรือเป็นส่วนหนึ่งของผลการปฏิบัติงานก็ได้ แต่จะใช้ในเรื่องใดต้องมีความเข้าใจ เพราะวิธีการประเมิน และจุดประสงค์ของการใช้สมรรถนะจะแตกต่างกันไป

ประโยชน์ของการนำสมรรถนะ (Competency) มาใช้ในการสร้างและคัดเลือก มีดังนี้

1. ช่วยให้การคัดเลือกบุคคลเข้าทำงานถูกต้องมากขึ้น เพราะคนบางคน เก่ง มีความรู้ความสามารถสูง ประสบการณ์ดี แต่อาจจะไม่เหมาะสมกับลักษณะการทำงานในตำแหน่งนั้นๆหรือไม่เหมาะสมสมกับลักษณะของวัฒนธรรมองค์กรก็ได้

2. นำไปใช้ในการออกแบบคำานวณหรือแบบทดสอบ เช่น

การสัมภาษณ์ ลดการสูญเสียเวลา และค่าใช้จ่ายในการทดลองงาน

3. ช่วยลดการสูญเสียเวลา และทรัพยากรในการพัฒนาฝีกอบรมบุคลากร ใหม่ที่มีความสามารถไม่สอดคล้องกับความต้องการของตำแหน่งงาน

4. ป้องกันความผิดพลาดในการคัดเลือกเพราะหดายครั้งที่ผู้ทำหน้าที่ คัดเลือกมีประสบการณ์ น้อยตามผู้สมัคร ไม่ทัน

5.5.2 การพัฒนาทรัพยากรบุคคล แต่เดิมในด้านการพัฒนาอาจจะเน้นเพียง เรื่องความรู้ ทักษะ กีต้องหันมาให้ความสำคัญกับพฤติกรรมในการทำงานเพิ่มเติมขึ้น ตลอดจน ต้องหาแนวทางในการฝึกอบรมให้เข้าใจการทำงาน มีพฤติกรรมในการทำงานอย่างท่องค์กรต้องการ การฝึกอบรมแบบอิงสมรรถนะนั้นสิ่งที่จำเป็นต้องมี คือ

1) ชุดของพฤติกรรมในการทำงานที่แสดงถึงสมรรถนะที่ต้องการจะ จัดการฝึกอบรม

2) กระบวนการในการหาข้อมูลว่าบุคลากรมีระดับสมรรถนะอยู่ในระดับ ใดและใหรบ้างที่ต้องการพัฒนาสมรรถนะใด (หรือที่มักเรียกว่า Need Analysis)

3) หลักสูตรการฝึกอบรมที่ช่วยให้บุคลากรได้เรียนรู้และพัฒนาสมรรถนะ

4) การติดตามผลและช่วยเหลือเพื่อให้แน่ใจได้ว่าบุคลากรมีสมรรถนะ จากการฝึกอบรมและพัฒนาจริง

5.6 ประโยชน์ของการนำสมรรถนะ (Competency) มาใช้ในการพัฒนา

5.6.1 นำมาใช้ในการจัดทำเส้นทางความก้าวหน้าในการพัฒนาและฝึกอบรม (Training Road Map)

5.6.2 ช่วยให้ทราบว่าผู้從事ตำแหน่งนั้น ๆ จะต้องมีความสามารถ ที่ร่องรองไว้บ้างมีช่องว่าง (Training Gap) ระหว่างความสามารถที่ตำแหน่งต้องการกับ ความสามารถที่เขามีจริงห่างกันมากน้อยเพียงใด เพื่อนำไปใช้ในการจัดทำแผนพัฒนา รายบุคคล (Individual Development Plan) ต่อไป

5.6.3 ช่วยในการวางแผนการพัฒนาผู้從事ตำแหน่งให้สอดคล้องกับเส้นทาง ความก้าวหน้าในอาชีพ ด้วยการนำเอาสมรรถนะ (Competency) ของตำแหน่งงาน ที่สูงขึ้นไป มาพัฒนาบุคลากรในขณะที่เขายังดำรงตำแหน่งงานที่ต่ำกว่า

5.6.4 การประเมินผลงานกระบวนการประเมินผลและปฏิบัติงานของ บุคลากรจะคุ้นหู Input และ Output โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะนำไปใช้ทั้งด้านการบริหาร และการพัฒนาตนเอง ดังนั้น หลักการประเมินผลงาน จึงควรจะประเมินใน 2 ส่วน คือ

1) การประเมินในส่วนของงานที่มอบหมาย เป็นการประเมินเรื่องของ ป้าหมายว่าเป็นี้จะทำงานอะไรบ้าง มีแผนการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและวัดผลออกมาว่าสำเร็จ หรือ ไม่สำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

2) ประเมินในส่วนของพฤติกรรมในการทำงานหรือสมรรถนะ (Competency) ว่าแต่ละคนมีสมรรถนะในแต่ละเรื่องในระดับใด และได้มีการพัฒนามากน้อย เท่าไร ในแต่ละปีและนำ 2 ส่วนมารวมกันแล้วสรุปออกมาเป็นผลงานทั้งปี การกำหนดสัดส่วน ตรงนี้สามารถจะทำได้แตกต่างกัน บางองค์กรอาจจะใช้ทั้ง 2 ส่วน คือ ต้องการให้บุคลากร ในองค์กรเห็นความสำคัญในเรื่องของการพัฒนาให้มากขึ้น เพราะถ้าบุคลากรมีการพัฒนา ศักยภาพสูงขึ้น ก็จะมีส่วนทำให้ผลงานโดยรวมขององค์กรในปีนั้นสูงขึ้นตามไปด้วย

สำหรับในระบบเริ่มแรกที่มีการนำระบบสมรรถนะ (Competency) มาเพื่อ ไม่ให้เกิดความสับสนและการเบี่ยงเบนในการประเมิน ควรจะมีการประเมินสมรรถนะของ บุคลากรเพียงอย่างเดียวก่อน เพื่อวัดศักยภาพ ความรู้ ความสามารถของบุคลากรแต่ละคนเป็น อย่างไรเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดพัฒนาของบุคลากร ต่อเมื่อได้มีการประเมิน สมรรถนะของบุคลากร ไปแล้วสักระยะหนึ่งจนเป็นปกติหรือเกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กรที่ทุกคน ยอมรับร่วมกันจึงควรจะนำระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปีมาใช้ในการประเมิน ควบคู่กัน เพื่อให้ระบบการประเมินมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด และเป็นระบบที่จะ ช่วยส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่องค์กร

5.7 ประโยชน์ของการนำสมรรถนะ (Competency) มาใช้ในการประเมิน

5.7.1 ช่วยให้ทราบว่า สมรรถนะ (Competency) เรื่องใดที่จะช่วยให้

ผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติงานได้สูงกว่าผลงานมาตรฐานทั่วไป

5.7.2 ช่วยในการกำหนดแผนพัฒนาความสามารถส่วนบุคคล

5.7.3 การบริหารผลตอบแทน ผลการประเมินสมรรถนะ (Competency)

จะมีความสำคัญมาก โดยเฉพาะในบทบาทของภาคเอกชน เพราะเชื่อว่าบุคลากรในองค์กร มีการพัฒนาความสามารถในการทำงานหรือ Competency ของตนให้อยู่ในระดับสูงอยู่ ตลอดเวลาซึ่งจะส่งผลต่องานโดยรวมขององค์กร ดังนั้น ถ้าบุคลากรคนใดมีการพัฒนาได้ตามที่ กำหนดหรือสูงสุดกว่าองค์กรก็จะพิจารณาให้ผลตอบแทนพิเศษ แต่โดยหลักทั่วไปแล้ว ไม่ควร นำเรื่องการให้ผลตอบแทนมาเกี่ยวข้องกับผลการประเมินสมรรถนะ เพราะจะทำให้ การประเมินมีการเบี่ยงเบนจากความเป็นจริง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาศักยภาพของ บุคลากรและองค์กร โดยตรงดังนั้นการนำสมรรถนะ (Competency) มาใช้ในองค์กรสิ่งแรก

ที่ได้มีการพิจารณานำไปใช้ประโยชน์ คือมองในเรื่องของการพัฒนาเพียงอย่างเดียวประโยชน์ของการนำสมรรถนะ (Competency) มาใช้ในการบริหารผลตอบแทน

1) ช่วยในการกำหนดอัตราค่าตอบแทนใหม่ว่าควรจะได้รับผลตอบแทนที่เหมาะสมกับระดับความสามารถ ไม่ใช่กำหนดอัตราค่าตอบแทนที่เริ่มนั่นด้วยวุฒิการศึกษา หรืออื่นๆ ที่ผ่านมา

2) ช่วยในการจ่ายผลตอบแทนตามระดับความสามารถที่เพิ่มขึ้นไม่ใช่จ่ายผลตอบแทนตามอายุงานหรือจำนวนปีที่ทำงานที่เพิ่มขึ้นเหมือนสมัยก่อน

5.7.4 การบริหารผลงาน (หรือที่เรียกว่าเป็นการรักษาไว้และประโยชน์การคัดเลือกที่มีประสิทธิภาพเป็นเพียงหนึ่งองค์ประกอบของหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ หากการคัดเลือกผู้ที่มีความสามารถเหมาะสมเข้ามาทำงาน แต่ขาดการบริหารผลงานที่ดี เช่น ค่าตอบแทนที่ไม่สูง จากการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ไม่เป็นธรรม บรรยายการทำงานที่ไม่ดี และขาดเทคโนโลยีที่ทันสมัยเป็นต้น องค์กรอาจจะไม่สามารถรักษาบุคลากรที่ดีไว้ได้ หรือรักษาไว้ได้ก็ไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่

การบริหารผลงานเป็นกระบวนการที่เริ่มตั้งแต่ (1) การมอบหมายงานและกำหนดตัวชี้วัด (2) การติดตามผลงานอย่างต่อเนื่อง (3) การพัฒนาความสามารถของบุคลากร (4) การประเมินผลการปฏิบัติงาน (5) การให้รางวัลกับผลการปฏิบัติงานที่ดี

อย่างไรก็ได้ในที่นี้เน้นการบริหารผลงานเฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับสมรรถนะเท่านั้น การบริหารผลงานในส่วนของงานที่มอบหมายนั้นจำเป็นต้องมีการปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพ ส่วนการประเมินสมรรถนะนั้นถือเป็นเพียงส่วนหนึ่งของผลงานเท่านั้น ซึ่งในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งมีการกำหนดพฤติกรรมที่ต้องการไว้ตามรายละเอียดในพจนานุกรมสมรรถนะ แล้ว สิ่งที่ต้องให้ความสำคัญคือกระบวนการประเมิน

เมื่อมีการประเมินพฤติกรรมในการทำงานแล้วรวมกับการประเมินงานที่มอบหมาย การจ่ายค่าตอบแทนควรทำให้สัมพันธ์กัน เป็นการใช้ค่าตอบแทนเพื่อเป็นแรงเสริม ของการมีพฤติกรรมในการทำงานที่พึงประสงค์ ซึ่งหลักการของบริหารงานผลงาน คือ บุคลากรที่มีผลงานดีกว่ามากกว่าก็ควรได้รับค่าตอบแทนที่มากกว่าด้วย

แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อสมรรถนะ

1. ปัจจัยที่มีผลต่อสมรรถนะหลักขององค์กร

โดยทั่วไปส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นที่การพัฒนาคุณภาพของคนในองค์กรให้มีลักษณะของการทำงานแบบมืออาชีพ และมุ่งเน้นถึงเป้าประสงค์ขององค์กรของข่ายของ การพัฒนาทรัพยากรบุคคล จึงทำให้ความสำคัญกับวิธีการหลักที่จะทำให้บุคลากรเกิด การเรียนรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่โดดเด่น

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มี 3 แนวทาง คือ (สำนักงาน ก.พ.2547:224)

1. การฝึกอบรม (Training) คือ การจัดกิจกรรมโดยมุ่งเน้นงานปัจจุบัน เพื่อให้ นำสิ่งที่ เรียนรู้มาใช้ทันที เช่นนักบัญชีสอนวิธีการทำบัญชี

2. การศึกษา (Education) คือการเตรียมบุคลากรในการปฏิบัติงานในอนาคต แต่ยังคงเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติอยู่ เช่น นักบัญชี สอนการทำบัญชีที่จะนำมาใช้ในอนาคต เช่น อาจจะมีการเปลี่ยนกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ในการทำงาน

3. การพัฒนา (Development) คือ การจัดกิจกรรมให้มุ่งเน้นอยู่ที่การพัฒนา องค์กรในอนาคต

เฉลิมพระศรีสัมนีย์ (2551 : 5-4) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยทั่วไปแล้วทำได้ หลากหลายแนวทาง แต่แนวทางที่นิยมทำกันเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดย การศึกษาการพัฒนาในงาน และการฝึกอบรมกล่าวคือ

1. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยการศึกษา (Education) หมายถึง การจัดสั่ง ผู้ปฏิบัติงาน พนักงาน เข้ารับการศึกษาเพิ่มเติมในสถาบันการศึกษาในระดับและหลักสูตร การศึกษาต่าง ๆ รูปแบบที่สำคัญของการศึกษา ได้แก่ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

2. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยการพัฒนาในงาน (Development) หมายถึง การที่ผู้บังคับบัญชาหรือผู้รับผิดชอบอื่น ๆ เช่น ฝ่ายการเจ้าหน้าที่ ฝ่ายการพนักงาน ได้ทำการสอนงาน (Coaching) การแนะนำ การเพิ่มหน้าที่ความรับผิดชอบในงาน (Job Enrichment) การหมุนเวียนงาน (Job Rotation) ให้พนักงานได้รับความรู้และประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่งหน้าที่ต่างๆ เป็นการเพิ่มพูนความรู้ และพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานมีขีดความสามารถในการปฏิบัติงานเพิ่มมากขึ้น

3. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยการฝึกอบรม (Training) หมายถึงการจัดให้ พนักงานได้รับความรู้เพิ่มเติม ได้ฝึกฝนทักษะ และปรับทัศนคติในหลักสูตรต่าง ๆ ที่องค์กร หรือหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกได้กำหนดขึ้น โดยเป็นการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะ และทัศนคติที่เหมาะสมกับงาน

กล่าวไว้ว่า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เกิดจากปัจจัยแวดล้อมที่สำคัญ ทั้งที่เป็น ปัจจัยภายในองค์กร และปัจจัยภายนอกองค์กร โดยจะต้องปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสิ่งที่ ท้ายในสังคม ที่เน้นองค์ความรู้ (Knowledge Economy) ให้ได้เปรียบในการแข่งขัน เพื่อให้ องค์กรอยู่รอดและเติบโต ได้ ผู้บริหารทรัพยากรมนุษย์ (Human Capital) ซึ่งหมายถึงทรัพยากร มนุษย์ที่มีความสามารถ ทางด้านเทคโนโลยี มีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะ ซึ่งติดอยู่ในตัว ทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร และเป็นสิ่งจำเป็นในการปฏิบัติงาน เป็นความรู้ ทักษะ ความสามารถ และประสบการณ์ที่ทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรแต่ละคนต้องมี

ปัจจัยที่มีผลต่อสมรรถนะหลักของบุคลากรในองค์กร จึงอาศัยแนวคิดการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ มาประยุกต์ใช้กับปัจจัยที่มีผลต่อสมรรถนะหลัก เนื่องจากเป้าประสงค์หลัก เป็นการพัฒนาบุคลากร และองค์กรเข่นเดียวกัน อีกทั้งสมรรถนะเป็นหนึ่งแนวคิดใน กระบวนการบริหารทรัพยากรมนุษย์ วิธีการและเทคนิคการพัฒนามีความหลากหลายและมี ความสำคัญในฐานะที่เป็นกลไกในการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ สมรรถนะ และทัศนคติจากผู้ที่มี ความรู้ ทักษะ สมรรถนะ และทัศนคติจากผู้ที่มีความรู้ ทักษะสูงไปสู่ผู้ปฏิบัติงานเพื่อให้เกิด การเรียนรู้และพัฒนาทักษะ จนสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผลสำเร็จ ดังนี้ การเลือกวิธีการและเทคนิคการพัฒนาสมรรถนะที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการ พัฒนาจะทำให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ พัฒนาทักษะ ได้ และรวดเร็วขึ้น

นนทยา สร้อยพยอม (2554 : 41) กล่าวว่า สมรรถนะเป็นรูปแบบพื้นฐาน (Base Model) ที่ทำให้องค์กรบรรลุผลสำเร็จ สำหรับการเปลี่ยนแปลงและรับประกันว่า ผู้ปฏิบัติงาน จะมีทักษะที่ถูกต้องและสามารถที่จะมีผลงานในระดับสูง และปัจจัยที่ส่งเสริมสมรรถนะนั้น มาจากความรู้ทักษะและปัจจัยอื่น ๆ ดังนี้

1. อายุอาชญาของบุคคลเป็นสิ่งที่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับการพัฒนาการ และ ระดับวุฒิภาวะเมื่อมีอายุมากขึ้น ความคิดและการมองปัญหา ได้ซัดเจนถูกต้องตามความ เป็นจริงมากขึ้น ซึ่งความคิดและการกระทำการจะปรับไปตามวัย

2. ประสบการณ์การทำงาน เมื่อประสบการณ์ในการทำงานมากขึ้น จะมีทักษะ ความชำนาญในงานสูงขึ้น ความคิดและการกระทำการทำต่าง ๆ มีความรอบคอบมากขึ้น

ทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพ และประสบผลสำเร็จในที่สุด

3. ระดับการศึกษาการศึกษาจะทำให้คนรู้สึกคิด วิเคราะห์และแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ บุคคลที่มีการศึกษาสูงจะมีการพิจารณาสิ่งต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล และมีความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ได้ถูกต้องกว่า

4. การได้รับการฝึกอบรมการอบรมเป็นกรรมวิธีที่จะเพิ่มพูนสมรรถนะของบุคคล การพัฒนาความคิด การกระทำ ความรู้และความชำนาญการ ได้รับการอบรมเพิ่มเติมจะเป็นการยกระดับความรู้ ความสามารถเชิงวิชาการของบุคคล จะช่วยให้บุคคลที่มีประสบการณ์น้อยในตำแหน่งที่ปฏิบัติงานเพิ่มขึ้นความสามารถในการปฏิบัติงานมากขึ้น

จะเห็นได้ว่าปัจจัยส่วนบุคคล เป็นคุณลักษณะที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะบุคคล ซึ่งอาจมีความแตกต่างกันและเป็นปัจจัยที่สามารถส่งผลให้การแสดงพฤติกรรมแต่ละบุคคลแตกต่างกันด้วยสั่งผล โดยตรงต่อสมรรถนะในการทำงานของบุคคล

ปริyaพร วงศ์อนุตร โภจน์ (2544 : 81-85) กล่าวถึง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถหรือพฤติกรรมในการทำงานของบุคคล ได้แก่

1. ปัจจัยด้านบุคคลเป็นลักษณะและคุณสมบัติเฉพาะตัวที่แตกต่างกันไป ซึ่งมีผลต่อแสดงออกของพฤติกรรมแตกต่างกันไปด้วย ปัจจัยในตัวบุคคล ได้แก่

1.1 ความฉลาด เป็นความสามารถเฉพาะบุคคลซึ่งมีความชำนาญในเฉพาะด้าน ไม่เหมือนกัน ถ้าเราสามารถสอบความถนัดของบุคคลได้ ก็จะมอบหมายงานให้เหมาะสมกับบุคคลนั้น

1.2 ลักษณะทางบุคคลิกภาพ เป็นส่วนประกอบที่เป็นโครงสร้าง ในลักษณะรวมกันของคนนั้น ทำให้การแสดงออกลักษณะนิสัยแตกต่างกันไป

1.3 ลักษณะทางกายภาพ เป็นความแตกต่างทางความสามารถทางด้านกายภาพบุคคลที่แข็งแรงย่อมเหมาะสมกับงานในลักษณะหนึ่งแตกต่างจากคนที่หน้าตาสวยงาม

1.4 ความสนใจและการรู้สึก เป็นความสนใจของแต่ละคนที่ไม่เหมือนกัน ความสนใจเป็นแรงผลักดันให้บุคคลเลือกงานตามความพอใจด้วย

1.5 อายุ เพศ และวัยต่าง ๆ มีผลต่อการทำงาน เด็กย่อมไม่เหมาะสมกับงานจำเป็นต้องใช้แรงงานหนัก หญิงและชายมีลักษณะของงานแตกต่างกันนั่นเอง

1.6 การศึกษา มีส่วนในการคัดเลือกงานที่แตกต่างกัน ผู้ชำนาญการเฉพาะย่อมต้องการผู้ที่ผ่านการอบรมในด้านนั้น ๆ มิฉะนั้นก็ไม่อาจจะกระทำได้

1.7 ประสบการณ์ การเดยเรียนรู้งานมาก่อนย่อมมีความชำนาญในงานนั้น งานบางอย่างจึงต้องบอกจำนวนปีที่เคยทำงานก่อนจะรับเข้าทำงาน

2. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม เป็นสถานการณ์ภายนอก ที่มีผลต่อการแสดง พฤติกรรมที่แตกต่างกันไปด้วยสภาพแวดล้อมแบ่งออกเป็น 2 ปัจจัย คือ

2.1 ปัจจัยเกี่ยวกับงาน

2.1.1 วิธีการทำงาน เป็นระบบของการทำงานว่ามีขั้นตอนอย่างไร ต้อง ติดต่อ ประสานงานกับบุคคลใดบ้าง งานมีความยากง่ายเพียงใด

2.1.2 เครื่องมือเครื่องใช้ในการทำงาน ความคล่องตัวของการทำงาน อยู่ที่อุปกรณ์ ที่ใช้ช่วยในการผ่อนแรงว่ามีความสะอาดสวยงามเพียงใด

2.1.3 การจัดบริเวณสถานที่ทำงานที่ทำงานที่ทำงานคับแคบ อากาศร้อนอบ え้ำมีผลกระทบต่อการทำงานของบุคคล การจัดส่วน จัดบริเวณที่ทำงาน มีส่วนจูงใจให้บุคคล รักและทำงาน

2.1.4 ลักษณะทางกายภาพของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ เช่นความ สะอาดสวยงามทางความน่าค用力ป้องกันอุบัติเหตุและอันตรายที่เกิดขึ้น

2.2 ปัจจัยที่เกี่ยวกับองค์กร

2.2.1 ลักษณะขององค์กรเป็นลักษณะของสถานที่ทำงาน หากเป็นงาน ราชการ รัฐวิสาหกิจ บุคคลที่สนใจเข้าทำงาน เพราะความมั่นคง มีสวัสดิการ หากเป็นโรงงานก็ หวังเรื่องรายได้ เป็นต้น

2.2.2 ชนิดของการฝึกอบรมและการบังคับบัญชาเป็นการพิจารณาสาย งานลำดับขั้นตอนมากเพียงใด ต้องผ่านการฝึกอบรมมากเพียงใด ผู้บังคับบัญชาเป็นลักษณะใด

2.2.3 ชนิดของเครื่องมือจูงใจ ได้แก่ เงินเดือน โบนัส สวัสดิการอื่น ๆ มีผลต่อการตัดสินใจในการทำงาน เช่นเดียวกัน

2.2.4 สภาพแวดล้อมในสังคม ธุรกิจอุตสาหกรรมนั้นมีฐานะอย่างไร ในสังคมเป็นที่ยอมรับของบุคคลในวงการนั้นหรือไม่

Mc comick and Ilgen (1985 : 65) กล่าวถึงองค์ประกอบของความสามารถในการ ปฏิบัติงานของบุคคล ไว้ 2 ปัจจัย ได้แก่

1. ปัจจัยด้านบุคคล (Individual Variable) หมายถึงลักษณะที่แสดงความเป็น เอกลักษณ์เฉพาะบุคคล ของบุคคลหนึ่ง ปัจจัยด้านนี้จะมีความแตกต่างกันในแต่ละบุคคล

และจะส่งผลให้พฤติกรรมการทำงานของแต่ละบุคคลมีความแตกต่างกัน ปัจจัยเหล่านี้ ได้แก่ เพศ อายุ ความถนัด ความเชื่อ ความสนใจ ค่านิยม แรงจูงใจ ฯลฯ

2. ปัจจัยด้านสถานการณ์ (Situational Variable) หมายถึง เงื่อนไขเหตุการณ์ หรือลักษณะของสิ่งแวดล้อมนอกเหนือจากตัวบุคคล ที่มีผลต่อการแสดงความสามารถในการปฏิบัติงาน ปัจจัยเหล่านี้แยกพิจารณาได้ 2 ประเภทคือ

2.1 ตัวแปรทางด้านกายภาพและงาน (Physical Variable) ได้แก่ สิ่งที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน เช่น วิธีการทำงาน รูปแบบเครื่องมือเครื่องใช้ในการทำงาน สภาพเครื่องมือ เครื่องใช้ และสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน

2.2 ตัวแปรองค์กรและสังคม (Organization Social Variable) เช่น ลักษณะโครงสร้างແ平ນ นโยบายองค์กร ชนิดของการฝึกอบรมและการบังคับบัญชา ชนิดของสิ่งต่อใจและสภาพแวดล้อมในสังคม

2. สมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานของบุคลากร

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ได้กำหนดคณิตามของสมรรถนะว่าเป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากการความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่ทำให้บุคคล สามารถสร้างผลงานได้ดีเด่นกว่าเพื่อนร่วมงานอื่น ๆ ในองค์กร กล่าวคือ การที่บุคคลจะแสดงสมรรถนะใดสมรรถนะหนึ่งได้ มักจะต้องมีองค์ประกอบของทั้งความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะอื่น ๆ สมรรถนะประกอบด้วย สมรรถนะ 2 ส่วน คือ สมรรถนะหลัก และสมรรถนะประจำลุյมงาน (นนทยา สร้อยพยอม. 2554 : 43-44)

2.1 สมรรถนะหลัก

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ได้จัดทำมาตรฐานกำหนด ตำแหน่งที่ ก.พ.จัดทำตามมาตรา 48 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 ได้กำหนดตำแหน่งโดยตำแหน่งที่มีคุณภาพของงานเท่ากัน โดยประมาณเป็นระดับเดียวกัน โดยคำนึงถึงลักษณะหน้าที่ความรับผิดชอบ คุณภาพงานและคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง ดังนี้ เพื่อให้การบริหารทรัพยากรบุคคลดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและข้าราชการปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 (3) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 ก.พ. จึงกำหนดมาตรฐานความรู้ความสามารถ ทักษะและสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับตำแหน่ง แนวทางดำเนินการกำหนดความรู้ความสามารถ ทักษะและสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับตำแหน่ง

ขึ้น แล้วดำเนินการกำหนดรายละเอียด และระดับของสมรรถนะให้เหมาะสมกับหน้าที่และ ความรับผิดชอบของแต่ละตำแหน่งและแต่ละระดับชั้นงาน โดยในแต่ละสมรรถนะจะต้องมี การกำหนดพฤติกรรมบวกซึ่ หรือตัวอย่างพุติกรรมเพื่อแสดงสมรรถนะที่เหมาะสมของแต่ละ ระดับและใช้เป็นแนวทางในการกำหนดสมรรถนะดังกล่าวได้อย่างถูกต้องและเป็นมาตรฐาน เดียวกัน โดยสมรรถนะหลักในภาคราชการพลเรือน ประกอบด้วยดังนี้ (สำนักงาน คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. 2523 : 1-28)

2.1.1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Achievement Motivation)

1) คำจำกัดความการมุ่งผลสัมฤทธิ์ คือ ความมุ่งมั่นจะปฏิบัติหน้าที่ ราชการให้ดีหรือให้เกินมาตรฐานนี้ อาจเป็นผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาของตนเองหรือเกณฑ์ วัดผลสัมฤทธิ์ที่ส่วนราชการกำหนดขึ้นอีกทั้งยังหมายถึงการสร้างสรรค์พัฒนาผลงานหรือ กระบวนการปฏิบัติงานตามเป้าหมายที่ยกและท้าทายชนิดที่อาจไม่เคยมีผู้ได้สามารถกระทำ ได้มาก่อน

2) ความหมายการมุ่งหมายผลสัมฤทธิ์ หมายถึง ความมุ่งมั่นและตั้งใจ ที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการให้ดี ให้มีประสิทธิผล หรือให้สูงเกินกว่ามาตรฐานที่มีอยู่ คำว่า “มาตรฐาน” ดังกล่าววนั้นอาจวัดหรือเทียบจากผลการปฏิบัติงานของตนเองที่ผ่านมา หรืออาจ หมายถึงมาตรฐานตามเกณฑ์วัดผลสัมฤทธิ์ที่ส่วนราชการกำหนดขึ้นก็ได้ นอกจากนี้การมุ่ง ผลสัมฤทธิ์ยังหมายรวมถึงการรังสรรค์ การพัฒนาผลงาน หรือการปฏิบัติงานที่ยากและท้าทาย อีกด้วย

2.1.2 บริการที่ดี (Service Mind)

1) คำจำกัดความบริการที่ดี คือ ความตั้งใจและความพยายามของ ข้าราชการในการให้บริการต่อประชาชน ข้าราชการ หรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2) ความหมายบริการที่ดี หมายถึง ความมุ่งมั่น ความตั้งใจ และความ พยายามที่จะให้บริการแก่ผู้ขอรับบริการจากงานในหน้าที่ราชการของตนหรืองานอื่นที่ เกี่ยวข้อง ที่ตนเองสามารถที่จะให้บริการได้บริการที่ดีจึงเป็นการกระทำโดยไม่เลือก กลุ่มเป้าหมาย ไม่ว่าจะเป็นประชาชนผู้มาติดต่อข้าราชการทั้ง ในสังกัดเดียวกันหรือต่างสังกัด หรือหน่วยงานที่ติดต่อขอรับบริการ เป็นการให้บริการในหลากหลายแบบ ซึ่งเกิดจากจิตสำนึก ของผู้ให้บริการและจิตสำนึกของความเป็นข้าราชการที่ดี

2.1.3 การสั่งสมความเชี่ยวชาญในงาน อาชีพ (Expertise)

คำจำกัดความตำแหน่ง และแต่ละระดับชั้นงาน โดยในแต่ละสมรรถนะ จะต้องมีการกำหนดพฤติกรรมบ่งชี้หรือตัวอย่างพฤติกรรมเพื่อแสดงสมรรถนะ ที่เหมาะสมของแต่ละระดับ และใช้เป็นแนวทางในการกำหนดสมรรถนะดังกล่าว ได้อย่างถูกต้องและเป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยสมรรถนะหลักในภาคราชการพลเรือน ประกอบด้วย ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. 2553 : 1-28)

2.1.4 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Achievement Motivation)

1) คำจำกัดความการมุ่งผลสัมฤทธิ์ คือความมุ่งมั่นจะปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้ดีหรือให้เกินมาตรฐานนี้อาจเป็นผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาของตนเองหรือเกณฑ์ วัดผลสัมฤทธิ์ที่ส่วนราชการกำหนดขึ้นอีกทั้งยังหมายรวมถึงการสร้างสรรค์พัฒนาผลงานหรือกระบวนการปฏิบัติงานตามเป้าหมายที่ยกและท้าทายชนิดที่อาจไม่เคยมีผู้ใดสามารถกระทำได้มาก่อน

2) ความหมายการมุ่งผลสัมฤทธิ์ หมายถึง ความมุ่งมั่นและตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้ดี ให้มีประสิทธิผลหรือให้สูงเกินกว่ามาตรฐานที่มือญี่คำว่า"มาตรฐาน" ดังกล่าวที่นี้ อาจวัดหรือเทียบจากผลการปฏิบัติงานของตนเองที่ผ่านมา หรืออาจหมายถึง มาตรฐานตามเกณฑ์วัดผลสัมฤทธิ์ที่ส่วนราชการกำหนดขึ้นก็ได้ นอกจากนี้การมุ่งผลสัมฤทธิ์ ยังหมายรวมถึงการสร้างสรรค์การพัฒนาผลงานหรือการปฏิบัติงานที่ยกและท้าทายอีกด้วย

2.1.5 บริการที่ดี (Service Mind)

การบริการที่ดี หมายถึง ความมุ่งมั่น ความตั้งใจ และความพยายามของ ข้าราชการในการให้บริการต่อประชาชน ข้าราชการ หรือหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ความหมายบริการที่ดี หมายถึง ความมุ่งมั่น ความตั้งใจ และความ พยายามที่จะให้บริการแก่ผู้ขอรับบริการจากงานในหน้าที่ราชการของตนหรืองานอื่นที่ เกี่ยวข้อง ที่ตนเองสามารถที่จะให้บริการ ได้บริการที่ดีจึงเป็นการกระทำโดยไม่เลือก กถุ่นเป้าหมาย ไม่ว่าจะเป็นประชาชนผู้มาติดต่อข้าราชการทั้งในสังกัดเดียวกันหรือต่างสังกัด หรือหน่วยงานที่ติดต่อขอรับบริการ เป็นการให้บริการในหลายรูปแบบ ซึ่งเกิดจากจิตสำนึก ของผู้ให้บริการและจิตสำนึกของความเป็นข้าราชการที่ดี

2.1.6 การสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ (Expertise)

1) คำจำกัดความการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ คือ ความสนใจ ให้รู้สั่งสมความรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ด้วยการศึกษา

คืนค่าว่า และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องจนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้เชิงวิชาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ากับการปฏิบัติราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์

2) ความหมายการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ หมายถึง ความสนใจในอันที่จะสั่งสมความรู้ความสามารถของตน ด้วยการศึกษา คืนค่าว่าและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง จนสามารถประยุกต์ใช้ความสามารถของตน ด้วยการศึกษา คืนค่าว่าและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง จนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ความทางวิชาการและเทคโนโลยีต่างๆ เพื่อใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้

2.1.7 การยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรมและจริยธรรม (Integrity)

คำจำกัดความการยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรม และจริยธรรม คือการดำเนินการและ การประพฤติปฏิบัติตามในวิถีแห่งความดีงาม ความถูกต้อง ทั้งในกรอบของกฎหมาย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ เพื่อภาพลักษณ์ ศักดิ์ศรี ชื่อเสียง และเกียรติยศของความเป็นข้าราชการที่ดี

2.1.8 การทำงานเป็นทีม (Teamwork)

การทำงานเป็นทีม คือ ความตั้งใจที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่นเป็นส่วนหนึ่งของทีมหน่วยงาน หรือส่วนราชการ โดยผู้ปฏิบัติมีฐานะเป็นสมาชิก ไม่จำเป็นต้องมีฐานะหัวหน้าทีมรวมทั้งความสามารถในการสร้างและรักษาสัมพันธภาพกับสมาชิกในทีม

การทำงานเป็นทีม หมายถึง ความตั้งใจและความพร้อมที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่น หรือเป็นส่วนหนึ่งของทีม หน่วยงาน หรือส่วนราชการ โดยผู้ปฏิบัติมีฐานะเป็นสมาชิก ไม่จำเป็นที่จะต้องอยู่ในฐานะหรือตำแหน่งหัวหน้าทีมแต่เพียงตำแหน่งเดียว ความเป็นสมาชิกในทีมดังกล่าวหมายความ รวมถึงความสามารถในการสร้างและรักษาสัมพันธภาพกับสมาชิกในทีมด้วย

2.2 สมรรถนะประจำกลุ่มงาน

คือ สมรรถนะที่กำหนดเฉพาะสำหรับแต่ละกลุ่มงานเพื่อสนับสนุนให้ ข้าราชการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมแก่หน้าที่ และส่งเสริมให้สามารถปฏิบัติภารกิจ ในหน้าที่ได้ดียิ่งขึ้นสำหรับสมรรถนะประจำกลุ่มงานมีทั้งหมด 20 สมรรถนะ

สมรรถนะที่ 1 คือ การคิดวิเคราะห์ (Analytical Thinking)

สมรรถนะที่ 2 คือ การมองภาพองค์รวม (Conceptual Thinking)

สมรรถนะที่ 3 คือการพัฒนาศักยภาพคน (Caring & Developing Others)

สมรรถนะที่ 4 คือ การสั่งการตามอำนาจหน้าที่ (Holding People Accountable)

สมรรถนะที่ 5 คือ การตีบเสาะหาข้อมูล (Information Seeking)

สมรรถนะที่ 6 คือ ความเข้าใจข้อแตกต่าง (Cultural Sensitivity)

สมรรถนะที่ 7 คือ ความเข้าใจผู้อื่น (Interpersonal Understanding)

สมรรถนะที่ 8 คือ ความเข้าใจองค์กรและระบบราชการ (Organizational

A wariness)

สมรรถนะที่ 9 คือ การดำเนินการเชิงรุก (Proactive ness)

สมรรถนะที่ 10 คือ ความถูกต้องของงาน (Concern for Order)

สมรรถนะที่ 11 คือ ความมั่นใจในตนเอง (Self Confidence)

สมรรถนะที่ 12 คือ ความยืดหยุ่นผ่อนปรน (Flexibility)

สมรรถนะที่ 13 คือ ศิลปะการสื่อสารสูงๆ (Communication &

Influencing)

สมรรถนะที่ 14 คือ สภาพผู้นำ (Leadership)

สมรรถนะที่ 15 คือ สุนทรียภาพทางศิลปะ (Aesthetic Orientation)

สมรรถนะที่ 16 คือ วิสัยทัศน์ (Visioning)

สมรรถนะที่ 17 คือ การวางแผนยุทธศาสตร์ (Strategic Orientation)

สมรรถนะที่ 18 คือ ศักยภาพเพื่อนำการปรับเปลี่ยน (Change Leadership)

สมรรถนะที่ 19 คือ การควบคุมตนเอง (Self Control)

สมรรถนะที่ 20 คือ การให้อำนาจแก่ผู้อื่น (Empowering Others)

แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น

ในระบบการปกครองทุกประเทศล้วนแต่มีวัตถุประสงค์ที่คล้ายกัน คือต้องการที่จะให้มีความมั่นคงในประเทศ แต่เดิมการปกครองส่วนใหญ่มีลักษณะรวมศูนย์อำนาจที่ส่วนกลางเพื่อความสะดวก เพราะในสมัยนี้อาณาเขตประเทศซึ่งไม่น่ามาก พลเมืองน้อยและกิจกรรมที่รัฐต้องสนับสนุนต้องประชาชั้นน้อยต่อมาเมื่อมีการพัฒนามากขึ้น พลเมืองมีมากขึ้น การกิจกรรมที่รัฐต้องรับผิดชอบมากขึ้น ด้วยศักยภาพของรัฐบาลของรัฐบาลกลางอย่างเดียว ไม่สามารถสนับสนุนการบริการและอำนาจประจำชั้นได้ทั่วถึง ดังนั้นแนวคิด

ในการกระจายอำนาจ การบริหารการปกครองให้ประชาชนในท้องถิ่นจึงเกิดขึ้น เพื่อแบ่งเบาภาระหน้าที่ของรัฐบาลสามารถสนองความต้องการของคนในท้องถิ่นได้ทั่วถึง

1. ความหมายของการปกครองท้องถิ่น

มีนักวิชาการ ได้ให้ความหมายหรือคำนิยามไว้มากมาขึ้นซึ่งส่วนใหญ่แล้วคำนิยามเหล่านี้ดังนี้ต่างมีหลักการที่สำคัญคล้ายคลึงกันซึ่งสามารถพิจารณาได้ดังนี้

นครินทร์ เมษาตรรัตน์ (2546 : 22) ให้ความหมายว่า การปกครองท้องถิ่นหมายถึงการปกครองซึ่งราชการส่วนกลาง ได้มอบอำนาจให้ปกครอง และบริหารกิจการงานให้แก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ และพื้นที่ของตนกำหนดไว้ตามกฎหมายโดยมีความเป็นอิสระตามสมควร ไม่ต้องอยู่ในบังคับบัญชาของราชการส่วนกลางเพียงแต่ค่อยกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินกิจการไปด้วยความเรียบร้อย

โภวิทย์ พวงงาม (2550 : 7) ให้ความหมายว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหมายถึงองค์กรที่ทำหน้าที่บริหารงานในแต่ละท้องถิ่นมีผู้แทนที่ได้รับเลือกตั้งจากประชาชน ในท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบต่อการบริหารอย่างอิสระในเขตพื้นที่ที่กำหนด มีอำนาจการบริหาร การเงิน การคลัง และการกำหนดนโยบายของตนเอง รวมทั้งหน้าที่ดำเนินกิจการภายในกรอบที่กฎหมายบัญญัติไว้เพื่อประโยชน์ของรัฐและประชาชนในท้องถิ่น องค์กรดังกล่าว

ในประเทศไทย ได้แก่ องค์กรบริหารส่วนจังหวัด (อ.บ.จ.) เทศบาล (องค์กรบริหารส่วนตำบล (อ.บ.ต.) พัฒนา และกรุงเทพมหานคร เป็นต้น

ธนาธิคย์ ทรงย์ทอง (2552 : 29) กล่าวว่า การปกครองท้องถิ่น เป็นการกระจายอำนาจจากส่วนกลาง ให้ท้องถิ่นเกิดการปกครองตนเอง โดยมีการเลือกตั้งผู้ที่จะเข้ามาบริหาร และการเกิดขึ้นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น มุ่งหวังเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างแท้จริง เพราะเป็นการเน้นให้ประชาชนในพื้นที่ ได้มีส่วนร่วมในการดูแล พัฒนาและแก้ไขปัญหา ในท้องถิ่นของตน เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาที่ตรงจุด และเกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนตลอดไป

Wit (1961 : 1-2) นิยาม การปกครองท้องถิ่นว่า เป็นการปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจแก่ประชาชน ในท้องถิ่นแล้ว รัฐบาลของท้องถิ่นก็ย่อมเป็นรัฐบาลของประชาชนโดยประชาชนเพื่อประชาชน ดังนั้น การบริหารการปกครองท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องมีองค์กรของตนเอง อันเกิดจากการกระจายอำนาจของรัฐบาลกลาง โดยให้องค์กรอันมีได้เป็นส่วนหนึ่งของรัฐบาลกลางมีอำนาจในการตัดสินใจและบริหารงานภายใต้ท้องถิ่นในเขตอำนาจของตน

Robson (1995 : 574) นิยามว่าเป็นหน่วยการปกครองซึ่งรัฐได้จัดตั้งขึ้นและให้มีอำนาจปกครองตนเอง มีสิทธิตามกฎหมาย และต้องมีองค์กรที่จำเป็นในการปกครอง เพื่อปฏิบัติหน้าที่ให้สมความมุ่งหมายของการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ

จากคำนิยามที่ได้กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปความหมายของการปกครองท้องถิ่น ว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การที่รัฐบาลกลาง หรือส่วนราชการ ให้อำนาจการปกครองแก่ ท้องถิ่นในขอบเขตอำนาจหน้าที่และพื้นที่ของตนที่กำหนดไว้ในกฎหมาย โดยเน้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแล พัฒนา และแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นตน ผ่านตัวแทนที่มาจาก การเลือกตั้ง โดยมีความอิสระตามสมควร ไม่ต้องอยู่ในบังคับบัญชาของรัฐบาลกลาง เพียงแต่ อย่างไรก็ตาม ให้ท้องถิ่นดำเนินกิจการไปด้วยความเรียบร้อย

2. วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่น

วัตถุประสงค์การปกครองท้องถิ่น จำแนกได้ ดังนี้ (มาลัยพร วงศ์ไชยา. 2552 : 33-34)

2.1 เพื่อช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาลเป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดว่าในการบริหารประเทศจะต้องอาศัยเงินงบประมาณเป็นหลัก หากเงินงบประมาณจำกัดการกิจที่จะต้องบริการให้กับชนชั้นต่าง ๆ อาจไม่เพียงพอ ดังนั้น หากจัดให้มีการปกครองท้องถิ่นหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ ก็สามารถมีรายได้มีเงินงบประมาณของตนเองเพียงพอที่จะดำเนินการสร้างสรรค์ความเจริญให้กับท้องถิ่นได้ จึงเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลได้อย่างมาก การแบ่งเบานี้เป็นการแบ่งเบา ทั้งในด้านการเงิน ด้วยคุณลักษณะที่ใช้ในการดำเนินการ

2.2 เพื่อสนับสนุนตอบต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริงเนื่องจากประเทศมีขนาดกว้างใหญ่ ความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องที่ย่อมมีความแตกต่างกัน การอรับการบริการจากรัฐบาลแต่อย่างเดียวอาจ ไม่ตรงความต้องการที่แท้จริง และล่าช้า หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่มีประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้บริหารเท่านั้น จึงจะสามารถตอบสนับสนุนความต้องการนั้นได้

2.3 เพื่อความประยศ โดยที่ท้องถิ่นแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน สภาพความเป็นอยู่ของประชาชนก็ต่างไปด้วยการจัดตั้งหน่วยปกครองท้องถิ่นขึ้นจำเป็น โดยให้อำนาจหน่วยการปกครองท้องถิ่นจัดเก็บภาษีอากร ซึ่งเป็นวิธีการหารายได้ให้กับท้องถิ่นเพื่อนำไปใช้ในการบริการกิจการของท้องถิ่น ทำให้ประยศด้วยเงินงบประมาณของรัฐบาลที่จะต้องจ่ายให้กับท้องถิ่นทั่วประเทศเป็นอันมากและแม้จะมีการจัดสรรเงินงบประมาณจากรัฐบาลไปให้บ้าง แต่ก็มีเงื่อนไข ที่กำหนดไว้อย่างรอบคอบ

2.4 เพื่อให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น เป็นสถาบันที่ให้การศึกษา การปกครอง ระบบประชาธิปไตยแก่ประชาชน จากการที่การปกครองท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ไม่ว่าจะโดยการสมัครรับเลือกตั้งเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่น เลือกเข้าไปทำหน้าที่ฝ่ายบริหารหรือฝ่ายนิติบัญญัติของหน่วยการปกครองท้องถิ่น ก็ตาม การปฏิบัติหน้าที่ที่แตกต่างกันนี้มีส่วนในการส่งเสริมการเรียนรู้ถึงกระบวนการปกครองระบบประชาธิปไตยในระดับชาติได้เป็นอย่างดี

3. ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น (สันสิทธิ์ ชาลิตชาร์ง. 2550 : 55)

- 3.1 เป็นรากฐานของการปกครองระบบประชาธิปไตย (Basic Democracy)
- 3.2 ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นรู้จักปกครองตนเอง (Self Government)
- 3.3 เป็นการแบ่งเบาภาระรัฐบาล
- 3.4 สามารถสนองความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ
- 3.5 เป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมืองการบริหารประเทศในอนาคต
- 3.6 สอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนาชนบทแบบพึ่งตนเอง

4. ลักษณะสำคัญของการปกครองท้องถิ่น

เนื่องจากการปกครองท้องถิ่นในรูปของการปกครองตนเอง (Local Self Government) เป็นการปกครองที่ให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น และการมีอำนาจอิสระในการปกครองตนเองภายใต้กฎหมายของรัฐหรือประเทศนั้น ๆ ดังนั้น ลักษณะของการปกครองท้องถิ่นที่สำคัญจึงมีดังนี้ (รัชดา ณ น่าน. 2550 : 25-26)

1. มีสถานะตามกฎหมาย หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีการจัดตั้งขึ้น โดยกฎหมาย เช่น ประเทศไทยมีการกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ
2. มีพื้นที่และระดับ หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีพื้นที่การปกครอง ที่แน่นอนและชัดเจน และควรจะต้องมีการแบ่งระดับการปกครองท้องถิ่นว่ามีกี่ระดับ เช่น ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ เป็นต้น เกณฑ์ ที่ใช้ในการกำหนดพื้นที่และระดับของการปกครองท้องถิ่นมีมากรายเช่นสภาพทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ประสิทธิภาพในการบริหารรายได้ และความหนาแน่นของประชากร ความสำนักในการปกครองตนเองของประชาชน เป็นต้น สำหรับประเทศไทยมีเกณฑ์การจัดตั้งและยกฐานะหน่วยการปกครองท้องถิ่น 3 ประการ คือ รายได้ย้อนหลัง 3 ปี ไม่รวมเงินอุดหนุน จำนวนประชากรและขนาดพื้นที่

3. มีการกระจายอำนาจและหน้าที่โดยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีการ กระจายอำนาจการปกครองไปให้ท้องถิ่น โดยการกำหนดอำนาจและหน้าที่ของหน่วยการ

ปัจจุบันท้องถิ่นไว้ในกฎหมายอย่างชัดเจน ดังนี้การที่หน่วยการปัจจุบันท้องถิ่นจะมีอำนาจและหน้าที่มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับนโยบายทางการเมืองการปัจจุบันเป็นสำคัญ

4. มีความเป็นนิติบุคคล หน่วยการปัจจุบันท้องถิ่นจะต้องเป็นองค์กรนิติบุคคล โดยแยกออกจากองค์กรของรัฐบาลกลาง ทั้งนี้เพื่อการดำเนินงานที่ถูกต้องตามกฎหมาย และประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเพื่อการปัจจุบันท้องถิ่นจะต้องมีงบประมาณ ทรัพย์สินหนึ่งเดียว และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเป็นของตนเอง

5. มีการเลือกตั้ง การปัจจุบันท้องถิ่นจะต้องมีหน่วยการปัจจุบันท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้ง โดยประชาชนเป็นสำคัญ กล่าวคือ จะต้องให้สิทธิแก่ประชาชนในท้องถิ่นในการเลือกตั้งคณะกรรมการเจ้าหน้าที่ผู้บริหารการปัจจุบันท้องถิ่นทั้งหมดหรือบางส่วน เพื่อแสดงถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปัจจุบันของประชาชน

6. มีอำนาจอิสระหน่วยการปัจจุบันท้องถิ่นจะต้องไม่อยู่ในสายการบังคับบัญชาของหน่วยงานรัฐบาลกลางและมีอำนาจอิสระในการกำหนดนโยบายและการบริหารงานภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย สามารถกำหนดนโยบายออกกฎหมาย ข้อบังคับ เพื่อกำกับความคุ้มให้มีการปฏิบัติตามนโยบายหรือความต้องการของท้องถิ่นและสามารถใช้ดุลยพินิจของตนเองในการปฏิบัติภาระในขอบเขตของกฎหมายโดยไม่ต้องขออนุมัติจากรัฐบาลกลาง

7. มีงบประมาณของตนเอง หน่วยการปัจจุบันท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ จัดเก็บภาษีตามขอบเขตที่กฎหมายให้อำนาจในการจัดเก็บ เพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้เพียงพอที่จะทำนุบำรุงท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้า

8. มีการกำกับดูแลของรัฐ หน่วยการปัจจุบันท้องถิ่นจะต้องมีฐานะเป็นหน่วยของการปัจจุบันระดับรองของรัฐและอยู่ในการกำกับดูแลของรัฐ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ของประชาชนโดยส่วนรวมและความมั่นคงแห่งรัฐ

นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงการปัจจุบันท้องถิ่น ว่ามีลักษณะสำคัญ หลายประการดังต่อไปนี้

นคrinทร์ เม่งไตรรัตน์ (2546 : 22) ได้จำแนกถักยณะสำคัญของการปัจจุบันท้องถิ่นไว้ว่าเป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายจากส่วนกลาง มีสถานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายมีขอบเขตการปัจจุบันที่แน่นอนและมีคณะกรรมการที่ได้รับเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นนั้นเป็นผู้รับผิดชอบต่อการบริหารงานอย่างเป็นอิสระและมีอำนาจอิสระในการดำเนินการ คลัง เช่น การจัดเก็บภาษีและหารายได้ อื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนดและจัดทำงบประมาณของตนเอง รวมทั้งมีอำนาจอิสระในการกำหนดนโยบายและมีการบริหารงานของตนเอง ไม่ต้องขอ

คำสั่งจาก ราชกิจจานุเบกษา เรื่อง กฤษฎีการท้องถินที่จัดตั้งขึ้นนี้จะมีบุคลากรของตนเอง บริหารงานภายใต้ท้องถินเป็นพนักงานของท้องถินที่ได้รับเงินเดือนจากบประมาณของ ท้องถินเอง

พระบรมราชโองการ (2547 : 10) ให้มีความเห็นว่า ลักษณะสำคัญของการปกครอง ท้องถิน คือเป็นองค์การที่มีการปฏิบัติงานต่อเนื่อง โดยไม่ขาดตอน ไม่ใช่เดียวทำเดียวหยุด มี อำนาจที่จะกระทำการตามสาธารณูปโภคและ ความสามารถที่จะทำสัญญาภัยบุคคลหรือนิติบุคคล ได้มี ศิทธิที่จะฟ้องร้องหรือถูกฟ้องร้องคดีความในโรงศาลได้และสามารถที่จะเก็บภาษีอากรและ กำหนดงบประมาณของตนเอง

นอกจากนี้ ประธาน สุวรรณมงคล (2554 : 4-5) ได้กล่าวถึง ลักษณะสำคัญของการ ปกครองท้องถินดังนี้

1. เป็นนิติบุคคล นิติบุคคลเป็นสิ่งที่เกิดขึ้น โดยอำนาจของกฎหมายการเป็น นิติบุคคลจึงเป็นการแสดงถึงฐานะทางกฎหมาย สำหรับการปกครองท้องถินถือเป็นนิติบุคคล ในกฎหมายมาช่น โดยมีกฎหมายตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถินขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่ตามที่ระบุ ไว้ในกฎหมายนั้น ๆ และสามารถก่อพันธะทางกฎหมายเข่นทำสัญญาการก่อหนี้ เป็นต้น

2. มีอำนาจหน้าที่เฉพาะ จะมีการดำเนินกิจกรรมตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็น การเฉพาะให้เป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถินรูปแบบนั้น ๆ ซึ่งอาจจะเป็นการระบุ หน้าที่ไว้โดยชัดเจนหรืออาจเป็นการระบุให้องค์กรปกครองส่วนท้องถินสามารถเริ่มทำการ ได้ ๆ ที่ไม่มีกฎหมายบัญญัติห้ามไว้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกฎหมายของแต่ละประเทศ

3. ผู้บริหารมาจากการเลือกตั้ง โดยทั่วไปสมาชิกสภาท้องถินและผู้บริหารหรือ คณะกรรมการท้องถินจะมาจากการเลือกตั้งจากประชาชน โดยสมาชิกสภาท้องถินจะมาจากการ เลือกตั้ง โดยตรงจากประชาชน ส่วนผู้บริหารหรือคณะกรรมการผู้บริหารท้องถินจะมาจากการเลือกตั้ง โดยตรงจากประชาชนหรืออาจมาจากการเลือกตั้งทางอ้อม โดยสถาบันเป็นผู้เลือกผู้บริหารหรือ คณะกรรมการท้องถินก็ได้ตามที่กฎหมายกำหนด

4. ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการปกครองตนเองตามเจตนาณัฐของประชาชนในท้องถินเป็นเรื่องที่สำคัญ ทั้งนี้ ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งโดยตรงและโดยอ้อม เช่นการ ไปใช้สิทธิ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การสมัครรับเลือกตั้ง การริเริ่มกฎหมาย การออกถนนสาธารณะ ท้องถิน หรือผู้บริหารท้องถิน ที่ประพฤติไม่เหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งต่อไป การให้ ข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะต่อผู้บริหาร หรือคณะกรรมการผู้บริหาร หรือสมาชิกสภาท้องถินในท้องถินได้

ที่ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างเข้มแข็ง จะทำให้การบริหารขององค์กรปกครองท้องถิ่นนั้นเป็นไปเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมมากและมีความโปร่งใสในการทำงาน ตลอดจนได้รับการสนับสนุนจากประชาชนอย่างเข้มแข็ง

5. มีความเป็นอิสระในการบริหารงานอย่างเพียงพอ สาระสำคัญประการหนึ่งของการปกครองท้องถิ่น คือ ต้องมีความเป็นอิสระในการบริหารงานอย่างเพียงพอ เพื่อให้สามารถดำเนินงานในขอบเขตหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพบรรลุตามนโยบายและเป้าหมายที่กำหนดความเป็นอิสระในการบริหารงานในที่นี้หมายถึง อำนาจในการตัดสินใจดำเนินการในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตามกฎหมาย โดยที่รัฐบาลกลางควรมีหน้าที่เพียงสนับสนุนส่งเสริมและกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากกว่าการควบคุมอย่างใกล้ชิด

6. มีอำนาจในการจัดหารายได้และใช้จ่ายรายได้อย่างอิสระตามสมควร การปกครองท้องถิ่นที่จะบังเกิดผลต่อท้องถิ่น โดยส่วนรวม ต้องมีอำนาจในการจัดหารายได้ภายใต้ท้องถิ่นของตนอย่างเพียงพอต่อการบริหารงาน กล่าวคือ มีแหล่งรายได้ที่ท้องถิ่นสามารถจัดเก็บเองได้なくเห็นใจจากรายได้ของท้องถิ่น เพื่อแก้ไขปัญหาและสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

7. มีการกำกับดูแลจากรัฐ การปกครองท้องถิ่นถือเป็นส่วนย่อยส่วนหนึ่งของรัฐและจัดตั้งโดยรัฐมีกฎหมายรองรับ มิใช่องค์กรที่เป็นอิสระเด็ดขาดจากรัฐ ดังนั้น การกำกับดูแลจึงเป็นรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จำเป็นเพื่อให้การใช้อำนาจของคณะกรรมการบริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นและประเทศชาติโดยรวมอย่างแท้จริง ทั้งนี้ การกำกับดูแลของรัฐต้องกระทำเท่าที่จำเป็นและต้องไม่ขัดกับหลักความเป็นอิสระในการปกครองตนเองตามเจตนาณณ์ของประชาชน

โภวิทย์ พวงงาม (2550 : 77) ที่ได้เสนอถ้อยคำและสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ว่ามีองค์ประกอบ 5 ประการ ดังนี้

1. เป็นองค์กรในชุมชนที่ขอบเขตพื้นที่ปกครองที่กำหนดไว้แน่นอน
2. มีสถานภาพเป็นนิติบุคคล จัดตั้งขึ้น โดยกฎหมาย
3. มีอิสระในการดำเนินกิจกรรมและสามารถใช้ดุลยพินิจของตนเองในการวินิจฉัยและกำหนดนโยบายภายใต้การควบคุมของรัฐ
4. มีการจัดองค์กรเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายผู้บริหารท้องถิ่น และฝ่ายสภากำชับท้องถิ่น

5. ประชาชนมีส่วนร่วมในการปักครอง โดยการเลือกตั้ง คณะกรรมการและสมาชิกสภาท้องถิ่น การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมและติดตาม ตรวจสอบ การทำงานขององค์กรปักครองส่วนท้องถิ่น

จากที่กล่าวมาถึงลักษณะสำคัญของการปักครองท้องถิ่น สามารถสรุปว่าลักษณะ การปักครองท้องถิ่นประกอบด้วย การเป็นองค์กรในชุมชนที่จัดตั้งขึ้น โดยกฎหมายส่วนกลางมี ขอบเขตพื้นที่ปักครองที่กำหนดไว้แน่นอน มีสถานภาพเป็นนิติบุคคลจัดตั้งขึ้น โดยกฎหมายกำหนด การจัดทำงานประมวลด้วยตนเอง รวมถึงการกำหนดนโยบายให้การ ความคุ้มของรัฐและมีการแบ่งองค์กรเป็น 2 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายผู้บริหารท้องถิ่นและฝ่ายสภาท้องถิ่น โดยประชาชนในท้องถิ่น มี ส่วนร่วมในการปักครองตั้งแต่ขั้นตอนการเลือกตั้งคณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วยคณะกรรมการและสมาชิกสภาท้องถิ่นรวมถึงการมีส่วนร่วมในการดำเนิน กิจกรรมและติดตามตรวจสอบการทำงานขององค์กรปักครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรบริหารส่วนตำบล

1. ความเป็นมาขององค์กรบริหารส่วนตำบล

รัตน์ติกรณ์ จันบุตร (2552 : 40 ; ข้างลีํใน บุญเติม นาคสาร. 2543 : 42-47)

ได้สรุปการปักครองระดับตำบลว่า ตำบลเป็นหน่วยงานปักครองส่วนภูมิภาคขนาดเล็ก แต่ใหญ่กว่าหมู่บ้าน ขึ้นอยู่กับอำเภอ หรือกังอ่าเภอ มีจำนวนเป็นผู้ปักครอง จำนวนหน้าที่ ของจำนวนเป็นไปตามพระราชบัญญัติลักษณะปักครองท้องที่ พุทธศักราช 2475 ต่อมาใน พุทธศักราช 2485 ได้มีการปรับปรุงการปักครองตำบลขึ้นมาอีก โดยกระทรวงมหาดไทยได้ แต่งตั้งปลัดอำเภอประจำตำบลไปประจำตำบลต่าง ๆ และกำหนดให้มีคณะกรรมการตำบล คณะกรรมการหมู่บ้านเพื่อช่วยเหลือบริหารงานในด้านการบำรุงท้องที่ หรือบูรณะชนบท ในปีพุทธศักราช 2498 รัฐบาลซึ่งมีจอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี เห็นว่าโลกได้ วัฒนาการไปสู่ความเป็นประชาธิปไตย ประกอบกับการออกไปเยี่ยมเยียนรายบุคคลตามชนบท จึงเห็นว่าการบริหารงานตำบล หมู่บ้านนั้น ถ้าเปิดโอกาสให้รายบุคคลได้ร่วมมือกับบริหารงาน ตำบลและหมู่บ้าน จึงได้สั่งการให้กระทรวงมหาดไทย พิจารณาตั้งสภาตำบลทั่วประเทศ ตามคำสั่ง 222/2499 ลงวันที่ 8 เดือน มีนาคม พุทธศักราช 2499 จัดระเบียบสภาตำบลขึ้น และได้ประกาศสภาพตำบลขึ้นทั่วประเทศ 4,000 กว่าแห่ง

ต่อมาโดยประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 326 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พุทธศักราช 2515 ได้จัดตั้งสถาบันฯ ในขณะนี้ไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคลทำให้การบริหารงานไม่สามารถดำเนินการไปได้อีกยังมีประสิทธิภาพ จนกระทั่งในปีพุทธศักราช 2535 เมื่อรัฐบาลภายใต้การนำของนายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี ได้กำหนดนโยบายด้านการเมืองการปกครองที่จะส่งเสริมให้องค์กรปกครองท้องถิ่นระดับตำบลเป็นนิติบุคคลเพื่อให้มีความคล่องตัวและร่วมกันแก้ไขปัญหาของประชาชน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ กระทรวงมหาดไทย จึงได้มีคำสั่งที่ 802/2535 ลงวันที่ 28 เดือน ตุลาคม พุทธศักราช 2535 โดยสมควรปรับปรุงสถานะของสถาบันฯ และการบริหารงานของสถาบันฯ ให้สามารถรองรับการกระจายอำนาจไปสู่ประชาชน ได้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งให้มีการยกฐานะสถาบันฯ ให้เป็นองค์กรบริหารส่วนตำบล 617 แห่ง ขึ้นเป็นองค์กรบริหารส่วนตำบล เมื่อวันที่ 2 เดือน มีนาคม พุทธศักราช 2538 (กรรมการปักธง 2547 : 20-22)

2. จุดมุ่งหมายของการจัดตั้งองค์กรบริหารส่วนตำบล

องค์กรบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด จัดตั้งตามพระราชบัญญัติสถาบันฯ และองค์กรบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546) ซึ่งได้บัญญัติให้ยกฐานะเป็นสถาบันฯ ที่มีรายได้ในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปี เนื่องจากกว่าปีละ 150,000 บาท โดยไม่รวมเงินอุดหนุนเป็นองค์กรบริหารส่วนตำบลเพื่อให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่สามารถรองรับการกระจายอำนาจไปสู่ประชาชน ให้มากยิ่งขึ้น

นับตั้งแต่ประกาศใช้พระราชบัญญัติองค์กรบริหารส่วนตำบล พุทธศักราช 2537 (แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546) องค์กรบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำ จึงมีบทบัญญัติให้มีการยุบรวมองค์กรบริหารส่วนตำบลโดยมีเงื่อนไข ดังนี้ (สนิท ใจอนันต์. 2549 : 64)

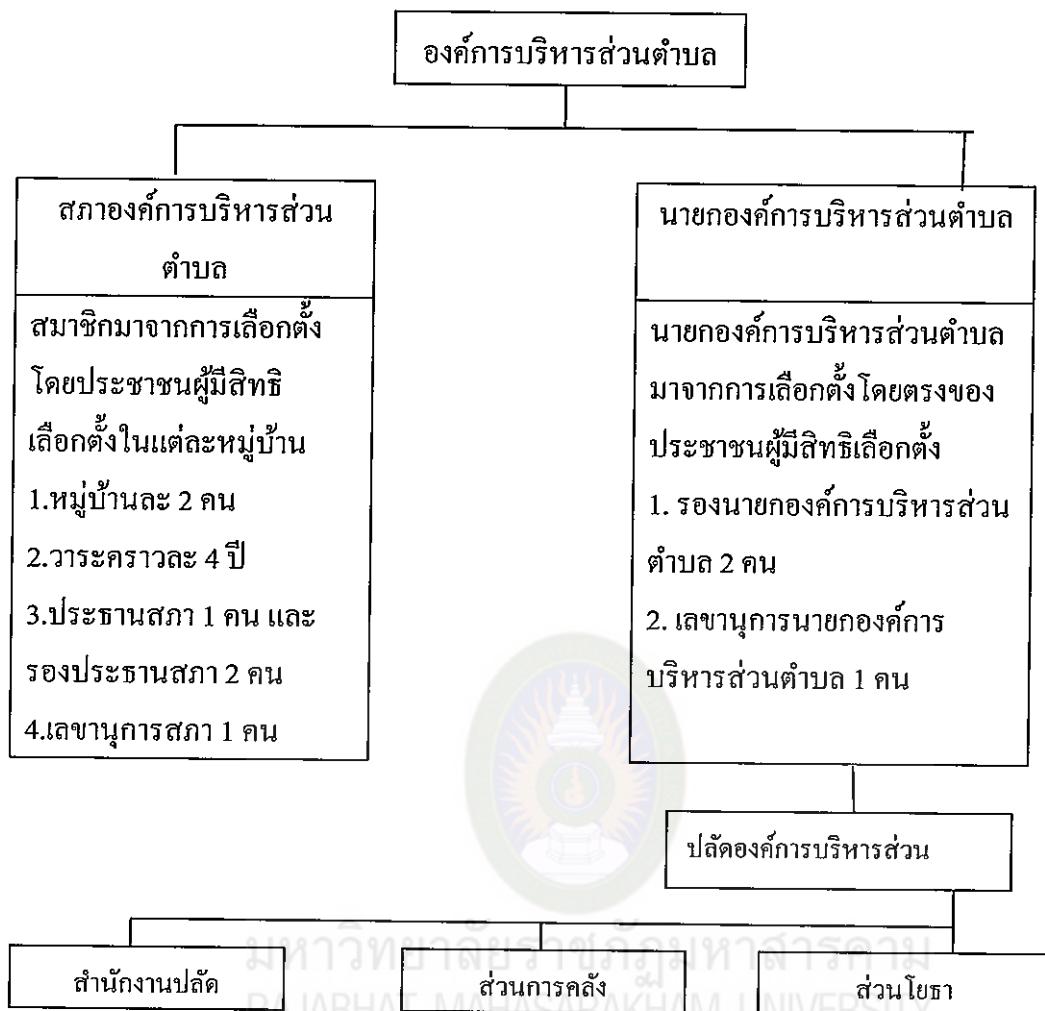
1. องค์กรบริหารส่วนตำบลอาจรวมกับองค์กรบริหารส่วนตำบลที่มีเขตติดต่อกันภายในอำเภอเดียวกัน ได้ ตามเจตนาณ์ของประชาชนในเขตตำบลนั้น
2. องค์กรบริหารส่วนตำบลอาจรวมกับหน่วยการบริหารราชการท้องถิ่นอื่น ที่มีเขตติดต่อกันภายในอำเภอเดียวกัน ได้ ตามเจตนาณ์ของประชาชนในเขตตำบลนั้น
3. องค์กรบริหารส่วนตำบลใดมีจำนวนประชากรทั้งหมดไม่ถึง 2,000 คน เป็นเหตุให้ไม่สามารถบริหารงานพื้นที่นั้นให้มีประสิทธิภาพ ได้ ให้กระทรวงมหาดไทยประกาศยุบองค์กรบริหารส่วนตำบลดังกล่าว โดยให้รวมพื้นที่เข้ากับองค์กรบริหารส่วน

ตำบลอื่นที่มีเขตติดต่อกันภายในอำเภอเดียวกันหรือให้รวมกับหน่วยการบริหารราชการท้องถิ่น อื่นที่มีเขตติดต่อกันภายในอำเภอเดียวกันได้ ตามเงื่อนารมณ์ของประชาชนในเขตตำบลนั้น

3. โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 6 พ.ศ. 2552) แบ่งโครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลออกเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายบริหาร ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน (สนิท รองนันต์. 2549 : 66-67) ดังภาพที่ 4

3.1 สภาองค์การบริหารส่วนตำบล (สภา อบต.) เป็นองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติมาจากการเลือกตั้งของประชาชนโดยตรงในแต่ละหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น หมู่บ้านละ 2 คน ในกรณีเขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียง 1 หมู่บ้าน ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนหมู่บ้านละ 3 คน สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน และรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน มีหน้าที่ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบลพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และควบคุมการปฏิบัติงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามนโยบาย และแผนพัฒนาตำบลกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับของทางราชการ

แผนภาพที่ 4 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล (กรมการปกครอง. 2547 : 26)

3.2 นายกองค์การบริหารส่วนตำบล (นายก อบต.) เป็นองค์กรฝ่ายบริหาร เป็นหัวหน้าฝ่ายบริหารของ องค์การบริหารส่วนตำบล มาจากการเลือกตั้งของประชาชน โดยตรง นายกองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจแต่งตั้งผู้ที่มีได้เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ได้ไม่เกิน 2 คน มีหน้าที่ บริหาร กิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามมติ ข้อบังคับ และแผนพัฒนาตำบล จัดทำ แผนพัฒนาตำบลและงบประมาณรายจ่ายประจำปี รายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงิน ต่อสภากองค์การบริหารส่วนตำบล กรมการปกครอง ได้จัดแบ่ง อบต. ออกเป็น 5 ชั้น โดยใช้เป็น เกณฑ์รายได้ในการแบ่ง ดังนี้

3.2.1 อบต. ชั้น 1 เป็น อบต. ที่มีเกณฑ์รายได้ตั้งแต่ 20 ล้านบาทขึ้นไป นิ จำนวนพนักงานส่วนตำบลได้ 21 ตำแหน่ง

3.2.2 อบต. ชั้น 2 เป็น อบต. ที่มีเกณฑ์รายได้ตั้งแต่ 12-20 ล้านบาทขึ้นไป มีจำนวนพนักงานส่วนตำบลได้ 12 ตำแหน่ง

3.2.3 อบต. ชั้น 3 เป็น อบต. ที่มีเกณฑ์รายได้ตั้งแต่ 6-12 ล้านบาทขึ้นไป มีจำนวนพนักงานส่วนตำบลได้ 6 ตำแหน่ง

3.2.4 อบต. ชั้น 4 เป็น อบต. ที่มีเกณฑ์รายได้ตั้งแต่ 3-6 ล้านบาทขึ้นไป มีจำนวนพนักงานส่วนตำบลได้ 4 ตำแหน่ง

3.2.5 อบต. ชั้น 5 เป็น อบต. ที่มีเกณฑ์รายได้ไม่เกิน 3 ล้านบาทขึ้นไป มีจำนวนพนักงานส่วนตำบลได้ 3 ตำแหน่ง

4. อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พุทธศักราช 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมในถึงฉบับที่ 5 พุทธศักราช 2546 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ดังนี้

องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งใน ด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (มาตรา 66) ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้ (มาตรา 67)

1. จัดให้มีการและบำรุงทางน้ำและทางบก
2. รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำนัด มูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
3. ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
4. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
5. ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
6. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
7. คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
8. บำรุงรักษาศิลปะ อารีตประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของ

ท้องถิ่น

9. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย โดยจัดสรรงบประมาณ หรือ บุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร

องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดทำกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้ (มาตรา 68)

1. ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
2. ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่าง โดยวิธีอื่น
3. จัดให้มีและบำรุงรักษาทางระบบน้ำ
4. ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การศึกษา การพักผ่อนหย่อนใจและ

ส่วนสาธารณูปโภค

5. ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์
6. ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
7. บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของรายถาวร
8. การคุ้มครองดูแลรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดิน
9. หากประโภชน์จากทรัพย์สินขององค์กรบริหารส่วนตำบล
10. ให้มีตลาด ท่าเที่ยนเรือ และท่าข้าม
11. กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
12. การท่องเที่ยว
13. การผังเมือง

กฎหมายกำหนดแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งตราขึ้นเมื่อปี พุทธศักราช 2542 ยังได้มอบหมายภารกิจในการจัดบริการสาธารณะซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนตำบล อันเกี่ยวข้องกับเรื่องการถ่ายโอนภารกิจในการจัดบริการสาธารณะจากรัฐบาลกลาง ไปให้องค์กรบริหารส่วนตำบล ไว้รวม 31 ภารกิจ เท่ากับเทศบาล และเมืองพัทยา ดังต่อไปนี้

1. การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
2. การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำและทางระบบน้ำ
3. การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเที่ยนเรือ ท่าข้ามและที่จอดรถ
4. การสาธารณูปโภคและการก่อสร้างอื่นๆ
5. การสาธารณูปการ
6. การส่งเสริม การศึกษาและประกอบอาชีพ
7. การพาณิชย์และการส่งเสริมการลงทุน
8. การส่งเสริมการท่องเที่ยว
9. การจัดการศึกษา

10. การสังคมสงเคราะห์และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส
11. การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
12. การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
13. การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
14. การส่งเสริมกีฬา
15. การส่งเสริมประชาธิปไตยความเสมอภาคและสิทธิเสรีภาพของประชาชน
16. ส่งเสริมมิส่วนร่วมของรายภูมิในการพัฒนาท้องถิ่น
17. การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
18. การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูลและน้ำเสีย
19. การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัวและการรักษาพยาบาล
20. การจัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน
23. การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อยและการอนามัยโรงพยาบาลและสาธารณสุขสถานอื่น ๆ
24. การจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
25. การผังเมือง
26. การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร
27. การดูแลรักษาที่สาธารณะ
28. การควบคุมอาคาร
29. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
30. การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
31. กิจการอื่นๆ ใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น และจากมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจมีผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการกิจแยกเป็น 6 ด้าน คือ (วุฒิสาร ต้น ไชย. 2547 : 2-3)
- 31.1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน
- 31.2 ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต

3.1.3 ด้านการขัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย

3.1.4 ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พัฒนาระบบที่ดี

และการท่องเที่ยว

3.1.5 ด้านการบริหารจัดการ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

สิ่งแวดล้อม

3.1.6 ด้านศิลปวัฒนธรรม ชาวิตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ตามกลุ่มการกิจต่าง ๆ จะมีผลอย่างสมบูรณ์ต่อเมื่อแผนการปฏิบัติการกำหนดขึ้นตอนการกระจายอำนาจตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีผลบังคับใช้แล้ว

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเป็นว่าการปกครองส่วนท้องถิ่น ในรูปแบบขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรภาครัฐที่มีโครงสร้างการบริหาร 2 ฝ่าย ซึ่งประกอบด้วยฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ โดยองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณูปโภคและสิ่งแวดล้อม โดยการบริหารงานนั้น การมีส่วนร่วมของประชาชนมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนและทำให้การตรวจสอบการบริหารงานมีประสิทธิภาพและมีผลให้การจัดทำบริการสาธารณะตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน

5. การกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนตำบล

การกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนตำบล เราจะยึดหลักตามเจตจำนงของ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทยเป็นสำคัญ ที่ได้มัญญติไว้ในมาตรา 283 วรรค 2 ว่า “การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องทำเท่าที่จำเป็นตามที่กฎหมายบัญญัติ แต่ต้องเป็นไปเพื่อการคุ้มครองผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น หรือผลประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม ทั้งนี้จะกระทบถึงสาธารณสุขและหลักการปกครองตามเจตนารมณ์ของประชาชน ในท้องถิ่น หรืออนุกหนึ่อที่ กฎหมายบัญญัติไว้ “การกำกับดูแลต้องมีการกำกับดูแลทั้งหมด กรรมการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลและสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นรายคนและรายบุคคล เพราะทั้งหมดนี้คือ ส่วนประกอบขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นรายคนและรายบุคคล เพราะทั้งหมดนี้คือ ส่วนประกอบขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยส่วนรวม ทั้งหมด การกำกับดูแลอาจจะมากจาก 5 ทาง ด้วยกัน คือ (สุวิทย์ ยิ่งวนพันธ์. 2542 : 48-53)

5.1 โดยราชการบริหารส่วนกลาง/หรือตัวแทน ซึ่งได้แก่ กระทรวง ทบวง กรม

ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอหรือปลัดอำเภอ หัวหน้ากิ่งอำเภอ ซึ่งกฎหมายบัญญัติให้ทำหน้าที่

กำกับดูแลในเรื่องต่าง ๆ กัน เช่น การสั่งให้พื้นจากคำแนะนำทั้งคณะของกรรมการบริหารฯ มาตรา 64 (8) วรรค 4 หรือ มาตรา 92 หรืออุปสภามาตรา 64 (2) เป็นต้น

5.2 โดยบทบัญญัติของกฎหมายที่ทำหน้าที่ควบคุม กำกับ ดูแล

5.3 การถูกกำกับดูแล โดยประชาชน

นอกจากนี้ (กรรมการปักครอง. 2543 : 2-3) ในคู่มือปฏิบัติงานเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบล (อบต.) ตามโครงการพัฒนาชีวิตความสามารถให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้มาตรการเสริมสร้างการพัฒนาชนบทและชุมชน (มพช.) ได้เน้น หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยให้องค์กรบริหารส่วนตำบล (อบต.) ปรับวิธีการทำงานใหม่ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้กับประชาชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบล (อบต.) ไว้ดังต่อไปนี้

5.3.1 ให้ประชาชนผู้แทนชุมชนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการการจัดทำแผนพัฒนาตำบล

5.3.2 จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนต่อร่างแผนพัฒนา ก่อนนำเสนอให้สภากองค์กรบริหารส่วนตำบล (อบต.) พิจารณาให้ความเห็นชอบ เป็นการตรวจสอบข้อบังคับตำบล ข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปี และข้อบังคับเพิ่มเติมให้เป็นไปตามความต้องการของประชาชน

5.3.3 ให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายของการพัฒนาเข้าร่วมดำเนินการ โครงการ

5.3.4 ให้ผู้แทนชุมชนร่วมเป็นกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง ตามระเบียบ กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุขององค์กรบริหารส่วนตำบล (อบต.) พ.ศ. 2538 และจัดประชุมประชุมเพื่อชี้แจงผลการดำเนินงาน โครงการ โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนประเมินผล ซึ่งเป็นการตรวจสอบการบริหารงานขององค์กรบริหารส่วนตำบล (อบต.)

5.3.5 ให้ประชาชนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร โดยการจัดประชุมประชาชน การกำกับดูแลโดยประชาชน นับเป็นเรื่องใหม่ในการปักครองแบบไทย ๆ ซึ่งต้องใช้เวลาในการให้ศึกษาอย่างมากและต่อเนื่องแก่ประชาชน ให้ทราบกลไกเหล่านี้ว่าเป็นสิทธิเสรีภาพ อันสำคัญ ที่จะสร้างรากฐานการปกครองของประชาชน โดยประชาชนและเพื่อประชาชน

5.4 การกำกับดูแลซึ่งทางสภากองค์กรบริหารส่วนตำบลมีต่อคณะกรรมการบริหารองค์กรบริหารส่วนตำบล

ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติสภาร่างกฎหมายและองค์กรบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 46

5.4.1 ความเห็นชอบในแผนพัฒนาตำบล

5.4.2 ให้ความเห็นชอบร่างข้อบังคับตำบล และร่างข้อบังคับงบประมาณ

5.4.3 ควบคุมการบริหารของคณะกรรมการบริหารให้เป็นไปตามนโยบาย

แผนพัฒนาตำบล กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ

5.4.4 สถาปัตยกรรมค์การบริหารส่วนตำบลมีมติให้พ้นจากตำแหน่งด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 2/3 ของจำนวนสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

5.4.5 สถาปัตยกรรมค์การบริหารส่วนตำบลมีมติไม่รับหลักการแห่งร่างร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมที่คณะกรรมการบริหารเสนอและผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบด้วยกันสถาปัตยกรรมค์การบริหารส่วนตำบลหรือสถาปัตยกรรมค์การบริหารส่วนตำบลไม่รับหลักการแห่งร่างร่างข้อบังคับงบประมาณดังกล่าวด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 2/3 ของจำนวนสมาชิกสถาปัตยกรรมค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ซึ่งในบทบัญญัตินี้คณะกรรมการบริหารจะต้องพ้นจากตำแหน่ง ทั้งคณะ

5.5 การกำกับดูแลระหว่างสมาชิกสถาปัตยกรรมค์การบริหารส่วนตำบลระหว่างกันเอง สรุป องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และส่งเสริมพัฒนาพัฒนาสตรีเด็กเยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ คุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมด้วย ส่งเสริมให้มีอุดสาಹกรรมในการอบครัวแล้วบังมีหน้าที่บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของรายถูร ซึ่งอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้นจะไม่เป็นการตัดอำนาจหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ และการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ตามมาตราที่ 69/1 นอกราชนี้องค์การบริหารส่วนตำบลอาจทำกิจการนอกเขตองค์การบริหารส่วนตำบล หรือร่วมกับสถาปัตยกรรมค์การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น เพื่อกระทำการร่วมกัน ได้เมื่อได้รับความยินยอมจากสถาปัตยกรรมค์การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องและ 59 กิจการนั้นเป็นกิจการที่จำเป็นต้องทำและเป็นการเกี่ยวเนื่องกับกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตน

6. การจัดทำแผนอัตรากำลัง

ประกาศคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล (ก.อบต.) เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับอัตราตำแหน่งและมาตรฐานของตำแหน่ง ลงวันที่ 22 พฤษภาคม 2544 ข้อ 5 กำหนดให้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล (ก.อบต. จังหวัด) กำหนดตำแหน่งพนักงานส่วนตำบลว่าจะมีตำแหน่งใด ระดับใด อัญในส่วนราชการใด อัญในส่วนราชการใด จำนวนเท่าใด ให้คำนึงถึงภารกิจหน้าที่ความรับผิดชอบ ลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติ ความยากและคุณภาพของงาน ปริมาณ ตลอดจนค่าใช้จ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลที่จะต้องจ่ายในด้านบุคคลโดยให้องค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำแผนอัตรากำลังของพนักงานส่วนตำบล (ก.อบต. จังหวัด) ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล (ก.อบต.) กำหนด คณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล (ก.อบต.) ได้มีมติเห็นชอบประกาศ กำหนดการกำหนดตำแหน่งพนักงานส่วนตำบล โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ลงนามประกาศ ณ วันที่ 21 สิงหาคม 2545 กำหนดแนวทางให้องค์การบริหารส่วนตำบล จัดทำ แผนอัตรากำลังขององค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อเป็นกรอบในการกำหนดตำแหน่งและการใช้ตำแหน่งพนักงานส่วนตำบล โดยให้เสนอให้ ก.อบต. จังหวัด พิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนอัตรากำลัง วิเคราะห์จำนวนหน้าที่และการกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลวิเคราะห์ความต้องการ กำลังคน วิเคราะห์การวางแผนการใช้กำลังคน จัดทำกรอบอัตรากำลังและกำหนดหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขในการกำหนดตำแหน่งพนักงานส่วนตำบลตามแผนอัตรากำลังที่จัดทำขึ้นประกาศ คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดนราธิวาส เรื่องหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการ บริหารงานบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติที่ได้ กำหนดไว้ตามมาตรฐานทั่วไปตามข้อ 1.1 และตามประกาศกำหนด ตามข้อ 1.2 ซึ่ง คณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล (ก.อบต.) ได้ให้ความเห็นชอบแล้วในการประชุม คณะกรรมการ ก.อบต. ครั้งที่ 6/2545 เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2545 และผู้ว่าราชการจังหวัด นราธิวาส ในฐานคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดนราธิวาส ได้ลงนาม เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2545

7. ประโยชน์ของการทำแผนอัตรากำลัง

- 7.1 เพื่อวางแผนอัตรากำลังขององค์กร
- 7.2 เพื่อสร้างมาตรฐานและใช้คุณให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- 7.3 เพื่อกำหนดค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรที่เหมาะสม

7.4 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานขององค์กร

7.5 ผู้บริหารสามารถทำแผนงาน แผนคน แผนเงิน ในแผนเดียวทัน

7.6 ผู้บริหารสามารถทำแผนหมุนเวียนกำลังคนในส่วนที่เกิน/ขาด ทำให้เกิดการใช้คนอย่างมีประสิทธิภาพ

7.7 ผู้บริหารสามารถเตรียมคนที่มีความชำนาญ/เชี่ยวชาญ เพื่อวางแผนทาง ความก้าวหน้าให้กับข้าราชการ ได้อย่างเหมาะสม

บริบทองค์การบริหารส่วนตำบลโคงสว่าง

1. ประวัติความเป็นมา

โคงสว่าง คือ พื้นที่ที่มีความสูงไม่สูงมาก กับเมืองร่อง อุบลราชธานี ทำให้ธุรกิจ เกิดปัญญา ตำบลโคงสว่าง แต่เดิมขึ้นกับตำบลป่าปัก อำเภอป่าปัก และได้แยกออกจาก ตำบลป่าปัก ปัจจุบันเป็นตำบลที่ตั้งในเขตการปกครองของอำเภอป่าปัก

2. ที่ตั้ง

ตำบลโคงสว่าง อยู่ห่างจากอำเภอป่าปัก ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ตามถนนของ กรมโยธาธิการ ระยะทางยาวประมาณ 8.5 กิโลเมตร

3. เนื้อที่

องค์การบริหารส่วนตำบลโคงสว่าง มีเนื้อที่ทั้งหมด ประมาณ 53.49 ตาราง กิโลเมตร หรือประมาณ 23,437 ไร่ มีพื้นที่ทำการเกษตร ประมาณ 21,779 ไร่

4. อาณาเขตตำบล

ทิศเหนือ	เขตตำบลป่าปัก	อำเภอป่าปัก
ทิศใต้	เขตตำบลโคงสี	กิ่งอำเภอวังยาง
ทิศตะวันออก	เขตตำบลหนองเทาใหญ่	อำเภอป่าปัก
ทิศตะวันตก	เขตตำบลโคงสูง	อำเภอป่าปัก

5. จำนวนประชากร

องค์การบริหารส่วนตำบลโคงสว่าง มีจำนวนประชากร 4,729 คน เป็นชาย 2,352 คน หญิง 2,377 คน แบ่งการปักครองออกเป็น 8 หมู่บ้าน ข้อมูลประชากรตำบลโคงสว่าง อำเภอป่าปัก จังหวัดนครพนม (ข้อมูลของเดือนธันวาคม 2556) ที่มา: สำนักบริหารทะเบียน กรมการปักครอง อำเภอป่าปัก จังหวัดนครพนม ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ข้อมูลประชากรตำบลโคงสว่าง อำเภอปلاปาก จังหวัดนครพนม (ข้อมูลของเดือน
ธันวาคม 2556)

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากร		รวม	จำนวน (ครัวเรือน)
		ชาย	หญิง		
1	โคงสว่าง	132	165	297	129
2	โนนสว่าง	210	215	425	156
3	ศรีชน	422	389	811	257
4	วังกะเบา	140	139	279	76
5	นาสีนวล	384	425	809	232
6	วังกะเบา	381	341	722	229
7	ศรีชน	490	516	1,006	314
8	โคงสว่าง	193	187	380	166
รวม		2,352	2,377	4,729	1,559

ที่มา: สำนักบริหารทะเบียน กรมการปกครอง อำเภอปلاปาก จังหวัดนครพนม.

6. สภาพทางเศรษฐกิจ

การประกอบอาชีพหลักของประชากรตำบลโคงสว่าง คือ การทำนา เสี้ยงสัตว์
โโค กระปือ เป็ด ไก่ ถุง

7. รายได้ของประชากรในตำบลโคงสว่าง / ปี (ที่มา : ข้อมูลพื้นฐานความจำเป็น^{พื้นฐาน (ฉบับ) พ.ศ.2557)}

รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีของประชากรในพื้นที่ตำบลโคงสว่าง 50,799 บาท/ปี

รายได้เฉลี่ยของประชากรในพื้นที่ตำบลโคงสว่าง 29,797 บาท/ปี

8. ด้านการศึกษา

8.1 ศูนย์ศึกษาอบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด มี 5 แห่ง

8.2 โรงเรียนระดับประถมศึกษา มี 4 แห่ง

9. ด้านสาธารณสุข

มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 1 แห่งคือ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
โคงสว่าง หมู่ที่ 8 บ้านโคงสว่าง

10. ด้านศาสนาและวัฒนธรรมชุมชนมีการทำบุญหรืองานประจำเดือน ดังนี้

- 10.1 เดือนกรกฎาคม ทำบุญประจำเดือน ทำบุญขึ้นปีใหม่
- 10.2 เดือนกุมภาพันธ์ ทำบุญประจำเดือน บุญกองข้าว
- 10.3 เดือนมีนาคม ทำบุญประจำเดือน บุญข้าวจี
- 10.4 เดือนเมษายน ทำบุญประจำเดือน สงกรานต์,บุญมหาชาติ
- 10.5 เดือนพฤษภาคม ทำบุญประจำเดือน บุญบังไฟ
- 10.6 เดือนมิถุนายน ทำบุญประจำเดือน บุญวันวิสาขบูชา
- 10.7 เดือนกรกฎาคม ทำบุญประจำเดือน บุญแพนก
- 10.8 เดือนสิงหาคม ทำบุญประจำเดือน บุญเข้าพรรษา
- 10.9 เดือนกันยายน ทำบุญประจำเดือน บุญห่อข้าวประจำดับคืน
- 10.10 เดือนตุลาคม ทำบุญประจำเดือน บุญห่อข้าวสาร
- 10.11 เดือนพฤศจิกายน ทำบุญประจำเดือน บุญออกพรรษา
- 10.12 เดือนธันวาคม ทำบุญประจำเดือน บุญคริสต์

11. การคมนาคม

- 11.1 เส้นทางติดต่อระหว่างตำบลกับอำเภอ มี 2 สาย เป็นถนนลาดยาง และลูกรัง

11.2 เส้นทางติดต่อระหว่างหมู่บ้านและถนนภายในหมู่บ้าน มี 12 สาย

- 12. การโทรศัพท์มือถือเคลื่อนที่ โทรศัพท์มือถือเคลื่อนที่ ร่วมระบบ 1 หมายเลข
- 13. ไฟฟ้าจำนวนครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้ ประมาณ 1,280 ครัวเรือน

แผนภาพที่ 5 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลโคงสว่าง (องค์การบริหารส่วนตำบลโคงสว่าง 2557 : 8)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศไทย

นอกจากแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับสมรรถนะในการปฏิบัติงานโดยมีผู้ศึกษาไว้หลายท่าน และสามารถนำมาสนับสนุนในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปดังนี้

ศิริรัตน์ เจือไธสง (2555) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สมรรถนะในการความสุขในการทำงานของพนักงานส่วนตำบลขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพยัมภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า

1. สมรรถนะในการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบลองค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพยัมภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน คือ ด้านจริยธรรมและด้านการทำงาน เป็นที่มีอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน คือ ด้านการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ และด้านการบริการที่ดีตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะในการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบลขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพยัมภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ระหว่างหน่วยงานที่สังกัดโดยรวม พบว่าพนักงานส่วนตำบลองค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพยัมภูมิพิสัย มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบลองค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพยัมภูมิพิสัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

กนกพร ศีดออกไไม (2549) ได้ศึกษาเดี่ยวกับ การประเมินสมรรถนะในการปฏิบัติงานบุคลากรในองค์กรบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบร่วมกับ 1) ระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงานด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ด้านการบริการที่ดี ด้านความร่วมแรงร่วมใจ และด้านสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง ระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงานด้านจริยธรรม อยู่ในระดับมาก 2) ปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับสมรรถนะที่สำคัญคือ บุคลากรยังขาดความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ บุคลากรยังขาดความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับการให้บริการ และยังขาดขวัญกำลังใจในการทำงานและยังขาดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน 3) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กรบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่สำคัญคือ ควรเพิ่มการจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะในการปฏิบัติงานในตำแหน่งต่าง ๆ ให้มีความเชี่ยวชาญใน

งานอาชีพอย่างสม่ำเสมอ ความมีการศึกษาดูงานในองค์กรที่ประสบความสำเร็จในการบริการ ควรเพิ่มการสร้างขวัญกำลังใจและสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดี

อนร ทองประเสริฐ (2550) การศึกษารังนี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนามีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาแบบพฤติกรรมสมรรถนะและศักยภาพด้านการยอมรับแบบพฤติกรรมปั่งชี้สมรรถนะรวมถึงศักยภาพด้านสมรรถนะของพนักงานเทศบาล สายงานนักบริหาร สังกัดเทศบาลเมือง เชียงคาน กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือ พนักงานเทศบาลที่ดำรงตำแหน่งนักบริหารสังกัดเทศบาลเมือง เชียงคานคน จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสำรวจระดับการยอมรับพฤติกรรมปั่งชี้สมรรถนะและแบบประเมินระดับสมรรถนะของพนักงานเทศบาล สายงานนักบริหาร ซึ่งข้างต้นได้ระบุสมรรถนะของนักงานพัฒนาข้าราชการพลเรือนผลการวิจัยพบว่าแบบพฤติกรรมสมรรถนะและพฤติกรรมปั่งชี้สมรรถนะ ประกอบด้วย สมรรถนะหลัก Core Competency ซึ่งมีจำนวน 6 สมรรถนะย่อยได้แก่ การคิดวิเคราะห์การบริการที่ดี การพัฒนาศักยภาพคนการดำเนินการเชิงรุก ความเข้าใจผู้อื่น และความมั่นในตนเอง ในภาพรวมของการยอมรับแบบพฤติกรรมสมรรถนะและพฤติกรรมสมรรถนะและพฤติกรรมปั่งชี้สมรรถนะทั้ง สมรรถนะหลัก และสมรรถนะตามหน้าที่พบว่ามีค่าการยอมรับเฉลี่ยร้อยละ 96.85 โดยทุกสมรรถนะย่อยได้รับการยอมรับมากกว่า ร้อยละ 80 จึงถือว่าเป็นสมรรถะที่นำไปใช้ได้จริง และจากการประเมินระดับสมรรถนะตามหน้าที่ มีสมรรถนะอยู่ในระดับมาก ถึงมากที่สุด และมีความแตกต่างจากการประเมิน โดยผู้บังคับบัญชา จำนวน 9 สมรรถนะย่อย ส่วนการประเมินระดับสมรรถนะของนักบริหาร ตั้งแต่ตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายถึงนักบริหารงานเทศบาลระดับ 8 (รองปลัดเทศบาล) พบว่าหัวหน้ากลุ่มสมรรถนะหลัก และสมรรถนะตามหน้าที่ส่วนใหญ่มีระดับสมรรถนะย่อยอยู่ในระดับมาก และเมื่อเปรียบเทียบผลการประเมินตนเอง กับผู้บังคับบัญชาประเมิน พบว่ามีความแตกต่างในการประเมินเพียง 1-2 สมรรถนะย่อยเท่านั้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าถ้าหากจะนำแบบประเมินสมรรถนะนี้ไปใช้จริง ควรจะมีเครื่องมือ/กระบวนการอื่นประกอบการประเมิน เพื่อให้ได้ระดับสมรรถนะที่แท้จริง และเห็นพ้องกันระหว่างผู้ประเมินและผู้ถูกประเมิน และในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนใจจะนำแบบประเมินสมรรถนะนี้ไปใช้ควรจะต้องพิจารณาถ้วนว่าสมรรถนะที่พัฒนาจากการวิจัยรังนี้มีความสอดคล้องกับบริบทขององค์กร หรือหน่วยงานนั้นหรือไม่

ทวีศักดิ์ จันทร์ศิริ (2551) การศึกษาอิสระรังนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสมรรถนะเพื่อพัฒนาบุคลากรของเทศบาลตำบลลูกดิน อำเภอเชียง จังหวัดกาฬสินธุ์ ประเทศการที่ใช้ในการศึกษารังนี้เป็น พนักงานเทศบาลตำบลลูกดิน จำนวน 41 คน เครื่องมือที่ใช้เป็น

แบบสอบถามบุคลากรในเทศบาลตำบลลูกดิน พบร่วมกับงานเทศบาลตำบลลูกดินมีระดับความสามารถอยู่ในระดับ “มากที่สุด” เรียงลำดับจากมากที่สุดถึงน้อย สามารถเรียงลำดับได้ดังนี้มีความร่วมแรงร่วมใจ การเป็นผู้ให้บริการที่ดี ความเป็นผู้มีจริยธรรม การสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานของตน การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน กับทุกหน่วยงานเพื่อประโยชน์ขององค์กร

ปณิธานศักดิ์ (2551) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ จวิเคราะห์สมรรถนะใน การปฏิบัติงาน และศึกษาระดับสมรรถนะ ที่มีอยู่ในปัจจุบันของนายช่างโยธา สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอภูกระดึง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ประชารที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 11 ราย รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 22 ราย รวมทั้งสิ้น จำนวน 93 ราย ซึ่งทั้งหมดเป็นประชารทและกลุ่มตัวอย่างด้วย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลทั้งหมด โดยการสำรวจ และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าล่างเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการศึกษาพบว่า 1 สมรรถนะหลัก 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารที่ดี ด้านความร่วมแรงร่วมใจ ด้านจริยธรรมด้านการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ และด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ และสมรรถนะประจำ กลุ่มงาน 20 ด้าน มีความจำเป็นในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่วิเคราะห์ 1) นโยบายและแผนมาก 2) ระดับสมรรถนะหลักที่มีอยู่ในปัจจุบันด้านจริยธรรม ด้านความร่วมแรงร่วมใจ และด้านการบริการที่ดีอยู่ในระดับมาก ส่วนสมรรถนะด้านการสั่งสมความเชี่ยวชาญ ในงานอาชีพ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ อยู่ในระดับปานกลาง และระดับสมรรถนะประจำกลุ่มงานที่มีอยู่ในปัจจุบันด้านความเข้าใจระบบองค์กรและระบบราชการ ด้านความถูกต้องของงาน ด้านความยืดหยุ่นผ่อนปรนและด้านความมั่นใจในตนเอง อยู่ในระดับมาก ส่วนสมรรถนะประจำกลุ่มงานที่เหลือ 16 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

สุดใจ ศรีระกิจ (2551) ได้ศึกษาสมรรถนะของคณะกรรมการชุมชนเทศบาลตำบล อะเกอครรบุรี จังหวัดนราธิวาส ผลการศึกษาพบว่า ด้านความรู้กรรมการชุมชนไม่จำเป็นต้องจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน การประเมินศึกษาปีที่ 4 ส่วนความรู้ในหน้าที่ที่ได้รับแต่ตั้งหน่วยงานภาครัฐไม่เคยอธิบายหรือให้ความรู้ แต่กรรมการชุมชนส่วนใหญ่มีความชำนาญในงานที่ได้รับมอบหมายจากภาครัฐที่ให้ปฏิบัติเป็นประจำเด่นไม่มีความชำนาญงานในหน้าที่ที่ได้รับแต่ตั้งมีความมั่นใจในตนเอง กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าตัดสินใจ แต่บางคนก็ไม่สามารถปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ มีปัญหาความขัดแย้งและการแตกความสามัคคีภายในกลุ่ม ด้าน

ทัศนคติกรรมการชุมชนส่วนใหญ่จะทำงานตามคำสั่งภาครัฐ ไม่ค่อยได้แสดงความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนาหรือถ้ามีความคิดสร้างสรรค์ก็มักจะไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการ ผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการชุมชนส่วนใหญ่มาจากการเข้าร่วมตระกรรรมซึ่งมีปัญหา มีรายได้น้อย บางครั้งไม่เพียงพอต่อการยังชีพ และพบว่าผู้มีอิทธิพลทางการและท้าทายไม่ค่อยร่วมกิจกรรมส่วนรวม และด้านคุณลักษณะหรือพฤติกรรม การชุมชนแต่กัยหมายจะไม่มีผู้มีพุทธิกรรมดีดีสูง การพนันหรือมีนิสัยอัชญาต แต่หลายชุมชนมีปัญหาความขัดแย้ง ไม่ทำงานเป็นทีม การสื่อสารไม่ถูกต้องตามข้อเท็จจริง เกิดความเบื่อหน่ายหรือเนื่องล้าต่อการปฏิบัติงานที่บ้าน เนื่องจากได้รับแต่ตั้งจากเทศบาลตำบลและตั้งแต่ปี 2544

ไฟโรมัน โสภาร (2552 : 43) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาศักยภาพในการบริหารงานของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล (ศึกษาปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล) ในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบลำดับชั้นจากประชากรที่เป็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 62 คน พบว่า บทบาทหน้าที่ของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานีอยู่ในระดับดีทั้งหมด เช่นงานด้านการจัดทำงบประมาณ งานบริหารงานบุคคลการจัดทำแผนพัฒนาตำบล งานการประชุม และการควบคุมการเบิกจ่ายเงินในขณะที่งานด้านบริหารงานส่วนใหญ่พบว่ามีศักยภาพอยู่ในระดับดีโดยเฉพาะด้านการจัดทำงบประมาณการควบคุมการเบิกจ่ายเงิน แต่จะต้องปรับปรุงการบริหารงานด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

พรพิมล ชีราวนุภาค (2553) ได้วิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อสมรรถนะหลักของข้าราชการกรมสุรพร ผลการวิจัยพบว่า 1. สมรรถนะหลักของข้าราชการกรมสุรพรโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ความคิดที่เป็นระบบมีสูงสุดและเปลี่ยนแปลง มีค่าสูด 2. ปัจจัยที่มีผลต่อสมรรถนะหลักของข้าราชการกรมสุรพร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นโยบายด้านการฝึกอบรมมีสูงสุดในระดับสูง และนโยบายด้านปัจจัยที่มีผลต่อตนเองมีค่าสูดในระดับปานกลาง 3. ปัจจัยส่วนบุคคลส่วนด้านเพศมีผลต่อสมรรถนะหลักของข้าราชการกรมสุรพร อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 4. สมรรถนะหลักของข้าราชการกรมสุรพร 4 ด้าน คือ ความคิดที่เป็นระบบ การใช้กลยุทธ์ การทำงานเป็นทีมและการเปลี่ยนแปลง โดยรวมมีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อสมรรถนะหลักของข้าราชการกรมสุรพร

เมียก เวียงจ่อง (2554) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ สมรรถนะของคณะกรรมการหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองในการพัฒนาพลการศึกษา พ布ว่า 1) ระดับสมรรถนะ

ของคณะกรรมการหน่วยบ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลโภคลาด อำเภอชานุมาน จังหวัดอำนาจเจริญ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.38$, $\sigma = 0.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พนบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านเขตติดและค่านิยมที่เหมาะสม ($\mu = 4.25$, $\sigma = 0.36$) รองลงมาได้แก่ด้านทักษะ ($\mu = 3.10$, $\sigma = 0.21$) และด้านความรู้ ($\mu = 2.90$, $\sigma = 0.19$) ตามลำดับ 2)คณะกรรมการหน่วยบ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองในการพัฒนาองค์การส่วนตำบลโภคลาด อำเภอชานุมาน จังหวัดอำนาจเจริญที่มีปัจจัยส่วนบุคคล แตกต่างกันมีระดับสมรรถนะในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลโภคลาด อำเภอชานุมาน จังหวัดอำนาจเจริญ อยู่ในระดับปานกลาง

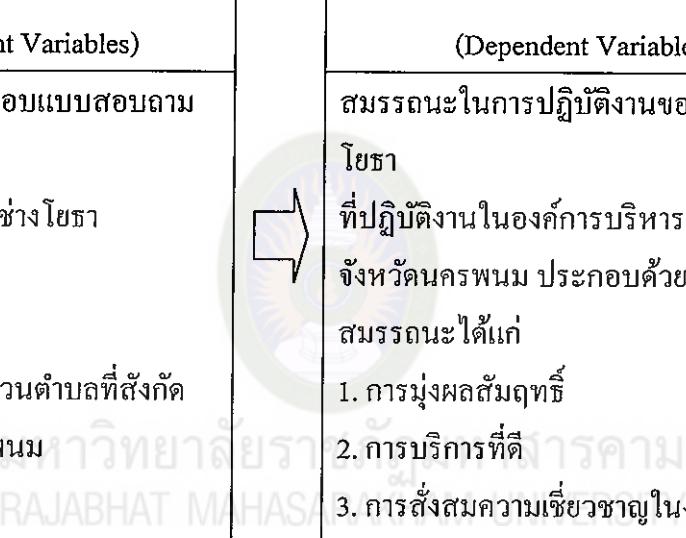
รัชฎา ณ น่าน (2550) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะหลักของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่าน ผลการวิจัยพบว่า 1. สมรรถนะหลักของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่าน มีจำนวน 68 ข้อ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ จำนวน 17 ข้อ ด้านทักษะ จำนวน 15 ข้อ ด้านความสามารถ 15 ข้อ และด้านคุณสมบัติอื่น ๆ จำนวน 21 ข้อ ทั้งนี้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลจำเป็นต้องมีสมรรถนะหลักโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยสมรรถนะหลักด้านความรู้ที่ต้องมีมากที่สุดคือ ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายท้องถิ่น สมรรถนะหลักด้านทักษะที่จำเป็นต้องมีมากที่สุดคือ ทักษะการบริหารงบประมาณ สมรรถนะหลักด้านความสามารถที่จำเป็นต้องมีมากที่สุด คือทักษะการบริหารงบประมาณ สมรรถนะหลักด้านความสามารถที่จำเป็นต้องมีมากที่สุดคือความสามารถในการเป็นผู้นำที่มีงาน และสมรรถนะหลักด้านคุณลักษณะอื่น ๆ ที่จำเป็นต้องมีมากที่สุด คือ ความรับผิดชอบ 2. สมรรถนะที่มีในปัจจุบันของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่าน พนบว่าในปัจจุบัน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่านมีสมรรถนะอยู่ในระดับมาก คือสมรรถนะด้านทักษะ ได้แก่ ทักษะการติดต่อประสานงาน และสมรรถนะด้านคุณลักษณะอื่น ๆ ได้แก่ ความซื่อสัตย์ สมรรถนะที่ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่านมีอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ สมรรถนะด้านความรู้ คือ ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายท้องถิ่น และสมรรถนะด้านความสามารถ คือความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง

วิลัยกรณ์ แย้มสวน (2552) ได้ทำการศึกษา เรื่องสมรรถนะในการปฏิบัติงานและ ความต้องการพัฒนาบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน ในสังกัดสำนักงานเทศบาลจังหวัดสุโขทัย พนบว่า สมรรถนะในการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน 5 ด้านคือด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้ปฏิบัติงานด้านการบริการที่ดีของผู้ปฏิบัติงานด้านการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพของผู้ปฏิบัติงานด้านจริยธรรมของผู้ปฏิบัติงานและด้านความร่วมมือร่วมใจของผู้ปฏิบัติงานตาม

ทักษะของผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานในสังกัดสำนักงานเทศบาลจังหวัดสุโขทัยอยู่ในระดับมากทุกด้าน

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำ สมรรถนะหลัก สำหรับข้าราชการไทย ประกอบด้วย 5 สมรรถนะ (สำนักงาน ก.พ. 2553 : 2) มาใช้เป็นกรอบ แนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)	ตัวแปรตาม (Dependent Variable)
<p>ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. ประเภทของนายช่าง โยธา <ul style="list-style-type: none"> 1.1 ข้าราชการ 1.2 พนักงานข้าง 2. องค์กรบริหารส่วนตำบลที่สังกัด ในเขตจังหวัดนครพนม 	 <p>สมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่าง โยธา ที่ปฏิบัติงานในองค์กรบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครพนม ประกอบด้วย 5 สมรรถนะได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. การมุ่งผลสัมฤทธิ์ 2. การบริการที่ดี 3. การสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ 4. การยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรม และจริยธรรม 5. การทำงานเป็นทีม

แผนภาพที่ 6 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง สมรรถนะการปฏิบัติงานของนายช่างโยธาในองค์การบริหารส่วนตำบล
จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดการทำกับข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร (Population) ได้แก่ นายช่างโยธาที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์การบริหารส่วน
ตำบลในเขตจังหวัดนครพนม จำนวน 170 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลโภกสว่าง 2557:8)
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นายช่างโยธาที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนตำบล
ในเขตจังหวัดนครพนม จำนวน 120 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร
ทาโร่ ยามานาเคน (Taro Yamane) (Yamane. 1973 : 727) และการใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้สูตร
ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ

n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
N	แทน	จำนวนประชากร (170)

E แทน ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้ (โดยการวิจัยครั้งนี้กำหนดให้ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 หรือระดับนัยสำคัญ (0.05) จึงแทนค่าสูตรได้ดังนี้

$$\text{แทนค่าสูตร} \quad n = \frac{170}{1 + 170(0.05)^2}$$

$$n = 119.25$$

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จากการคำนวณหากรุ่นตัวอย่างจากสูตร ทาง ประมาณได้ 119.25 คน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ ผู้วิจัยขอเพิ่มเป็นจำนวนเต็มคือ 120 คน

3. วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) แล้วจึงดำเนินการสุ่มแบบวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.1 ผู้วิจัยได้แบ่งขนาดกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ 120 คน แบ่งออกเป็น 12 กลุ่ม โดยวิธีแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) และการสุ่มอย่างง่าย ของนายช่างโยธา ที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างนายช่างโยธาที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม

ลำดับที่	อำเภอ	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	อำเภอเมือง	26	18
2	อำเภอป่าปา	8	6
3	อำเภอท่าอุเทน	16	11
4	อำเภอป่าบ้านแพง	12	8
5	อำเภอชาตุพนม	18	14
6	อำเภอเรณุนคร	16	11
7	อำเภอนาแก	14	10

ลำดับที่	อำเภอ	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
8	อำเภอศรีสัชนาลัย	17	12
9	อำเภอนาหว้า	11	8
10	อำเภอโพนสารคี	12	8
11	อำเภอหนองบอน	11	8
12	อำเภอวังยาง	9	6
รวมจำนวน		170	120

3.2 จากนี้ ผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มประชากรตามหลักของการสุ่มตัวอย่าง แบบวิธีการสุ่มตัวอย่าง (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลากรายชื่อของบุคลากรแต่ละประเภท เพื่อใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

3.3 ทำการแจกแบบสอบถาม เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลตามรายชื่อที่ปรากฏจากการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะเครื่องมือ

ในการศึกษาระบบนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ซึ่งให้กลุ่มตัวอย่างตอบด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยข้อคำถามได้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามปลายเปิดประเภทสอบถามรายการ (Check List) เกี่ยวกับ ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับ ระดับสมรรถนะการปฏิบัติงานของนายช่าง โดยรายงานการบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของ ลิกิร์ท (Likert) มี 5 ระดับ คือ มากสุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด (บุญชู ศรีสะคาด. 2545 : 160-162) แบ่งเป็น 5 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย 1) ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ 2) ด้านการบริการที่ดี 3) ด้านการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ 4) ด้านการยึดมั่นในความถูกต้องของธรรมะและจริยธรรม และ (5) ด้านการทำงานเป็นทีม

ด้านละ 7 ข้อ รวมทั้งหมด 35 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อคำถามปลายเปิด (Open-ended Questionnaire) เกี่ยวกับข้อเสนอแนะ
เกี่ยวกับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่างโยธาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัด
นครพนม

เพื่อหาแนวทางในการเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติงานของนายช่างโยชา
องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม ผู้วิจัยจะดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ที่มีความรู้และ
เชี่ยวชาญ ในด้านที่ผลการวิจัยมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด จำนวน 5 คน

2. การสร้างเครื่องมือ

2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะการ
ปฏิบัติงานของนายช่างโยธาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม จำนวน 170 คน
และวิธีแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) (บุญชุม ศรีสะอาด. 2545 : 65)

2.2 กำหนดขอบเขตคำถ้าให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ และ
องค์ประกอบที่ทำให้ทราบถึง ปัจจัยที่มีผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของนายช่างโยชา
องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม แล้วนำมาเป็นข้อมูลในการสร้าง
แบบสอบถาม ทั้งแบบสอบถามปลายเปิด และแบบสอบถามปลายปิด

2.3 นำร่างแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
เพื่อตรวจสอบแก้ไขและเสนอแนะปรับปรุง เพื่อความเหมาะสม และความถูกต้อง
ของแบบสอบถาม RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

2.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ ให้พิจารณาและทำการ
ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ภาษา การวัดและประเมินผล และพิจารณาความสอดคล้อง
ระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง(Index of Objective
Congruence หรือ IOC) โดยกำหนดให้มีคะแนน ดังนี้

ให้คะแนน + เมื่อผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 เมื่อผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์
ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

1) นายสุวรรณวัฒน์ วัลลี คุณวุฒิ ศศ.ม. รัฐศาสตร์ ตำแหน่ง หัวหน้า
สำนักงานปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลโภกสว่าง อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม
เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2) นางไพรัตน์ สิริ ตำแหน่ง ครุศศ.3 โรงเรียนปลาป้ากวิทยา อำเภอปลาป้าก จังหวัดนราธิวาส คุณวุฒิ ครุศาสตร์บัณฑิต ภาษาไทย เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

3) นายณรงค์ชัย คงยศ ตำแหน่ง ครุศศ.2 โรงเรียนปลาป้ากวิทยา อำเภอปลาป้าก จังหวัดนราธิวาส คุณวุฒิ ครุศาสตร์บัณฑิต คณิตศาสตร์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผล และประเมินผล

กำหนดให้ข้อคำถามที่มีค่า ตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไปจึงถือว่าเป็นคำถามที่สมบูรณ์แล้ว จึงนำไปดำเนินการทดลองใช้ต่อไป

3. การหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1 นำแบบสอบถาม ไปทดสอบใช้ (Try - Out) กับนายช่าง โยธาที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนราธิวาส จำนวน 40 คน

3.2 นำแบบสอบถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .67 ขึ้นไปทดลองใช้ (Try-out) กับนายช่าง โยธาองค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนราธิวาส ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน จากนั้นนำไปหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างรายข้อได้ค่าระหว่าง .977 - .979 และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลfa ของครอนบาก (Cronbach' Coefficient Alpha. 1970 อ้างถึงใน บุญชุม ศรีสะอาด. 2545 : 102) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .97

3.3 จัดทำแบบสอบถามบัญชีเพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ขอหนังสือรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจาก บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม อ้าง นายนกองก์การบริหารส่วนตำบลในเขต จังหวัดนราธิวาส เพื่อขออนุญาต เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยได้กำหนดให้มีผู้ช่วยผู้วิจัย อบต. ละ 1 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง ในแต่ละองค์กรบริหารส่วนตำบล

3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ครบตามจำนวน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการขัดกรະทำกับข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ในการประเมินผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่รวบรวม ได้มาตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์และความถูกต้อง ทุกฉบับ จัดหมวดหมู่ และบันทึกข้อมูลและบันทึกคะแนนลงในแบบรหัส (Coding Form)
2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้ว ลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding Form) แต่ละ ข้อโดยกำหนดไว้ 5 ระดับตามวิธีของลิกเกิร์ท (Likerts) โดยกำหนดค่าคะแนนดังนี้ (บุญชุม ศรีสะอด. 2545 : 160-162)

กำหนดให้ 5 คะแนน หมายถึง	มากที่สุด
กำหนดให้ 4 คะแนน หมายถึง	มาก
กำหนดให้ 3 คะแนน หมายถึง	ปานกลาง
กำหนดให้ 2 คะแนน หมายถึง	น้อย
กำหนดให้ 1 คะแนน หมายถึง	น้อยที่สุด

3. นำคะแนนที่ได้ไปหาค่าเฉลี่ยพร้อมกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (ประยุกต์จาก บุญชุม ศรีสะอด. 2545 : 166)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 – 5.00	หมายถึง ระดับสมรรถนะมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 – 4.50	หมายถึง ระดับสมรรถนะมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 – 3.50	หมายถึง ระดับสมรรถนะปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 – 2.50	หมายถึง ระดับสมรรถนะน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.50	หมายถึง ระดับสมรรถนะน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลจาก แบบสอบถาม ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลนายช่าง โยธาที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรบริหาร ส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ระดับสมรรถนะนายช่าง โยธาที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม ได้แก่ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Stand Deviation)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ประเภทของนายช่าง ใช้ t-test (Independent) และสมมติฐาน องค์กรบริหารส่วนตำบลที่สังกัด ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F – test (One Way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญของการทดสอบที่ระดับ .05 กรณีพบว่ามีความแตกต่างจะใช้การทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยใช้วิธีการของ L.S.D. (least Significant Different)

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อเสนอแนะแนวทางในการเพิ่มสมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่าง โยธาที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม โดยใช้วิธีการแจกแจงความถี่ โดยดำเนินการจัดกลุ่มนื้อหาแล้วดำเนินการแจกแจงความถี่และใช้การพรรณนาความ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่างโยธา องค์กรบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดนครพนม 2) เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่างโยธา องค์กรบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดนครพนม 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางในการเพิ่มสมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่างโยธา องค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นายช่างโยธาที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดนครพนม ข้อมูลที่ได้จากการกลุ่มตัวอย่างซึ่งมีความสมบูรณ์และสามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์รวมทั้งสิ้น จำนวน 120 คน จากนั้นนำมาจัดกราฟแท่งและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป รายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ นำเสนอต่อวิทยากรในห้องประชุม การบรรยายตามลำดับ

1. ตัญลักษณ์แทนตัวแปรและค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนตัวอย่าง
N	แทน	จำนวนประชากร
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง (Mean)
μ	แทน	ค่าเฉลี่ยของประชากร (Mean)
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวอย่าง (Standard Deviation)
σ	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองเฉลี่ย (Sum of Squares)
df	แทน	ค่าที่ระดับความเป็นอิสระของการผันแปร (Degree of freedom)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสอง (Mean of Squares)

F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความนัยสำคัญในการแยกแยะความแปรปรวนของตัวแปรอิสระตั้งแต่ 3 ตัวขึ้นไป
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความนัยสำคัญในการทดสอบความแตกต่างรายคู่
sig. /p	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติทดสอบ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ผลการวิจัย เรื่อง สมรรถนะการปฏิบัติงานของนายช่างโยธาองค์กร
บริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดนครพนม ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม
ประเภทของนายช่างโยธา และองค์กรบริหารส่วนตำบลที่สังกัด ดังแสดงในตาราง 4

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่างโยธา
องค์กรบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดนครพนม ดังแสดงในตารางที่ 5-10

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบ สมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่าง
โยชา องค์กรบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดนครพนม จำแนกตาม ประเภทนายช่างโยชา
และองค์กรบริหารส่วนตำบลที่สังกัด ดังแสดงในตารางที่ 11-13

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อเสนอแนวทางในการเพิ่มสมรรถนะในการปฏิบัติงาน
นายช่างโยชาองค์กรบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดนครพนม ดังตารางที่ 14

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ประเภทนายช่างโยชา และ
องค์กรบริหารส่วนตำบลที่สังกัด รายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภท
นายช่างโยชาและองค์กรบริหารส่วนตำบลที่สังกัด ดังแสดงในตาราง 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ประเภทนายช่างโยธา และองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ประเภทนายช่างโยธา		
ข้าราชการ	88	73.33
พนักงานช่าง	32	26.67
รวม	120	100
องค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด		
องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง	18	15.00
องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอป่าปัก	6	5.00
องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าอุเทน	11	9.17
องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านแพง	8	6.67
องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอชาติพนม	14	11.67
องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเรณูนคร	11	9.17
องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอนาแก	10	8.33
องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอศรีสังครา	12	10.00
องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอหว้าว	8	6.67
องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโพนสารรักษ์	8	6.67
องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าน้ำหมุน	8	6.67
องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวังยาง	6	5.00
รวม	120	100

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นข้าราชการ จำนวน 88 คน (ร้อยละ 73.33) เป็นพนักงานช่าง จำนวน 32 คน (ร้อยละ 26.67) เป็นบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จำนวน 18 คน (ร้อยละ 15.00) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอป่าปัก จำนวน 6 คน (ร้อยละ 5.00) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าอุเทน จำนวน 11 คน (ร้อยละ 9.17) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านแพง จำนวน 8 คน (ร้อยละ 6.67)

องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอราษฎร์พนม จำนวน 14 คน (ร้อยละ 11.67) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอร่อนครุ์ จำนวน 11 คน (ร้อยละ 9.17) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโนนแก้ว จำนวน 10 คน (ร้อยละ 8.33) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกรีสศรี จำนวน 12 คน (ร้อยละ 10.00) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโพนสารรักษ์ จำนวน 8 คน (ร้อยละ 6.67) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่านาหม จำนวน 8 คน (ร้อยละ 6.67) และองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวังยาง จำนวน 6 คน (ร้อยละ 5.00)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่าง โยธา องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดนครพนม ดังแสดงในตารางที่ 5-10

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่าง โยชา องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม โดยรวม

สมรรถนะในการปฏิบัติงานของ นายช่าง โยชา องค์การบริหารส่วนตำบลในเขต จังหวัดนครพนม	$\bar{X}$	S.D	ระดับ สมรรถนะ
1. ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์	3.73	0.50	มาก
2. ด้านการบริการทีดี	4.07	0.45	มาก
3. ด้านการสั่งสมความเขี้ยวชาญในงานอาชีพ	3.29	0.46	ปานกลาง
4. ด้านการยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรม และจริยธรรม	4.04	0.48	มาก
5. ด้านการทำงานเป็นทีม	3.77	0.39	มาก
รวม	3.78	0.45	มาก

จากตารางที่ 5 พบร่วมกันว่า ระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของ นายช่าง โยชา องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 ด้าน เรียงลำดับค่านเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการบริการทีดี ($\bar{X} = 4.07$) ด้านการยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรมและจริยธรรม ($\bar{X} = 4.04$) ด้านการทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 3.77$) ด้านการมุ่ง

ผลสัมฤทธิ์ ($\bar{X} = 3.73$) และค่าน้ำด้านการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ ($\bar{X} = 3.29$)
ตามลำดับ

**ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่าง
โยธา องค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์**

สมรรถนะในการปฏิบัติงานของ นายช่างโยธา องค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม	$\bar{X}$	S.D	ระดับ สมรรถนะ
1. พยายามที่จะปฏิบัติงานให้ดี ทุกครั้งที่ได้รับ มอบหมาย	4.14	0.57	มาก
2. ปฏิบัติงานให้เสร็จทันตามกำหนด	3.48	0.86	ปานกลาง
3. กำหนดเป้าหมาย ในการปรับปรุงและพัฒนา ประสิทธิภาพของงานทุกครั้ง	3.80	0.81	มาก
4. ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามเป้าหมายของ หน่วยงาน	3.86	0.78	มาก
5. มีการปรับปรุงวิธีการทำงานให้เร็วและมี ประสิทธิภาพมากขึ้น	3.48	0.50	ปานกลาง
6. อดทน ขยันหม่นเพียรในการปฏิบัติงาน	3.96	0.20	มาก
7. ตรงต่อเวลา กระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน ตลอดเวลา	3.38	0.49	ปานกลาง
รวม	3.73	0.50	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า ระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของ นายช่างโยธา องค์กร
บริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดนครพนม ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$)
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน
3 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ พยายามที่จะปฏิบัติงานให้ดีทุกครั้งที่ได้รับ
มอบหมาย ($\bar{X} = 4.14$) อดทน ขยันหม่นเพียรในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.96$) ปฏิบัติงานให้เป็นไป
ตามเป้าหมายของหน่วยงาน ($\bar{X} = 3.86$) กำหนดเป้าหมาย ในการปรับปรุงและพัฒนา
ประสิทธิภาพของงานทุกครั้ง ($\bar{X} = 3.80$) ปฏิบัติงานให้เสร็จทันตามกำหนด ($\bar{X} = 3.48$)

มีการปรับปรุงวิธีการทำงานให้เร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ($\bar{X} = 3.48$) และตรงต่อเวลา
กระตือรือร้นในการปฏิบัติงานตลอดเวลา ($\bar{X} = 3.38$) ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่างโยธา
องค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม ด้านการบริการที่ดี

สมรรถนะในการปฏิบัติงานของ นายช่างโยธา องค์กร บริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม	$\bar{X}$	S.D	ระดับ สมรรถนะ
1. ปรับปรุงขั้นตอนการให้บริการเพื่อให้ผู้รับบริการได้ ประโยชน์สูงสุด	3.28	0.45	ปานกลาง
2. บริการที่เป็นมิตร ด้วยอัชญาศัยไมตรีอันดี	4.48	0.72	มากที่สุด
3. ให้คำแนะนำและข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องแก่ผู้บริการ	4.38	0.49	มาก
4. ประสานงานภายใต้หน่วยงานและหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องด้วยความรวดเร็ว	4.24	0.43	มาก
5. แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการบริการอย่างรวดเร็ว	4.20	0.50	มาก
6. ปรับปรุงข้อบกพร่องในการบริการประชาชนอย่าง สม่ำเสมอ	3.72	0.83	มาก
7. มีจิตสำนึกรักษาความปลอดภัย	4.20	0.50	มาก
รวม	4.07	0.45	มาก

จากตารางที่ 7 พบร่วมกันว่า ระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่างโยธา องค์กร
บริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดนครพนม ด้านการบริการที่ดี โดยรวมอยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 4.04$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ข้อ อยู่ในระดับมาก
จำนวน 5 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้
บริการที่เป็นมิตรด้วยอัชญาศัยไมตรีอันดี ($\bar{X} = 4.48$) ให้คำแนะนำและข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง
แก่ผู้บริการ ($\bar{X} = 4.38$) ประสานงานภายใต้หน่วยงานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วยความ
รวดเร็ว ($\bar{X} = 4.24$) แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการบริการอย่างรวดเร็ว ($\bar{X} = 4.20$) มีจิตสำนึกรักษา^{ความ}
ของผู้ให้บริการ ($\bar{X} = 4.20$) ปรับปรุงข้อบกพร่องในการบริการประชาชนอย่างสม่ำเสมอ
($\bar{X} = 3.72$) ปรับปรุงขั้นตอนการให้บริการเพื่อให้ผู้รับบริการได้ประโยชน์สูงสุด ($\bar{X} = 3.28$)
ตามลำดับ

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่าง
โยธา องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม ด้านการสั่งสมความ
เชี่ยวชาญในงานอาชีพ

สมรรถนะในการปฏิบัติงานของ นายช่าง โยธา องค์การ บริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม	$\bar{X}$	S.D	ระดับ สมรรถนะ
1. กระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้เพื่อพัฒนา ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น	3.33	0.56	ปานกลาง
2. ค้นคว้าองค์ความรู้ใหม่ๆมาใช้ในการปฏิบัติงาน	2.99	0.70	ปานกลาง
3. นำวิชาการ ความรู้ มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้	2.99	0.70	ปานกลาง
4. ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน อย่างต่อเนื่อง	3.08	0.70	ปานกลาง
5. มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องเกี่ยวกับงานหลายด้าน	3.77	0.42	มาก
6. สั่งสมความรู้ ความสามารถของตนเองและพัฒนา อย่างต่อเนื่อง	3.56	0.50	มาก
7. ทดลองวิธีการปฏิบัติงานใหม่ๆเพื่อพัฒนา ประสิทธิภาพงาน	3.28	0.45	ปานกลาง
รวม	3.29	0.46	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 พนวณ ระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของ นายช่าง โยธา องค์การ
บริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม ด้านการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ โดยรวม
อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.29$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ข้อ
และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 5 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ มีความรู้ ความ
เชี่ยวชาญในเรื่องเกี่ยวกับงานหลายด้าน ($\bar{X} = 3.77$) สั่งสมความรู้ ความสามารถของตนเองและ
พัฒนาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.56$) กระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพ
การปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น ($\bar{X} = 3.33$) ทดลองวิธีการปฏิบัติงานใหม่ๆเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพ
งาน ($\bar{X} = 3.28$) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.08$) ค้นคว้าองค์
ความรู้ใหม่ ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.99$) และนำวิชาการ ความรู้ มาประยุกต์ใช้ในการ
ปฏิบัติงานได้ ($\bar{X} = 2.99$) ตามลำดับ

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่าง โยธา องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม ด้านการยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรมและจริยธรรม

สมรรถนะในการปฏิบัติงานของ นายช่าง โยชา องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม	$\bar{X}$	S.D	ระดับ สมรรถนะ
1. ประพฤติปฏิบัติถูกต้องตามหลักคุณธรรม จริยธรรม	3.83	0.38	มาก
2. ปฏิบัติงานตามหลักแนวทางวิชาชีพของตน	3.99	0.70	มาก
3. แสดงความคิดเห็นของตนอย่างเปิดเผย ตรงไปตรงมา	3.66	0.85	มาก
4. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส ชื่อสัตย์ สุจริต ถูกต้อง ทึ้งหลักกฎหมาย และจริยธรรม	4.07	0.64	มาก
5. มีความภาคภูมิใจในความเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร	4.09	0.71	มาก
6. ครองตนอยู่ในศีลธรรมอันดีงาม	4.38	0.49	มาก
7. ยึดมั่นความถูกต้องเสมอในการปฏิบัติงาน	4.24	0.43	มาก
รวม	4.04	0.48	มาก

จากตารางที่ 9 พบร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้พบว่า ระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่าง โยชา องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม ด้านการยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรมและจริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 7 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ครองตนอยู่ในศีลธรรมอันดีงาม ($\bar{X} = 4.38$) ยึดมั่นความถูกต้องเสมอในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.24$) มีความภาคภูมิใจในความเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร ($\bar{X} = 4.09$) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส ชื่อสัตย์ สุจริตถูกต้อง ทึ้งหลักกฎหมาย และจริยธรรม ($\bar{X} = 4.07$) ปฏิบัติงานตามหลักแนวทางวิชาชีพของตน ($\bar{X} = 3.99$) ประพฤติปฏิบัติถูกต้องตามหลักคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 3.83$) และแสดงความคิดเห็นของตนอย่างเปิดเผยตรงไปตรงมา ($\bar{X} = 3.66$)

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่าง โยธา องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม ด้านการทำงานเป็นทีม

สมรรถนะในการปฏิบัติงานของ นายช่าง โยธา องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ สมรรถนะ
1. แสดงน้ำใจ ช่วยเหลือ ให้ความร่วมมือกับเพื่อนร่วมงาน	3.58	0.50	มาก
2. มีความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน	3.86	0.78	มาก
3. ปฏิบัติงานโดยสนับสนุนการตัดสินใจ	4.03	0.67	มาก
4. มีความสัมพันธ์อันดีและเข้ากับผู้อื่นได้ดี	4.24	0.43	มาก
5. มีความพร้อมที่จะปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น	3.96	0.20	มาก
6. รายงานผลการปฏิบัติงานให้สามารถในหน่วยงานทราบถึงความคืบหน้าของการดำเนินงาน	3.38	0.49	ปานกลาง
7. กล่าวถึงเพื่อนร่วมงานในเชิงสร้างสรรค์	3.32	0.47	ปานกลาง
รวม	3.77	0.39	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่า ระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่าง โยธา องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม ด้านการทำงานเป็นทีม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 5 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ มีความสัมพันธ์อันดีและเข้ากับผู้อื่นได้ดี ($\bar{X} = 4.24$) ปฏิบัติงานโดยสนับสนุนการตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.03$) มีความพร้อมที่จะปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น ($\bar{X} = 3.96$) มีความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ($\bar{X} = 3.86$) แสดงน้ำใจ ช่วยเหลือ ให้ความร่วมมือกับเพื่อนร่วมงาน ($\bar{X} = 3.58$) รายงานผลการปฏิบัติงานให้สามารถในหน่วยงานทราบถึงความคืบหน้าของการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.38$) และกล่าวถึงเพื่อนร่วมงานในเชิงสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.32$)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่าง โยธา องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม จำแนกตาม ประเภทบุคลากร และ องค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด ซึ่งผู้วิจัย ใช้การวิเคราะห์ด้วย t -test Independent (t – test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One way ANOVA (F – test) โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จะวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของ L.S.D. (least Significant Different)

ตารางที่ 11 - 13

ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบ สมรรถนะในการปฏิบัติงานของ นายช่างโยธา องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม จำแนกตาม ประเภทนายช่าง โยธา และ องค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด โดยรวมและรายด้านดังนี้

3.1 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่าง โยชา องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม จำแนกตาม ประเภทนายช่าง โยชา โดยใช้ สถิติ t-test Independent ($t - test$)

ตารางที่ 11 แสดงผลการเปรียบเทียบสมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่าง โยชา

องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม จำแนกตาม ประเภทนายช่าง โยชา ช่าง โยชา โดยรวมและรายด้าน

สมรรถนะในการปฏิบัติงาน ของ นายช่าง โยชา องค์การ บริหารส่วนตำบลในเขต จังหวัดนครพนม	ประเภทบุคลากร				t	df	Sig. (2-tailed)			
	ข้าราชการ (n =88)		พนักงานชั่ว (n =32)							
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.						
1. ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์	3.80	0.52	3.53	0.37	3.212	77.434	0.002*			
2. ด้านการบริการที่ดี	4.12	0.48	3.93	0.32	2.467	83.011	0.016*			
3. ด้านการสั่งสมความ เชี่ยวชาญในงานอาชีพ	3.36	0.46	3.08	0.37	3.435	69.394	0.001*			
4. ด้านการยึดมั่นในความ ถูกต้องของธรรมะและ จริยธรรม	4.09	0.51	3.88	0.36	2.470	78.165	0.016*			
5. ด้านการทำงานเป็นทีม	3.81	0.42	3.66	0.28	2.263	81.611	0.026*			
รวม	3.84	0.47	3.62	0.33	2.844	78.800	0.006*			

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 11 พบว่า สมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่างโยธา องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม จำแนกตามประเภทนายช่างโยธา โดยรวมข้าราชการและพนักงานช่าง มีสมรรถนะในการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 2.844$, $df = 78.800$, $Sig = .006$) โดยข้าราชการ ($\bar{X} = 3.84$) มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานสูงกว่าพนักงานช่าง ($\bar{X} = 3.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สมรรถนะในการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน ดังต่อไปนี้

3.1.1 ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ข้าราชการและพนักงานช่างมีสมรรถนะในการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 2.844$, $df = 78.800$, $Sig = .006$) โดยข้าราชการ ($\bar{X} = 3.84$) มีสมรรถนะในการปฏิบัติงาน สูงกว่าพนักงานช่าง ($\bar{X} = 3.62$)

3.1.2 ด้านการบริการที่ดี ข้าราชการและพนักงานช่างมีสมรรถนะในการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 2.467$, $df = 83.011$, $Sig = .016$) โดย ข้าราชการ ($\bar{X} = 4.12$) มีสมรรถนะในการปฏิบัติงาน สูงกว่าพนักงานช่าง ($\bar{X} = 3.93$)

3.1.3 ด้านการส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ ข้าราชการและพนักงานช่างมี สมรรถนะในการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 3.435$, $df = 69.394$, $Sig = .001$) โดยข้าราชการ ($\bar{X} = 3.36$) มีสมรรถนะในการปฏิบัติงาน สูงกว่า พนักงานช่าง ($\bar{X} = 3.08$)

3.1.4 ด้านการยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรมและจริยธรรม ข้าราชการและ พนักงานช่างมีสมรรถนะในการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 2.470$, $df = 78.165$, $Sig = .016$) โดยข้าราชการ ($\bar{X} = 4.09$) มีสมรรถนะในการปฏิบัติงาน สูงกว่าพนักงานช่าง ($\bar{X} = 3.88$)

3.1.5 ด้านการทำงานเป็นทีม ข้าราชการและพนักงานช่างมีสมรรถนะในการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 2.263$, $df = 81.611$, $Sig = .026$) โดยข้าราชการ ($\bar{X} = 3.84$) มีสมรรถนะในการปฏิบัติงาน สูงกว่าพนักงานช่าง ($\bar{X} = 3.62$)

3.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่างโยธา องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนมจำแนกตามองค์กรบริหารส่วนตำบลที่สังกัด โดยใช้ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One way ANOVA ($F - test$)

ตารางที่ 12 แสดงผลการเปรียบเทียบสมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่างโยธา

**องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดนครพนม จำแนกตามองค์การบริหาร
ส่วนตำบลที่สังกัด โดยรวมและรายด้าน**

สมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่างโยชา องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัด นครพนม		SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	4.252	11	0.387	1.674	0.089
	รวม	24.932	108	0.231		
	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	29.184	119			
2. ด้านการบริการที่ดี	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	3.480	11	0.316	1.645	0.096
	ภายในกลุ่ม	20.765	108	0.192		
	รวม	24.245	119			
3. ด้านการสั่งสมความ เชี่ยวชาญในงานอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	3.848	11	0.350	1.805	0.062
	ภายในกลุ่ม	20.928	108	0.194		
	รวม	24.776	119			
4. ด้านการยึดมั่นในความ ถูกต้องชอบธรรมและ จริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	4.343	11	0.395	1.821	0.059
	ภายในกลุ่ม	23.422	108	0.217		
	รวม	27.765	119			
5. ด้านการทำงานเป็นทีม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	2.645	11	0.240	1.691	0.085
	ภายในกลุ่ม	15.352	108	0.142		
	รวม	17.997	119			
รวม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	3.630	11	0.330	1.742	0.074
	ภายในกลุ่ม	20.455	108	0.189		
	รวม	24.085	119			

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 12 พบร่วมว่า สมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่างโยชา องค์การบริหาร
ส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม จำแนกตามองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด โดยรวมนาย
ช่างโยชาที่สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลต่างกันมีสมรรถนะในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน
อย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F=1.742$, $Sig = .074$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน

พบว่าสมรรถนะในการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน ดังต่อไปนี้ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ($F=1.674$, $Sig = .089$) ด้านการบริการทีดี ($F=1.645$, $Sig = .096$) ด้านการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ ($F=1.805$, $Sig = .062$) ด้านการยึดมั่น ในความถูกต้องของธรรมและจริยธรรม ($F=1.821$, $Sig = .059$) ด้านการทำงานเป็นทีม ($F=1.691$, $Sig = .085$)

ตารางที่ 13 การศึกษาผลการเรียนที่พยายามในการปฏิบัติงานของนักเรียนในการรับราชการส่วนตัวบก ในเขตพื้นที่ จังหวัดนครพนม จำแนกตาม
องค์กรบริหารส่วนตัวบกที่สังกัด โดยรวมและรายค่า

ประเมินภาระงาน		องค์กรบริหารส่วนตัวบกที่สังกัด											
ภาระงานของนักเรียน	จำนวนนักเรียน	คาด. เมือง	คาด. ชนบท	คาด. อ.ท่าชัย	คาด. อ.บึงบุรี	คาด. อ.หนอง	คาด. อ.หนองบุญมาก	คาด. อ.วังน้ำเขียว	คาด. อ.หนองหิน	คาด. อ.หนองหิน	คาด. อ.หนองหิน	คาด. อ.หนองหิน	
โครงการบริหารส่วนตัวบกที่สังกัด	จำนวนนักเรียน	N= 8	N= 6	N= 11	N= 8	N= 14	N= 11	N= 10	N= 12	N= 8	N= 8	N= 8	
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	
1. ดำเนินการผู้ผลิตสมุดห้อง	3.63	0.46	3.24	0.07	3.68	0.46	3.63	0.40	3.70	0.49	3.69	0.49	3.67
2. ผู้นำการบริหารสังคม	3.99	0.41	3.71	0.00	4.00	0.43	3.95	0.37	4.03	0.45	4.01	0.42	4.04
3. ดำเนินการส่วนกลางความ	3.22	0.42	2.76	0.07	3.23	0.45	3.20	0.40	3.26	0.47	3.27	0.42	3.29
ผู้นำความเชื่อมั่นในความซื่อสัตย์	3.95	0.44	3.57	0.00	3.96	0.46	3.91	0.40	3.99	0.49	3.99	0.44	4.01
4. ดำเนินการเชิงนโยบาย	3.70	0.36	3.38	0.07	3.71	0.37	3.68	0.32	3.73	0.39	3.74	0.35	3.71
ผู้ต้องขอธรรมเนียม	3.70	0.41	3.33	0.01	3.72	0.43	3.67	0.38	3.74	0.45	3.74	0.41	3.75
จัดอบรม	3.70	0.41	3.33	0.01	3.72	0.43	3.67	0.43	3.74	0.45	3.74	0.41	3.71
5. ดำเนินการงานเบื้องพื้น													
โดยรวม													

จากการที่ 13 พบร่วมกันในเอกสารนี้ สมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่างโยธาองค์กรบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดนครพนม จำแนกตามองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด โดยรวมพบว่า สมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่างโยธา เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโพนสารค (X̄ = 4.13) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอหาว (X̄ = 4.09) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าขี้อุเทน (X̄ = 3.97) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแก (X̄ = 3.75) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอชาตุพนม (X̄ = 3.74) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเรณู (X̄ = 3.74) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าอุเทน (X̄ = 3.72) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอศรีสัชนาลัย (X̄ = 3.71) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง (X̄ = 3.70) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านแพง (X̄ = 3.67) และ องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอปลาปาก (X̄ = 3.33)

3.2.1 ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ พบร่วมกันในเอกสารนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโพนสารค (X̄ = 4.13) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอหาว (X̄ = 4.07) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวังยาง (X̄ = 3.81) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอชาตุพนม (X̄ = 3.70) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเรณูนคร (X̄ = 3.70) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแก (X̄ = 3.69) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าอุเทน (X̄ = 3.68) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง (X̄ = 3.67) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านแพง (X̄ = 3.63) และองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอปลาปาก (X̄ = 3.24)

3.2.2 ด้านการบริการที่ดี พบร่วมกันในเอกสารนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโพนสารค (X̄ = 4.45) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอหาว (X̄ = 4.36) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าขี้อุเทน (X̄ = 4.29) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวังยาง (X̄ = 4.21) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแก (X̄ = 4.04) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอชาตุพนม (X̄ = 4.03) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเรณูนคร (X̄ = 4.01) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง (X̄ = 3.99) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอศรีสัชนาลัย (X̄ = 3.99) องค์การบริหารส่วน

ตำบลในเขตอำเภอบ้านแพง ($\bar{X} = 3.95$) และองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอปลาปาก ($\bar{X} = 3.71$)

3.2.3 ด้านการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ พนบว่าสมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่าง โยธา เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอหาวว้า ($\bar{X} = 3.64$) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโพนสวรรค์ ($\bar{X} = 3.59$) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าน้ำหม ($\bar{X} = 3.45$) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวังยาง ($\bar{X} = 3.33$) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแกะ ($\bar{X} = 3.29$) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเรณุนนคร ($\bar{X} = 3.27$) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอชาตุพนม ($\bar{X} = 3.26$) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าอุเทน ($\bar{X} = 3.23$) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอศรีสังคราม ($\bar{X} = 3.23$) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง ($\bar{X} = 3.22$) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านแพง ($\bar{X} = 3.20$) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอปลาปาก ($\bar{X} = 2.76$)

3.2.4 ด้านการยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรมและจริยธรรม พนบว่าสมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่าง โยธา เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโพนสวรรค์ ($\bar{X} = 4.41$) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอหาวว้า ($\bar{X} = 4.36$) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าน้ำหม ($\bar{X} = 4.29$) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวังยาง ($\bar{X} = 4.19$) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแกะ ($\bar{X} = 4.01$) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอชาตุพนม ($\bar{X} = 3.99$) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเรณุนนคร ($\bar{X} = 3.99$) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าอุเทน ($\bar{X} = 3.96$) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอศรีสังคราม ($\bar{X} = 3.95$) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแกะเมือง ($\bar{X} = 3.95$) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านแพง ($\bar{X} = 3.91$) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอปลาปาก ($\bar{X} = 3.57$)

3.2.5 ด้านการทำงานเป็นทีม พนบว่าสมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่าง โยธา เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโพนสวรรค์ ($\bar{X} = 4.07$) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอหาวว้า ($\bar{X} = 4.00$) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าน้ำหม ($\bar{X} = 3.95$) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวังยาง ($\bar{X} = 3.88$) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแกะ ($\bar{X} = 3.74$) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเรณุนนคร ($\bar{X} = 3.74$) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอชาตุพนม ($\bar{X} = 3.73$)

องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอศรีสังคราม ($\bar{X} = 3.71$) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าอุเทน ($\bar{X} = 3.71$) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง ($\bar{X} = 3.70$) องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอป้านแพง ($\bar{X} = 3.68$) และองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอปากป่า ($\bar{X} = 3.38$)

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับสมรรถนะการปฏิบัติงานของนายช่างโยธาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขต จังหวัดนครพนม

จากการตอบแบบสอบถามปลายเปิด ที่ผู้วิจัยได้เปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับสมรรถนะการปฏิบัติงานของนายช่างโยธาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขต จังหวัดนครพนม ซึ่งมีผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิดจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 27.50 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด(120) ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์โดยการจัดกลุ่มประเด็นสำคัญ (Grouping) แล้ว Coding ถือยคำสำคัญ จากนั้นสรุปเรียงเรียงถ้อยคำใหม่โดยการอธิบายขยายความ (Explanation) เพื่อให้เกิดความชัดเจน ดังแสดงในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 จำนวนความถี่ของข้อเสนอแนะแนวทางในการเพิ่มสมรรถนะในการปฏิบัติงาน
นายช่างโยชา องค์การบริหารส่วนตำบลในเขต จังหวัดนครพนม

ข้อเสนอแนะ	จำนวน
1. ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์	
1.1 องค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งควรสนับสนุนเครื่องไม้เครื่องมือ อุปกรณ์ที่ใช้สำหรับการปฏิบัติงาน	5
1.2 ควรมีการรับเข้าหน้าที่หรือผู้ช่วยเข้ามาช่วยเนื่องจากตำแหน่งนายช่างโยชาเป็นตำแหน่งที่ต้องลงพื้นที่หน้างานตลอดเวลา ทำให้เข้าหน้าที่ไม่เพียงพอ	4
2. ด้านการบริการที่ดี	
2.1 ควรมีเอกสารหรือเข้าหน้าที่โดยযแนะนำในการติดต่อราชการในส่วนที่เกี่ยวกับงานโยชาโดยเฉพาะ	3
3. ด้านการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ	
3.1 นายช่างโยชาหรือผู้ปฏิบัติงานในส่วนนี้ต้องเข้ารับการอบรมในการพัฒนางานและต้องนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงาน	5

ข้อเสนอแนะ	จำนวน
4. ด้านการยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรมและจริยธรรม	
4.1 ปฏิบัติงานแบบไม่เลือกตัวบุคคล	3
4.2 มุ่งมั่นในการปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส	2
5. ด้านการทำงานเป็นทีม	
5.1 ต้องปฏิบัติงานด้วยความเป็นเพื่อนร่วมงาน ไม่ถือว่าเป็นหัวหน้าหรือลูกน้อง	6
5.2 ต้องเปิดโอกาสให้เสนอความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน	5
รวม	33

จากตารางที่ 14 พบร่วมกับข้อเสนอแนะแนวทางในการเพิ่มสมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่าง โยธา องค์กรบริหารส่วนตำบลในเขต จังหวัดนครพนม เพื่อให้เกิดความชัดเจนในรายละเอียด ได้จำแนกและเรียงลำดับตามจำนวนข้อเสนอแนะจากมากไปน้อย ดังนี้

1. ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์

1.1 องค์กรบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งควรสนับสนุนเครื่องไม้ เครื่องมือ อุปกรณ์ที่ใช้สำหรับการปฏิบัติงาน

1.2 ควรมีการรับเข้าหน้าที่หรือผู้ช่วยเข้ามาช่วยเนื่องจากตำแหน่งนายช่าง โยธาเป็นตำแหน่งที่ต้องลงพื้นที่หน้างานตลอดเวลา ทำให้เข้าหน้าที่ไม่เพียงพอ

ผู้วิจัยสามารถสรุปประเด็นได้ดังนี้ องค์กรบริหารส่วนตำบลหรือหน่วยงานควรสนับสนุนในเรื่องของอุปกรณ์หรือเครื่องไม้เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อความรวดเร็ว และให้ผลสัมฤทธิ์ของงานออกมาดี และควรเพิ่มจำนวนเข้าหน้าที่เข้ามาช่วยในการปฏิบัติงานด้านงาน โยธา เนื่องจากเป็นงานที่ต้องลงพื้นที่เพื่อสำรวจงานในด้านต่าง ๆ

2. ด้านการบริการที่ดี

2.1 ควรมีเอกสารหรือเข้าหน้าที่โดยแนะนำในการติดต่อราชการในส่วนที่เกี่ยวกับงาน โยธา โดยเฉพาะ

ผู้วิจัยสามารถสรุปประเด็นได้ดังนี้ ในด้านการให้บริการควรมีเข้าหน้าที่โดยให้บริการและโดยแนะนำให้กับประชาชนที่มาติดต่องาน

3. ด้านการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ

3.1 นายช่างโยธาหรือผู้ปฏิบัติงานในส่วนนี้ต้องเข้ารับการอบรมในการพัฒนา และต้องนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงาน

ผู้วิจัยสามารถสรุปประเด็นได้ดังนี้ นายช่างโยธาต้องได้รับการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้อยู่ตลอดเวลา และต้องนำเทคโนโลยีหรืออุปกรณ์ใหม่ ๆ มาปรับใช้ในการทำงาน

4. ด้านการยึดมั่นในความถูกต้องของธรรมาภิยัชธรรม

4.1 ปฏิบัติงานแบบไม่เลือกตัวบุคคล

4.2 มุ่งมั่นในการปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส

ผู้วิจัยสามารถสรุปประเด็นได้ดังนี้นายช่างโยธาต้องปฏิบัติงานแบบไม่เลือกตัวบุคคล ปฏิบัติแบบเท่าเทียม และต้องทำงานด้วยความโปร่งใส

5. ด้านการทำงานเป็นทีม

5.1 ต้องปฏิบัติงานด้วยความเป็นเพื่อนร่วมงาน ไม่ถือว่าเป็นหัวหน้าหรือลูกน้อง

5.2 ต้องเปิดโอกาสให้เสนอความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน

ผู้วิจัยสามารถสรุปประเด็นได้ดังนี้ นายช่างโยธาต้องปฏิบัติงานโดยไม่ถือตนว่า เป็นหัวหน้าหรือลูกน้อง ควรปฏิบัติงานเหมือนเพื่อนร่วมงาน และต้องให้ทุกคนมีสิทธิ์แสดงความคิดเห็นในการทำงาน

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง สมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่างโยธาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย
6. สรุปผลการวิจัย
7. อภิปรายผล
8. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม MAHIDOL UNIVERSITY INTERNATIONAL COLLEGE

1. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของ นายช่างโยธา องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม
2. เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะในการปฏิบัติงานของ นายช่างโยชา องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม จำแนกตามประเภทนายช่างโยชาและองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางในการเพิ่มสมรรถนะในการปฏิบัติงาน นายช่างโยชา องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม

สมมติฐานการวิจัย

1. สมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่างโยชาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม อยู่ในระดับปานกลาง

2. นายช่าง โยธาที่มีประเพณี และสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลต่างกันมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่าง โยธาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. **ประชากร (Population)** ได้แก่ นายช่าง โยธาที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดนครพนม จำนวน 170 คน

2. **กลุ่มตัวอย่าง (Sample)** ได้แก่ นายช่าง โยธาที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม จำนวน 120 คน โดยหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ ทาโร่ ยามานะ (Taro Yamane. 1973 : 727)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้ เป็นแบบสอบถามซึ่งให้กลุ่มตัวอย่างตอบด้วยตนเอง (Self Administered Questionnaire) แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับประเพณีของนายช่าง โยชา และสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะ เป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับสมรรถนะการปฏิบัติงานของนายช่าง โยชาที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสมรรถนะการปฏิบัติงานของนายช่าง โยชาที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ใช้สถิติวิเคราะห์ ดังนี้

1. สถิติวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยและความถี่ (Frequency)

2. สถิติวิเคราะห์ระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของ นายช่าง โยชา องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. การทดสอบสมมติฐานเบรี่ยนเทียน สมรรถนะในการปฏิบัติงานของ นายช่าง โยธา องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม จำแนกตาม ประเภทบุคลากร ใช้ t-test (Independent samples) ส่วนการจำแนกสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F – test (One way ANOVA) โดยกำหนดค่าalphaสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ด้วย วิธีการของ L.S.D. (least Significant Different)

4. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเกี่ยวกับสมรรถนะการปฏิบัติงานของนายช่าง โยธาที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอ เชิงพรรณนาความ ด้วยตารางแจกแจงความถี่

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่อง สมรรถนะการปฏิบัติงานของนายช่าง โยธาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม พ布ว่า

1. ข้อมูลวิ่งของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นข้าราชการ จำนวน 88 คน เป็นพนักงานจ้าง จำนวน 32 คน เป็นบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จำนวน 18 คน องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอป่าปาก จำนวน 6 คน องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าอุเทน จำนวน 11 คน องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านแพง จำนวน 8 คน องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอชาตุพนม จำนวน 14 คน องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเรณูนคร จำนวน 11 คน องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านแกะ จำนวน 10 คน องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอศรีสังคม จำนวน 12 คน องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอนาหว้า จำนวน 8 คน องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโภนสวารรค์ จำนวน 8 คน องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าน้ำหม จำนวน 8 คน และองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวังยาง จำนวน 6 คน

2. ระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของ นายช่าง โยธา องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อุปกรณ์ในระดับมาก จำนวน 4 ด้าน และอุปกรณ์ในระดับปานกลาง จำนวน 1 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการบริการที่ดี

ค้านการเข้มข้นในความถูกต้องของธรรมาภิบาลและจริยธรรม ด้านการทำงานเป็นทีม ค้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ และค้านการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ ตามลำดับ

3. สมรรถนะในการปฏิบัติงานของ นายช่างโยธา องค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม จำแนกตาม ประเภทบุคลากร และองค์กรบริหารส่วนตำบลที่สังกัด โดยรวม และรายค้านดังนี้

3.1 จำแนกตามประเภทนายช่างโยธา พบว่า สมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่างโยธา องค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม จำแนกตามประเภทบุคลากร โดยรวมและรายค้าน นายช่างโยธาที่เป็นข้าราชการและพนักงานจ้าง มีสมรรถนะในการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนายช่างโยธาที่เป็นข้าราชการ มีสมรรถนะในการปฏิบัติงาน สูงกว่านายช่างโยธาที่เป็นพนักงานจ้าง

3.2 จำแนกตามองค์กรบริหารส่วนตำบลที่สังกัด พบว่า สมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่างโยธา องค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม โดยรวมและรายค้าน นายช่างโยธาที่สังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบลต่างกัน มีสมรรถนะในการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนายช่างโยธาที่สังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโพนสารารค มีสมรรถนะในการทำงานสูงที่สุด และนายช่างโยธาที่สังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอป่าปากมีสมรรถนะต่ำกว่าที่อื่น ๆ

4. วิเคราะห์ข้อเสนอแนวทางในการเพิ่มสมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่างโยธา องค์กรบริหารส่วนตำบลในเขต จังหวัดนครพนม พบว่า

4.1 ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์

องค์กรบริหารส่วนตำบลหรือหน่วยงานควรจะสนับสนุนในเรื่องของอุปกรณ์หรือเครื่องไม้เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อความรวดเร็ว และให้ผลสัมฤทธิ์ของงานออกมากได้ และควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่เข้ามาช่วยในการปฏิบัติงานด้านงานโยธา เนื่องจากเป็นงานที่ต้องลงพื้นที่เพื่อสำรวจงานในด้านต่างๆ

4.2 ด้านการบริการที่ดี ควรมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการและค่อยแนะนำให้กับประชาชนที่มาติดต่องาน

4.3 ด้านการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ นายช่างโยธาต้องได้รับการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้อยู่ตลอดเวลา และต้องนำเทคโนโลยีหรืออุปกรณ์ใหม่ ๆ มาปรับใช้ในการทำงาน

4.4 ด้านการยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรมและจริยธรรม นายช่าง โยธาต้องปฏิบัติงานแบบไม่เดือดตัวบุคคล ปฏิบัติแบบเท่าเทียม และต้องทำงานด้วยความโปร่งใส

4.5 ด้านการทำงานเป็นทีม นายช่าง โยธาต้องปฏิบัติงานโดยไม่ถือตนว่าเป็นหัวหน้าหรือลูกน้อง ควรปฏิบัติงานเหมือนเพื่อนร่วมงาน และต้องให้ทุกคนมีสิทธิ์แสดงความคิดเห็นในการทำงาน

อภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่อง สมรรถนะการปฏิบัติงานของนายช่าง โยธาองค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม พบประเดิ่นที่สำคัญสมควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

สมมติฐานที่ 1 สมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่าง โยธาองค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยพบว่า ระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของ นายช่าง โยชา องค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องจากว่า 1) นายช่าง โยชา มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของตัวเองอย่างเต็มที่ และมีความรู้สึกภาคภูมิใจในตำแหน่งงานที่ตนเองทำอยู่ จึงทำให้เกิดแรงขันในการพยามพยายามที่จะปฏิบัติงานของตนให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดคุณภาพมากที่สุด นื้องจากว่าการทำงานในระบบราชการจะมีการประเมินเลื่อนขั้นลีฟลีส่องครั้ง อีกทั้งยังมีการประเมินมาตรฐานการปฏิบัติราชการ และการตรวจ ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติราชการ ขององค์กรบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นการประเมินที่แต่ละองค์กรบริหารส่วนตำบลจะต้องได้รับการประเมินและตรวจในทุกๆ ปี โดยถ้าหากการประเมินและการตรวจผ่าน มาตรฐานองค์กรบริหารส่วนตำบลนั้นๆ ก็มีสิทธิ์ที่จะได้รับเงินประจำปีและตอบแทนอีกเป็นกรณีพิเศษ หรือที่เรียกว่าเงินโบนัส ซึ่งเป็นสิ่งที่ช่วยกระตุ้นให้พนักงานมีความกระตือรือร้นปฏิบัติงานให้ออกมามีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ 2) และอีกเหตุผลหนึ่งที่น่าจะทำให้นายช่าง โยชาขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนมมีสมรรถนะในการทำงานอยู่ในระดับมาก คือ กระแสของการเข้าสู่ระบบแท่ง ซึ่งเป็นระบบของการเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่งของข้าราชการ ก.พ. ซึ่งในปัจจุบันพนักงานส่วนท้องถิ่นใช้ระบบการเลื่อนขั้นในระบบซึ่งเลื่อนໄหลไปตามเวลาที่รับราชการและพนักงานจะมีความเข้าใจในการเลื่อนซึ่หรือเลื่อนขั้นกันอยู่แล้ว แต่เมื่อมีการปรับเปลี่ยนการเลื่อนขั้นตามระบบแท่ง ทำให้พนักงานส่วนตำบลต้องหาความรู้ และต้องปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความโดยเด่นหรือให้ผลงานออกมากดีขึ้น เพราะระบบ

แท่งจะประเมินคนที่ผลงาน จึงน่าจะเป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่ทำให้สมรรถนะการปฏิบัติงานของนายช่างโยธาอยู่ในระดับมาก 3) วัฒนธรรมองค์กรต่าง ๆ ที่พนักงานถือปฏิบัติเป็นวัฒนธรรมที่เอื้อเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่เพิ่มสมรรถนะในการทำงาน เนื่องจากองค์กรที่ทำงานถ้ามีวัฒนธรรมองค์กรที่ดี พนักงานยอมรับได้และมีความเข้าใจจะก่อให้เกิดการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ รวมผู้บริหารหรือหัวหน้างานที่อาจเคยช่วยเหลือหรือให้คำแนะนำในการปฏิบัติงาน และเนื่องด้วยงานในองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นงานที่มั่นคงไม่ว่าจะเป็นข้าราชการหรือพนักงานข้างเมืองได้เข้ามาทำงานแล้ว น้อยนักที่จะโドนให้ออกเนื่องจากเป็นหน่วยงานราชการกระบวนการในการให้ออกไม่สามารถทำได้ง่ายเหมือนระบบงานเอกสาร จะต้องการตั้งกรรมการสอบบันยี่ต่างๆ จึงทำให้พนักงานมีความรู้สึกมั่นคงในอาชีพที่ปฏิบัติ จึงไม่มีความวิตกกังวลใดๆ ส่งผลถึงการปฏิบัติงานที่มีสมรรถนะมากผลการวิจัยสอดคล้องกับ รัชฎา ณ น่าน (2550) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะหลักของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่าน ผลการวิจัยพบว่า ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่านมีสมรรถนะอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ด้าน โดยด้านที่มีสมรรถนะมากที่สุดคือ ด้านการบริการที่ดี ทั้งนี้อาจเนื่องจากว่า นายช่างโยธา มีความเป็นพนักงานส่วนตำบลมีความเป็นข้าราชการเต็มตัว จึงมีจิตใจที่ฟังฟ้าฟ้าต้องให้บริการที่ดีแก่ผู้ที่มาติดต่อขอรับบริการต่าง ๆ จึงทำให้มี ความมุ่งมั่น ความตั้งใจ และความพยายามที่จะให้บริการแก่ผู้ขอรับบริการจากงานในหน้าที่ราชการของตนหรืองานอื่นที่เกี่ยวข้องที่ตนเองสามารถที่จะให้บริการได้ โดยไม่เลือกว่าผู้นั้นเป็นใคร ซึ่งเกิดจากจิตสำนึกของผู้ให้บริการ และจิตสำนึกของความเป็นข้าราชการที่ดีให้บริการด้วยอธิษฐานไม่ตรีอันดี และด้านที่สมรรถนะต่ำกว่าด้านอื่น ๆ คือ ด้านด้านการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพอาจ ซึ่งในงานวิจัยพบว่าอยู่ในระดับปานกลางเนื่องจากว่า นายช่างโยธาที่ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลจะมีจำนวนพนักงานในส่วนงานน้อย จึงต้องช่วยกันในการปฏิบัติงานทุกตำแหน่ง ทั้งในเรื่องตัวราชพื้นที่ และการควบคุมการก่อสร้าง จึงทำให้ไม่มีเวลาเพียงพอในการศึกษาหาความรู้หรือเรียนรู้ในเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาเพิ่มเติมในการปฏิบัติงานเท่าไนดัก

**สมมติฐานที่ 2 นายช่างโยธาที่มีประเพณ และสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล
ต่างกันมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่างโยธาองค์การบริหารส่วน
ตำบลในเขตจังหวัดนครพนม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05**

ผลการวิจัยพบว่า จำแนกตามประเพณนายช่างโยธา สมรรถนะในการปฏิบัติงาน
ของ นายช่างโยธา องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม โดยรวมและรายด้าน นาย
ช่างโยธาที่เป็นข้าราชการและพนักงานชั้น มีสมรรถนะในการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนายช่างโยธาที่เป็นข้าราชการมีสมรรถนะในการปฏิบัติงาน
สูงกว่านายช่างโยธาที่เป็นพนักงานชั้น ทั้งนี้อาจเนื่องจากว่าข้าราชการจะมีหน้าที่หลัก มีความ
รับผิดชอบงานเป็นหลัก พนักงานชั้นจะมีหน้าที่เป็นผู้ช่วย คือต้องคอยปฏิบัติตามคำสั่งของ
ข้าราชการ เนื่องงานต่าง ๆ ความรับผิดชอบต่าง ๆ จึงอยู่ที่ข้าราชการมาก ข้าราชการจะต้องเข้า
รับการอบรมเพื่อเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ และรวมไปถึงเรื่องการเดือนขึ้น¹
เดือนระดับจะต้องมีการประเมินปีละ 2 ครั้ง ทำให้ข้าราชการต้องกระตือรือร้นในการ
ปฏิบัติงาน ให้ดีที่สุด เพื่อให้ผลของการปฏิบัติงานออกมากเด่นชัด ให้มากที่สุด แต่สำหรับ
พนักงานชั้นแม้ว่าจะมีการประเมินเพื่อต่อสัญญาจ้างทุกปี เขายاจะจะมองว่ายังไงก็ประเมินผ่าน
 เพราะไม่ได้มีการประเมินเพื่อเดือนขึ้นเดือนระดับ เป็นเพียงการประเมินการทำงานในแต่ละปี
เท่านั้น จึงอาจเป็นผลทำให้สมรรถนะในการทำงานน้อยกว่าข้าราชการ อาจเนื่องจากด้วยเขา
เป็นพนักงานชั้นจึงไม่ค่อยมีโอกาสในการแสดงความสามารถหรือแสดงสมรรถนะออกมากได้
เพิ่มที่ เพราะในระบบราชการยังคงต้องยึดหลักตามสายบังคับบัญชา การปฏิบัติงานยังคงยึดตาม
คำสั่งบังคับบัญชาตามลำดับ ผลการวิจัยสอดคล้องกับ เปี้ยก เวียงม่อง (2554) ได้ทำการศึกษา
เกี่ยวกับ สมรรถนะของคณะกรรมการหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองในการพัฒนาผล
การศึกษา พนง. ปปจช. ส่วนบุคคลแตกต่างกันมีระดับสมรรถนะในการพัฒนาองค์การบริหาร
ส่วนตำบล โภกสาร อําเภอชานุมา� จังหวัดอํานาจเจริญ แตกต่างกัน

**จำแนกตามสังกัดองค์การบริหารส่วนที่สังกัด สมรรถนะในการปฏิบัติงาน
ของ นายช่างโยธา องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม โดยรวมและรายด้าน
แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องจากว่าการทำงานของนาย
ช่างโยธาในจังหวัดนครพนม นายช่างโยธาแต่ละที่จะรู้จักกัน เนื่องจากครอบครัวเป็นจังหวัด
ขนาดเล็กทำให้การบริหารงานต่าง ๆ มีเครือข่ายเชื่อมโยงถึงกัน ทำให้ในการปฏิบัติงานของ
นายช่างโยธาไม่มีการประสานงานหรือติดต่อสอบถามในเรื่องของการปฏิบัติงานได้อีกทั้งยังมี
กระบวนการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ภายในจังหวัดเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นมาตรฐาน**

เดียวกัน จึงทำให้นายช่างโยธา มีความคิด ทัศนคติ วิธีการทำงาน ที่คล้ายคลึงกัน อีกทั้งการทำงานในองค์กรบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นการทำงานกับท้องถิ่น กับประชาชนในเขตชนบท ไม่ใช่เขตชุมชนเมือง ประชาชนหรือผู้บริหาร เพื่อนร่วมงาน ยังคงมีความเป็นคนชนบทคือ มีความเอื้อเพื่อเพื่อแฟ ทำงานเหมือนญาติพี่น้อง จึงเป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่ ทำให้นายช่างโยธาไม่เกิดความกดดันในการทำงาน จึงทำให้การปฏิบัติงาน ได้ด้วยความสบายใจ ไม่ต้องคิดเรื่องของ เพื่อนร่วมงาน จึงสามารถปฏิบัติงานอย่างไร ได้อ่าย่างเต็มที่ การประเมินมาตรฐานการปฏิบัติราชการ และการตรวจ ประทิธิภาพและประทิธิผลการปฏิบัติราชการ แบบเดียวกันให้เป็น มาตรฐานอันเดียวกัน จึงทำให้นายช่างโยชาในแต่ละแห่ง ต้องปฏิบัติงานให้เป็นไปตาม มาตรฐาน สมรรถนะในด้านต่าง ๆ ที่อกมาจึงแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยทดสอบลักษณะ นี่ยก เวียงพ่อง (2554) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ สมรรถนะของ คณะกรรมการหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองในการพัฒนาผลการศึกษา พบร่วม ปัจจัย ส่วนบุคคลแตกต่างกันมีระดับสมรรถนะในการพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบล โภคสาร อำเภอชานุมาน จังหวัดอำนาจเจริญ แตกต่างกัน

จากการวิจัยพบว่า สมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่างโยชา ด้านการสร้าง สมความเชี่ยวชาญในอาชีพ มีระดับสมรรถนะอยู่ที่สูด ผู้วิจัยจึงได้ทำการสัมภาษณ์ ผู้ที่มี ความรู้ความเชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ดังต่อไปนี้

1. นายประดิษฐ์ แสงเงี้ยว ตำแหน่ง นายช่างโยชาชำนาญงาน หัวหน้างาน วิเคราะห์ และทดสอบทางหลวงชนบท จังหวัดนครพนม
2. นายสมนึก นาเวียง ตำแหน่ง นักบริหารงานช่าง ระดับ 7 องค์กรบริหาร ส่วนจังหวัดนครพนม

3. นายชัยกรรณ์ แสงเงี้ยว ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองช่าง ระดับ 7 องค์กร บริหารส่วนตำบลลกฤตา ไก่ อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม
4. นายครินา ถุmvงษ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองช่าง ระดับ 7 องค์กรบริหาร ส่วนตำบลมหาชัย อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

5. นายบรรดิษฐ์ ครุโภสกา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองช่าง ระดับ 7 องค์กร บริหารส่วนตำบลปลาปาก อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

ผู้วิจัยทำการสรุปประเด็น และพรรณาความ สรุปได้ดังนี้

1. ความมีการอบรมให้ความรู้แก่นายช่างโยชาเป็นประจำ และนายช่างโยชา ทุกคนควร ได้เข้ารับการอบรมในการปฏิบัติงาน

2. ควรสนับสนุนงบประมาณให้นายช่าง โยธาได้พัฒนาคืนค่าวันวัตกรรมที่ใช้ในการปฏิบัติงาน เช่น มีการตั้งทุนสำหรับทำวิจัย หรือทำโครงการแข่งขันการปฏิบัติงานเกี่ยวกับงาน โยธา

3. ควรมีการอบรมและต้องมีการติดตามผลการอบรมว่า นายช่าง ได้นำความรู้ที่เข้ารับการอบรมมาปฏิบัติจริงหรือ

4. ควรจัดหารัสดอุปกรณ์ หรือเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อเป็นการฝึกฝน และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทาง ในการเพิ่มสมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่าง โยธา องค์กรบริหารส่วนตำบลในเขต จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยขอนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานบุคคล ดังต่อไปนี้

1. ผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของ นายช่าง โยธา องค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม

พบว่า ระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของ นายช่าง โยธา องค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการบริการที่ดี ด้านการขึ้นลงในความถูกต้องชอบธรรมและจริยธรรม ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ และด้านการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ ควรดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ควรเปิดโอกาสให้นายช่าง โยธา ได้แสดงความสามารถหรือแสดงสมรรถนะในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ และให้โอกาสในการแสดงความคิดเห็นในการทำงาน

2. ควรเปิดโอกาสให้นายช่าง โยธา เข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ในการปฏิบัติงาน และควรมีการกระตุ้นให้นำความรู้ด้านๆ ออกมายกปฏิบัติงานให้เต็มที่

2. ผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเบรี่ยนเทียนสมรรถนะในการปฏิบัติงานของ นายช่าง โยธา องค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม

พบว่า สมรรถนะในการปฏิบัติงานของ นายช่าง โยธา องค์กรบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดนครพนม โดยรวมและรายด้าน นายช่าง โยชาที่เป็นข้าราชการและพนักงานจ้าง มีสมรรถนะในการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โดยนายช่าง โยธาที่เป็นข้าราชการมีสมรรถนะในการปฏิบัติงาน สูงกว่านายช่าง โยธาที่เป็นพนักงานช่าง และ จำแนกตามสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล สมรรถนะในการปฏิบัติงาน ของ นายช่าง โยธา องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ควรดำเนินการดังนี้

1. ควรเปิดโอกาสให้นายช่าง โยธาที่เป็นพนักงานช่าง ได้แสดงออกและ แสดงความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้เข้าสู่สีกัวชา ไม่ได้เป็นแค่พนักงานช่าง ก็จะสามารถดึงความสามารถต่างๆ ที่มีอยู่ในตัวของเข้าออกแบบมาได้

2. ควรมีการจัดประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ในการปฏิบัติงานในกลุ่มของ นายช่าง โยธา ในจังหวัดนครพนม เพื่อสร้างเครือข่ายในการประสานและปฏิบัติงาน

3. ผลการวิจัยจากวัดถูกประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางในการเพิ่ม สมรรถนะในการปฏิบัติงาน นายช่าง โยชา องค์การบริหารส่วนตำบลในเขต จังหวัดนครพนม

พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลหรือหน่วยงานควรจะสนับสนุน ในเรื่องของ อุปกรณ์หรือเครื่องไม้เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อความรวดเร็ว และให้ผลลัพธ์ที่ดีของ งานออกแบบได้ ความมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการและคอยแนะนำให้กับประชาชนที่มาติดต่องาน นาย ช่าง โยชา ต้องได้รับการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้อยู่ตลอดเวลา และต้องนำเทคโนโลยีหรือ อุปกรณ์ใหม่ๆ มาปรับใช้ในการทำงาน นายช่าง โยชา ต้องปฏิบัติงานแบบไม่เลือกตัวบุคคล ปฏิบัติแบบเท่าเทียม และต้องทำงานด้วยความโปร่งใส นายช่าง โยชา ต้องปฏิบัติงานโดยไม่ถือ ตนว่าเป็นหัวหน้าหรือลูกน้อง ควรปฏิบัติงานเหมือนเพื่อนร่วมงาน และต้องให้ทุกคนมีสิทธิ์ แสดงความคิดเห็นในการทำงาน ผู้วิจัยขอนำเสนอแนวทางในการเพิ่มสมรรถนะในการ ปฏิบัติงาน นายช่าง โยชา องค์การบริหารส่วนตำบลในเขต จังหวัดนครพนม ดังนี้

1. ควรมีการสร้างแรงกระตุ้นหรือสิงเชิงใจในการปฏิบัติงาน เช่น มีการให้ รางวัลหรือ ประกาศเกียรติคุณ หรือจัดประกวดพนักงานดีเด่น เพื่อให้พนักงาน ได้แสดง สมรรถนะออกแบบให้เด้มที่

2. ควรมีเจ้าหน้าที่คอยให้คำแนะนำ หรือรับเรื่องกับประชาชนผู้มารถต่อ ราชการประจำในส่วนงาน โยชา และควรจัดทำเอกสารหรือแผ่นพับสำหรับแจกประชาชน ในการติดต่อราชการ ควรมีกล่องรับฟังความคิดเห็นหรือกล่องให้คะแนนในการให้บริการ ประชาชน เพื่อนำมาปรับปรุงในการปฏิบัติงาน

3. ให้นายช่าง โยธา ได้เข้ารับการอบรมและพัฒนาศักยภาพ

4. ควรส่งเสริมให้นายช่าง โยธาปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส เช่น ให้มี

กระบวนการในการตรวจสอบการทำงาน และเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นในการทำงาน
ได้อย่างเต็มที่

5. ควรมีการตั้งรางวัลในการทำงาน เพื่อกระตุ้นให้เกิดการทำงานเป็นทีม
และเวลาปฏิบัติงานไม่ควรถือว่าใครเป็นหัวหน้า หรือลูกน้อง ให้คิดว่าเป็นเพื่อนร่วมงาน

4. ข้อเสนอแนะในการทำการศึกษาครั้งต่อไป

4.1 การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อสมรรถนะในการปฏิบัติงาน นายช่าง โยธา องค์กร
บริหารส่วนตำบลในเขต จังหวัดนครพนม

4.2 การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ของนายช่าง โยธา องค์กรบริหาร
ส่วนตำบลในเขต จังหวัดนครพนม

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

การปักครอง, กรม.(2543). การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล. กรุงเทพฯ: สำนัก
บริหารราชการส่วนท้องถิ่น กรมการปักครอง กระทรวงมหาดไทย.

. (2547). ข้อมูลสภาพความต้องการบริหารส่วนตำบล ประจำปี 2547. กรุงเทพฯ:
โรงพยาบาลส่วนท้องถิ่น.

. (2549). เอกสารความรู้ เรื่อง สมรรถนะ และการกำหนดสมรรถนะ ประจำ ตำแหน่ง
ปลัดอำเภอ. กรุงเทพฯ: โรงพยาบาลส่วนท้องถิ่น.

กนกพรศีดook ไม่. (2549). การประเมินสมรรถนะในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์การ
บริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ ปริญญาราชป្រัสดานศึกษา
มหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช.

กีรติศักดิ์ยงค์. (2550). นิติความสามารถ: Competency Based Approach. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ: มิสเตอร์ก็อปปี.

เกริกเกียรติศรีเสริม โภค. (2546). การพัฒนาความสามารถเชิงสมรรถนะ(Competency-based
Approach). กรุงเทพฯ: โรงพยาบาลสุโขทัย.

โภวิทย์พวงงาม. (2550). การปักครองท้องถิ่นไทย หลักการ และมิติใหม่ในอนาคต. พิมพ์ครั้งที่ 5.
กรุงเทพฯ: วิญญาณ.

จาเรบลพบุรี. (2550). วิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะของเจ้าหน้าที่ฝ่ายอบรม ในเขตพื้นที่นิคม
อุตสาหกรรมภาคตะวันออก. วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตมหาวิทยาลัย
บูรพา.

เฉลิมพงศ์มีสมนัย. (2551). วิธีการและเทคนิคการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช.

ชูชัย สมิทธิ์ ไกร. (2550). การสรรหา การคัดเลือก และการประเมินผลการปฏิบัติงานของ
บุคลากร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทวีศักดิ์จันทร์ศรี. (2551). สมรรถนะของพนักงานเทศบาลตำบลถูกดูดซึมอ่อนเพี้ยว จังหวัด
กาฬสินธุ์ กรณีศึกษา : เทศบาลตำบลถูกดูดซึม อ่อนเพี้ยว จังหวัดกาฬสินธุ์. การศึกษา
ค้นคว้าอิสระ ปริญญาราชป្រัสดานศึกษา มหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น.

พิพย์พรบุญมีพิพิธ. (2554). ปัจจัยที่มีผลต่อสมรรถนะการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอห้วยสะแก จังหวัดประจวบศรีรัชต์. วิทยานิพนธ์ ปริญญาตรี ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๔. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา..

ห้องถินจังหวัดนครพนม, สำนักงาน.(2554).เอกสารประกอบการบรรยายสรุป. นครพนม: สำนักงานห้องถินจังหวัดนครพนม.

ธนานิศัยแหง. (2552). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลเชิงดอย อำเภอเชียงเด้อ จังหวัดเชียงใหม่. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

นคินทร์ เมฆไตรรัตน์. (2541). “ธรรมรัฐแห่งชาติและเรื่องที่ชวนให้คิดต่อเนื่อง,” เนชั่นสุด สัปดาห์. ปีที่ 29 ฉบับเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ : 81.

_____. (2546). ทิศทางการปกครองห้องถินไทยและต่างประเทศเปรียบเทียบ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิญญา.

นนทยาสร้อยพยอม. (2554). แนวทางพัฒนาสมรรถนะหลักการปฏิบัติงานของปลัดองค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ ปริญญาตรี ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๔. มหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

ณรงค์วิทย์ แสนทอง. (2550). นวัตกรรม Competency ทันโลก. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: เอชาร์ เช็น.

บุญชุม ศรีสะอด. (2545). การวิจัยเนื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุริยาสารสน.

บุญเสริม นาคสาร. (2543). ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบล. วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ปชานสุวรรณมงคล. (2554). การกระจายอำนาจ : แนวคิดและประสบการณ์จากເອເຊຍ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ป้อมทัณฑ์ศักดิ. (2551). สมรรถนะของเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผนสังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นเมืองกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ ปริญญาตรี ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๑. มหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.

เบี้ยก เวียงช่อง. (2554). สมรรถนะของคณะกรรมการหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองใน การพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบลโลกสาร อำเภอชานมาน จังหวัดอำนาจเจริญ. สำนักพิมพ์ ปริญญาตรี ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๔. มหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.

ปรียาพรวงศ์อนุตร โภจน์.(2544).จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล.กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.

พิสมัย พวงคำ.(2551).สมรรถนะของบุคคลการสายสนับสนุนวิชาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศตวรรษที่ ๒๐ เรื่อง ทักษะการบริหารบุคคลเพื่อความสำเร็จในมหาวิทยาลัยขอนแก่น.

พรชัย เทพปัญญา.(2547).การปกป้องห้องถ่ายเอกสารในประเทศไทย.กรุงเทพฯ: สัมพันธ์พาณิชย์.

พรพิมล ธีรานุภาพ.(2553).ปัจจัยที่มีผลต่อสมรรถนะหลักของข้าราชการกรมสรรพากร.

การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมราช.

ไฟโรมน์ไสภาพร. (2542).การศึกษาศักยภาพในการบริหารงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
(ศึกษาปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล) ในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี. สารนิพนธ์
ปริญญาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

นามนาสกัญจนagar.(2549).สมรรถนะที่จำเป็นและที่มีในปัจจุบันของกลั่นกรองปัจจัยบัตติง
เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุขตามพระราชบัญญัติ
ยา พ.ศ. 2510 ในเขตภาคเหนือ.การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาวิทยาศาสตร์
มหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

มาลัยพรวงศ์ไชยา.(2552).ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานองค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่นในอำเภอเมืองเชียงรายจังหวัดเชียงราย.การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญา
ศึกษาศตวรรษที่ ๒๐ เรื่อง ทักษะการบริหารบุคคลเพื่อความสำเร็จในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

รัชฎา ณ น่าน.(2552).สมรรถนะหลักของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่าน.
การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาวิทยาลัยรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

รัตน์ศิกรณีจันบุตร.(2552).ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมา
ภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสวนสวรรค์จังหวัดหนองคาย.
วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๒ สาขาวิชาบริหารธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชภัฏสกุลคร.

รัชนีวรรณวิชัยก้อนอม.(2548).“การปรับใช้สมรรถนะในการบริหารทรัพยากรัฐมนตรี,”
วารสารข้าราชการ.ปีที่ 50ฉบับเดือน มีนาคม – เมษายน 2548 : 10-24.

วิลัยกรณ์เยี้ยมสวน.(2552).สมรรถนะในการปฏิบัติงานและความต้องการพัฒนาบุคคลการ
ผู้ปฏิบัติงานในสังกัดสำนักงานเทศบาลจังหวัดสุโขทัย. วิทยานิพนธ์ ปริญญา
ตรีประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๒ สาขาวิชาบริหารธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชภัฏอุตรดิตถ์.

วุฒิสารตัน ไชย.(2547).การกระจายอำนาจและการบุกครองท้องถิ่น : ความก้าวหน้าหลัง

รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540. กรุงเทพฯ : คลังวิชา.

ศิริรัตน์ เจ้อไธสง. (2555). สมรรถนะในการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบลขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพนมภูมิพิสัยจังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

สนิทกรอนันต์.(2549). ความเข้าใจเรื่องการบุกครองท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : สถาบันนโยบายศึกษา. สันติศิริชาติติร์ภร. (2550). หลักการบริหารรัฐกิจกับระบบราชการไทย. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พิริยัติ. ผู้เขียนตั้งแอนพับลิชชิ่ง.

สุกัญญา วรรณะรัตน์.(2549). แนวทางการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ด้วย Competency. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ศิริวัฒนาอินเตอร์พรินท์.

สุเทพพงศ์ศรีวัฒน์.(2548). ภาวะผู้นำทฤษฎีและปฏิบัติ : ศาสตร์และศิลป์สู่ความเป็นผู้นำที่สมบูรณ์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : วิรัตน์เอ็ดดิคูเคชั่น.

สุวิทย์ บึงารพันธ์.(2542). ยุทธศาสตร์การบริหารของสภากาชาดและองค์การบริหารส่วนตำบล. กรุงเทพฯ : บริษัทเท็กซ์ แอนด์ เออร์นัล พับลิเคชั่น.

สุดใจศรีระกิจ.(2551). สมรรถนะของคณะกรรมการชุมชนเทศบาลตำบลแห่ง อำเภอกรุงศรี จังหวัดครรชสีมา. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาตรี ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๑ สาขาวิชาการบริหารส่วนตำบล มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

แสงระวีเช่าตัน. (2553). ปัจจัยที่มีผลต่อสมรรถนะข้าราชการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประมาณศึกษากระบี. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาบัตรรุกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมชาติราช.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.).(2547). การปรับใช้สมรรถนะในการบริหารทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.

_____.(2547). คู่มือสมรรถนะข้าราชการพลเรือนไทย. กรุงเทพฯ : พี.เอ.สี.พี.วี.ง.

_____.(2550). นิยามใหม่ในการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ:แอบร์นอร์นพринต์.

_____.(2553). คู่มือการกำหนดสมรรถนะข้าราชการพลเรือน:คู่มือสมรรถนะหลัก. กรุงเทพฯ: บริษัทประชุมช่าง.

อมรทองประเสริฐ.(2550).สมรรถนะของพนักงานเทศบาลสายงานนักบริหารสังกัดเทศบาลเมืองเชียงคุณคร์ Gomez จังหวัดลำปาง. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาตรีประจำปีการศึกษา ๒๕๕๐ สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

Bryantand Poustie.(2001).Competencies Needed by Public Library Staff. Bertelsmann Foundation.

Good,C.V.(1973).Dictionary of Education.New York : McGraw g Hill Bool.

McCormick,E.J., &Ilgen,D.(1985).Industrial and Organization Psychology.3nd ed.Englewood Prentice-hall.

Robson, William A.(1953).Local Government in Encyclopedia of Social Science.New York :Macmillan.

Spencer, M and Spencar, M.S. (1993).Competence at work : Models for Superiors Performance.New York : John Wiley & Sons.

Wit.Daniel. (1961).A Comparative Survey of Local Government and Administration. Bangkok: Kurusapha Press.

Yamane, Taro.(1973).Statistics An Introductory Analysis. 3rd ed. New York :hiner Row.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสอบถาม

เรื่อง สมรรถนะการปฏิบัติงานของนายช่างโยธาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขต จังหวัดนครพนม

การวิจัย เรื่อง สมรรถนะการปฏิบัติงานของนายช่างโยธาในเขตจังหวัดนครพนม ครั้งนี้ เพื่อประกอบการศึกษาความหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น ทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับประเภทของบุคลากร และสังกัดองค์การบริหารส่วน ตำบลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะ เป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับสมรรถนะการปฏิบัติงานของนายช่างโยธาที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสมรรถนะการปฏิบัติงานของนายช่างโยธาที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้ จะนำมาทำการประมวลผลเพื่อใช้เป็นข้อมูลวิจัย วิทยานิพนธ์ในภาพรวม เท่านั้น คำตอบที่ได้ จึงไม่ได้ทำให้เกิดความเสียหาย หรือกระทบต่อ การปฏิบัติงานของท่าน แต่อย่างใด

ขอความกรุณาทุกท่านที่ตอบแบบสอบถาม โปรดตอบคำถามทุกข้อที่ตรงกับ ความเป็นจริงมากที่สุด ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม มา ณ โอกาสนี้

(นายแสงทอง แป้นประโคน)

นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชาประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของ ผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาตอบคำถามโดยคำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่าง □ ตามข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

1. ประเภทของนายช่างโยธา

- ข้าราชการ
- พนักงานจ้าง

2. องค์กรบริหารส่วนตำบลที่สังกัด

- องค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง
- องค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอป่าปา
- องค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าอุเทน
- องค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านแพง
- องค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอราษฎร์พน
- องค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเรณูนคร
- องค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอนาแก
- องค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอศรีสังคราม
- องค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอหาดว้า
- องค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโพนสารรค์
- องค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่านาหม
- องค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวังยาง

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะการปฏิบัติงานของนายช่างโยธา
จังหวัดนครพนม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างระดับการแสดงความเห็นตามข้อมูลที่ตรงกัน
ความจริงของท่านมากที่สุด

ข้อ	สมรรถนะการปฏิบัติงานของนายช่างโยธาองค์การ บริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1. ด้านการมุ่งผลลัพธ์						
1	พยายามที่จะปฏิบัติงานให้ดี ทุกราย件ที่ได้รับ มอบหมาย					
2	ปฏิบัติงานให้เสร็จทันตามกำหนด					
3	กำหนดเป้าหมาย ในการปรับปรุงและพัฒนา ประสิทธิภาพของงานทุกราย件					
4	ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามเป้าหมายของหน่วยงาน					
5	มีการปรับปรุงวิธีการทำงานให้เร็วและมี ประสิทธิภาพมากขึ้น					
6	อดทน ขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติงาน					
7	ตรงต่อเวลา กระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน ตลอดเวลา					
2. ด้านการบริการที่ดี						
8	ปรับปรุงขั้นตอนการให้บริการเพื่อให้ผู้รับบริการ ได้ประโยชน์สูงสุด					
9	บริการที่เป็นมิตร ด้วยอัธยาศัยไมตรีอันดี					
10	ให้คำแนะนำและข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องแก่ผู้ บริการ					

ข้อ	สมรรถนะการปฏิบัติงานของนายช่างโยธาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
11	ประสานงานภายในหน่วยงานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วยความรวดเร็ว					
12	แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการบริการอย่างรวดเร็ว					
13	ปรับปรุงข้อบกพร่องในการบริการประชาชนอย่างสม่ำเสมอ					
14	มีจิตสำนึกรักของผู้ให้บริการ					
3. ค้านการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ						
15	กระตือรือร้นในการศึกษาความรู้เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น					
16	ค้นคว้าองค์ความรู้ใหม่ๆมาใช้ในการปฏิบัติงาน					
17	นำวิชาการ ความรู้ นำประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้					
18	ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง					
19	มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องเกี่ยวกับงานหลายด้าน					
20	สั่งสมความรู้ ความสามารถของตนเองและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง					
21	ทดลองวิธีการปฏิบัติงานใหม่ๆเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพงาน					

ข้อ	สมรรถนะการปฏิบัติงานของนายช่างโยธาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
4. ค้านการยึดมั่นในความถูกต้องของธรรมและจริยธรรม						
22	ประพฤติปฏิบัติถูกต้องตามหลักคุณธรรม จริยธรรม					
23	ปฏิบัติงานตามหลักแนวทางวิชาชีพของตน					
24	แสดงความคิดเห็นของตนอย่างเปิดเผย ตรงไปตรงมา					
25	ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส ซื่อสัตย์ สุจริต ถูกต้อง ทั้งหลักกฎหมาย และจริยธรรม					
26	มีความภาคภูมิใจในความเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร					
27	ครองตนอยู่ในศีลธรรมอันดีงาม					
28	ยึดมั่นความถูกต้องเสมอในการปฏิบัติงาน					
29	แสดงน้ำใจ ช่วยเหลือ ให้ความร่วมมือกับเพื่อน ร่วมงาน					
30	มีความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน					
5. ค้านการทำงานเป็นทีม						
31	ปฏิบัติงานโดยสนับสนุนการตัดสินใจ					
32	มีความสัมพันธ์อันดีและเข้ากับผู้อื่นได้ดี					
33	มีความพร้อมที่จะปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น					
34	รายงานผลการปฏิบัติงานให้สามารถในหน่วยงาน ทราบถึงความคืบหน้าของการดำเนินงาน					
35	กล่าวถึงเพื่อนร่วมงานในเชิงสร้างสรรค์					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสมรรถนะการปฏิบัติงานของนายช่างโยธาองค์การบริหารส่วน
ตำบลในเขต จังหวัดนครพนม

1. ค้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์

---

2. ด้านการบริการที่ดี

3. ด้านการสั่งสมความเชี่ยวชาญ

4. ด้านการยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรมและจริยธรรม

5. ด้านการทำงานเป็นทีม

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามครั้งนี้

ภาคพนวก ๖

ค่าความสอดคล้องของเครื่องมือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางภาคผนวกที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของ
การวิจัย (ค่า IOC)

คำถามที่	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ			รวมค่า IOC	ค่า IOC เฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	+1	+1	+1	3	1
2	+1	+1	+1	3	1
3	+1	+1	+1	3	1
4	+1	+1	+1	3	1
5	+1	+1	+1	3	1
6	+1	+1	0	2	0.67
7	+1	+1	+1	3	1
8	+1	+1	+1	3	1
9	+1	+1	+1	3	1
10	+1	+1	+1	3	1
11	+1	+1	+1	3	1
12	+1	+1	+1	3	1
13	+1	0	+1	2	0.67
14	+1	+1	+1	3	1
15	+1	+1	+1	3	1
16	+1	+1	+1	3	1
17	+1	+1	+1	3	1
18	+1	+1	+1	3	1
19	+1	+1	+1	2	1
20	+1	+1	+1	3	1
21	+1	+1	+1	3	1
22	+1	+1	+1	3	1
23	+1	+1	+1	3	1
24	+1	+1	+1	3	1
25	+1	+1	+1	3	1

คำตานมข้อ	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ			รวมค่า IOC	ค่า IOC เฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
26	+1	+1	+1	3	1
27	+1	+1	+1	3	1
28	+1	+1	+1	3	1
29	+1	+1	+1	3	1
30	+1	+1	+1	3	1
31	+1	+1	+1	3	1
32	+1	+1	+1	3	1
33	+1	+1	+1	3	1
34	+1	+1	+1	3	1

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคนวก ค
คำความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางภาคผนวกที่ 2 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

Item	Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Scale Item- Total Correlation	Corrected Alpha if Item Deleted
.ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์				
1	128.06	233.256	.825	.977
2	128.72	222.554	.960	.976
3	128.40	225.789	.887	.977
4	128.35	226.363	.891	.977
5	128.73	238.466	.594	.978
6	128.25	246.642	.198	.979
7	128.83	236.509	.748	.977
ด้านการบริการทีดี				
1	128.92	236.406	.813	.977
2	127.72	237.932	.425	.979
3	127.83	236.509	.748	.977
4	127.96	235.057	.962	.977
5	128.00	233.789	.917	.977
6	128.49	225.848	.855	.977
7	128.00	233.789	.917	.977
ด้านการส่งเสริมความเขี่ยวชาญในงานอาชีพ				
1	128.87	235.253	.726	.977
2	129.21	227.650	.931	.976
3	129.21	227.650	.931	.976
4	129.13	230.301	.806	.977

Item	Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Scale Item- Total Correlation	Corrected Alpha if Item Deleted
5	128.44	244.769	.224	.979
6	128.65	238.447	.599	.978

ค้านการยึดมั่นในความถูกต้องของชอร์รมและจริยธรรม

1	128.38	245.347	.203	.979
2	128.21	227.650	.931	.976
3	128.55	225.258	.865	.977
4	128.14	232.559	.760	.977
5	128.11	229.599	.828	.977
6	127.83	236.509	.748	.977
7	127.96	235.057	.962	.977

ค้านการทำงานเป็นทีม

1	128.62	242.908	.309	.979
2	128.35	226.363	.891	.977
3	128.17	228.935	.910	.977
4	127.96	235.057	.962	.977
5	128.25	246.642	.198	.979
6	128.83	236.509	.748	.977
7	128.89	236.215	.800	.977

หมายเหตุ

1. N of Cases = 40.0
2. N of Items = 35
3. Alpha = .978

ภาควิชานวัตกรรม
หนังสือแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ที่ รศ.รปศ ว๐๐๙๙/๙๕๕๘

คณบดีคณศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๗๐๐

๑๖ กันยายน ๒๕๕๘

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน คุณณรงค์ชัย คงยศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายแสงทอง แป้นประโคน รหัสประจำตัว ๕๒๔๗๐๐๑๐๒๐๓ นักศึกษาปริญญาโทสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาการเรียน ศูนย์นครพนม กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “สมรรถนะการปฏิบัติงานของนายช่างโยธา องค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยบรรลุตามวัตถุประสงค์

คณบดีคณศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงได้รับเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

เพื่อ	☐	ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา
	☐	ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
	☐	ตรวจสอบด้านภาษา
	☐	อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดีขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยุตยาศ)

คณบดีคณศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณบดีคณศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

โทร. ๐๔๓-๓๑๗๓๕๕๘

โทรสาร ๐๔๓-๓๑๗๓๕๕๙

ที่ รศ.รปศ ว๐๐๙๗/๒๕๕๘

คณบดีวิจัยและรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๖๐๐

๑๖ กันยายน ๒๕๕๘

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน คุณไพรัตน์ สิริ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายแสงทอง แบ็บประโคน รหัสประจำตัว ๕๖๔๗๑๐๑๐๒๐๓ นักศึกษาปริญญาโทสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาการเรียน ศูนย์นครพนม กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “สมรรถนะการปฏิบัติงานของนายช่างโยธา องค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยบรรลุตามวัตถุประสงค์

คณบดีวิจัยและรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงได้รับเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของข้อเท็จจริงที่ได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านภาษา
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดีขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยุภากรณ์)

คณบดีคณบดีวิจัยและรัฐประศาสนศาสตร์

คณบดีวิจัยและรัฐประศาสนศาสตร์

โทร. ๐๔๓-๓๗๗๓๕๕๘

โทรสาร ๐๔๓-๓๗๗๓๕๕๙

ที่ รศ.รบศ ว๐๐๙๙/๒๕๕๘

คณบดีคณาจารย์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐

๑๖ กันยายน ๒๕๕๘

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน คุณสุวรรณ์วัฒน์ วัลลสีห์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายแสงทอง แบนประโคน รหัสประจำตัว ๕๖๔๑๐๐๑๐๗๐๓ นักศึกษาปริญญาโทสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาการเรียน ศูนย์นครพนม กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “สมรรถนะการปฏิบัติงานของนายช่างโยธา องค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบง่ายบรรลุตามวัตถุประสงค์

คณบดีคณาจารย์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงได้รับเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา
- ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
- ตรวจสอบด้านภาษา
- อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดีขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองคณบดีคณาจารย์ ดร.ยุก้าพร ยุกากุ)

คณบดีคณาจารย์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณบดีคณาจารย์และรัฐประศาสนศาสตร์

โทร. ๐๔๓-๓๑๙๓๕๕๕

โทรสาร ๐๔๓-๓๑๙๓๕๕๕

ที่ รศ.รปศ ว๐๑๐๐/๒๕๕๘

คณบดีวิจัยศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ๔๗๐๐

๑๖ กันยายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง

ด้วย นายแสงทอง แปรนพ淙 รหัสประจำตัว ๕๖๔๖๐๐๑๐๒๐๓ นักศึกษาปริญญาโทสาขาวิชาการรัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาเรียน ศูนย์นครพนม กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “สมรรถนะการปฏิบัติงานของนายช่างโยธา องค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยบรรลุตามวัตถุประสงค์

คณบดีวิจัยศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย กลุ่มตัวอย่าง คือ นายช่างโยธาที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดีขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยุตยาชัย)

คณบดีคณบดีวิจัยศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณบดีวิจัยศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

โทร. ๐๔๓-๓๗๒๓๕๕๕

โทรสาร ๐๔๓-๓๗๒๓๕๕๖

ที่ รศ.รปศ ๑๐๑๐๐/๒๕๕๘

คณบดีวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ๔๖๐๐

๑๖ กันยายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย
เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง

ด้วย นายแสงทอง แป้นประโคน รหัสประจำตัว ๕๖๔๙๐๐๑๐๒๐๓ นักศึกษาปริญญาโทสาขาวิชาครุศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์นครพนม กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “สมรรถนะการปฏิบัติงานของนายช่างโยธา องค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบง่ายบรรลุตามวัตถุประสงค์

คณบดีวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย กลุ่มตัวอย่าง คือ นายช่างโยธาที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และห่วงเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดีขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุกานพร ยุกานน)

คณบดีคณบดีวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณบดีวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

โทร. ๐๔๓-๓๗๗๓๕๕๕

โทรสาร ๐๔๓-๓๗๗๓๕๕๕

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – นามสกุล	นายแสงทอง แป้นประโคน
วัน เดือน ปีเกิด	7 มีนาคม 2520
ตำแหน่งปัจจุบัน	ผู้อำนวยการกองซ่อม
สถานที่ทำงาน	องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง อำเภอปลาปาก จังหวัด นครพนม

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2557-2549	ปริญญาตรี เทคโนโลยีก่อสร้าง มหาวิทยาลัยนครพนม
พ.ศ. 2559	รัฐประศาสนศาสตร์ มหาบัณฑิต รป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

